

GRATUIT

thrillerul **Negru de corb** vol.1 de Ann Cleeves

SALA DE
LECTURĂ

FLACĂRA

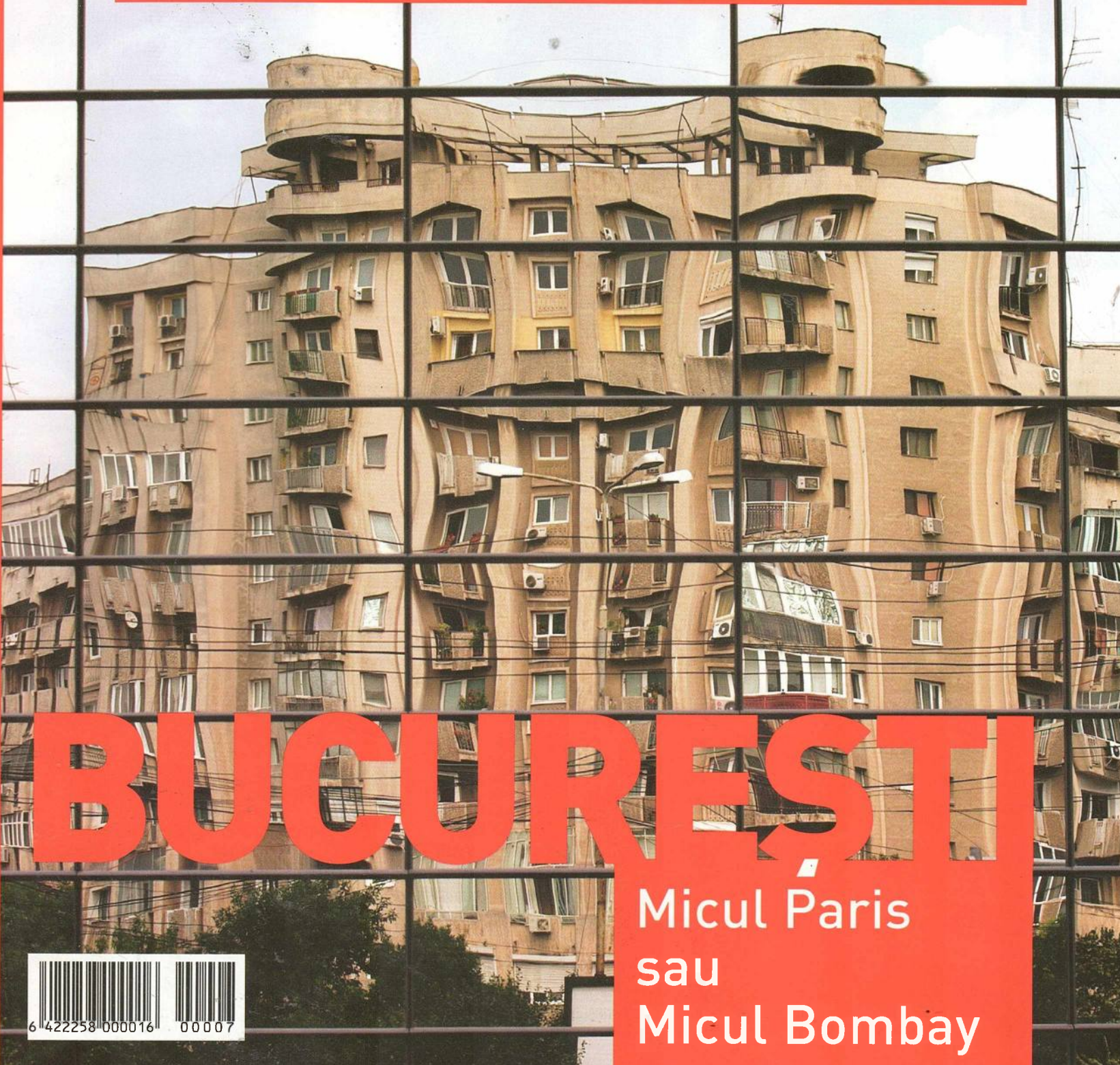
Unde ne
teleportăm?

Dosarul electronic
de sănătate

J. Madison Davis:
„Toți știu tot despre toți”

Râșnov –
Mistere și fiori

9,90 lei

BUCHUREȘTI

Micul Paris
sau
Micul Bombay

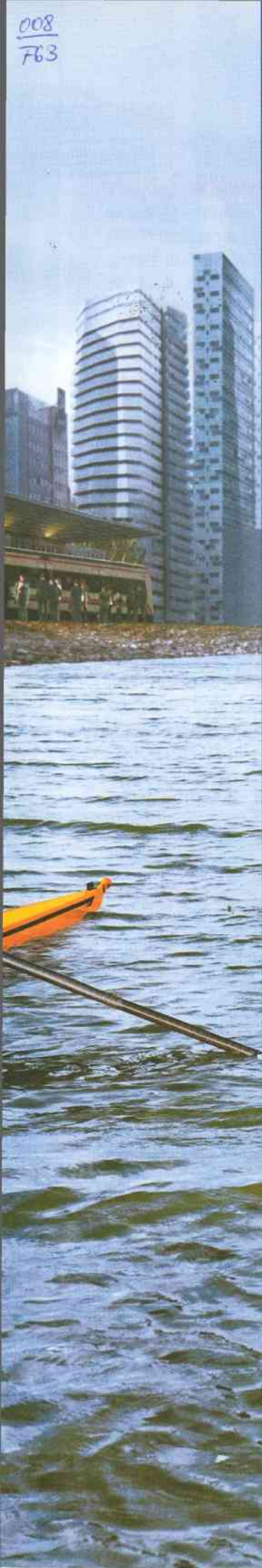

6 422258 000016 00007

PICK A ROUTE, NOT A ROUTINE.

008
763

PLAN *Ballantine's*®

Ballantine's J. de la
DAVID DENSUSIANU
Pune 411 004 - Devo
No inv. P/472238

LEAVE AN IMPRESSION

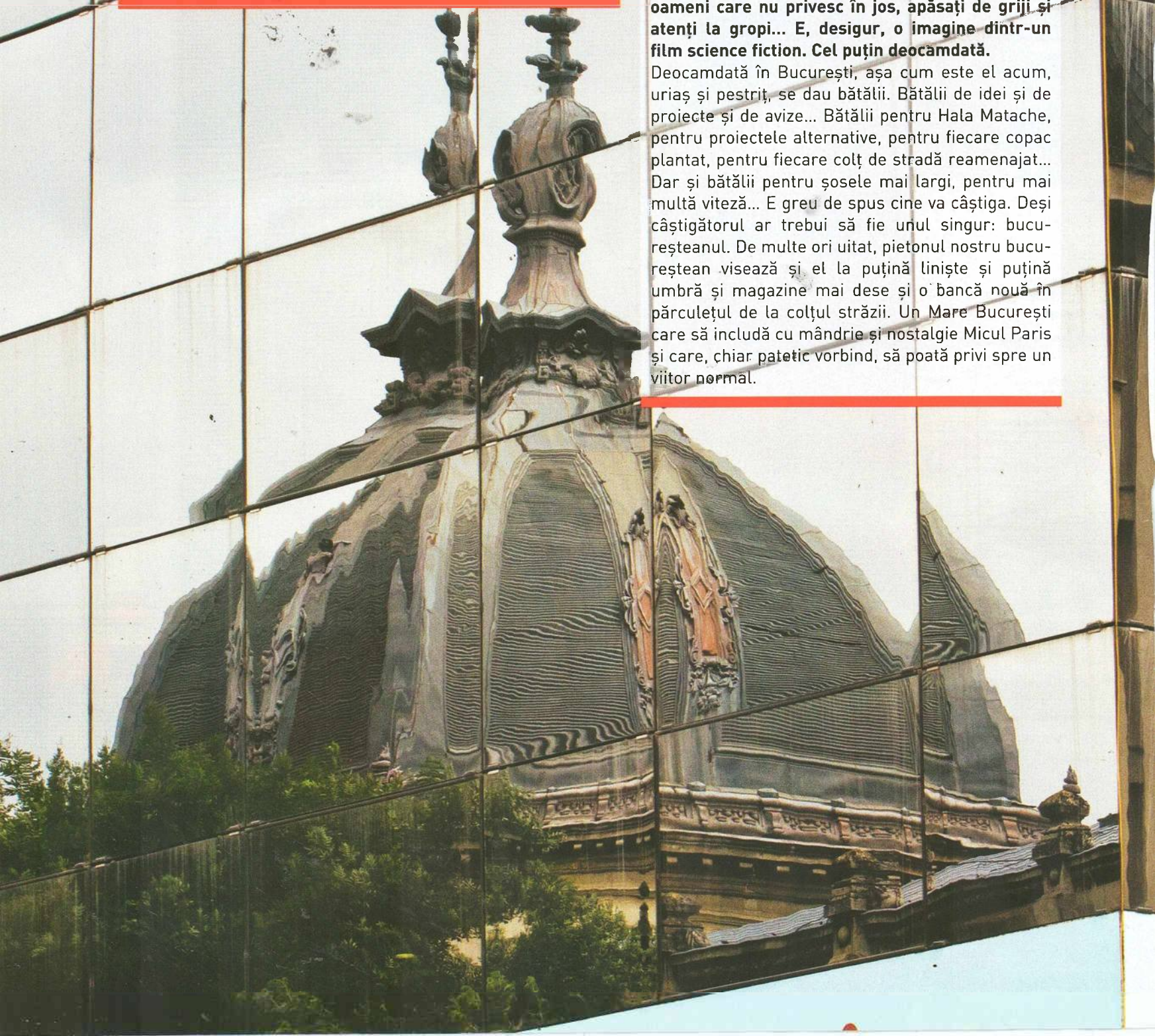

DOSAR

De la Micul Paris la Micul Bombay...

Desigur, e doar o exprimare tendențioasă și foarte neprincipială. Bucureștiul nu va fi niciodată Micul Bombay, dar cred că nu va mai fi nici Micul Paris. De fapt, nici nu știu cum ar putea ajunge, amestecând blocuri noi de birouri cu ruinele unor clădiri – monumente istorice... Mă gândesc, fără să vreau, la un oraș prietenos cu locuitorii săi, cu spații pietonale înverzite, cu bănci și alei largi, cu piețe publice, mă gândesc la clădiri cu fațade refăcute și structuri consolidate, cu mașini care stau cuminți în parcuri și nu pe trotuare, cu oameni care nu privesc în jos, apăsați de griji și atenți la gropi... E, desigur, o imagine dintr-un film science fiction. Cel puțin deocamdată.

Deocamdată în București, așa cum este el acum, uriaș și pestriț, se dau bătălii. Bătălii de idei și de proiecte și de avize... Bătălii pentru Hala Matache, pentru proiectele alternative, pentru fiecare copac plantat, pentru fiecare colț de stradă reamenajat... Dar și bătălii pentru șosele mai largi, pentru mai multă viteză... E greu de spus cine va câștiga. Deși câștigătorul ar trebui să fie unul singur: bucureșteanul. De multe ori uitat, pietonul nostru bucureștean visează și el la puțină liniște și puțină umbră și magazine mai dese și o bancă nouă în părculețul de la colțul străzii. Un Mare București care să includă cu mândrie și nostalgie Micul Paris și care, chiar patetic vorbind, să poată privi spre un viitor normal.

Terasa OAR de pe strada Verona este plină cu șoapte și umbre mișcătoare. Nu îl cunosc pe Șerban Sturdza, dar am auzit atâtea despre domnia sa... Recunosc, sunt un pic emoționat. Ajung mai devreme și aștept cuminte pregătindu-mi uneltele pentru înregistrare și un teanc de foi, unele scrise – întrebările –, altele albe. La ora 21 fix intră și ne dăm mâna, povestim câteva clipe, apoi la treabă. Un interviu de 77 de minute...

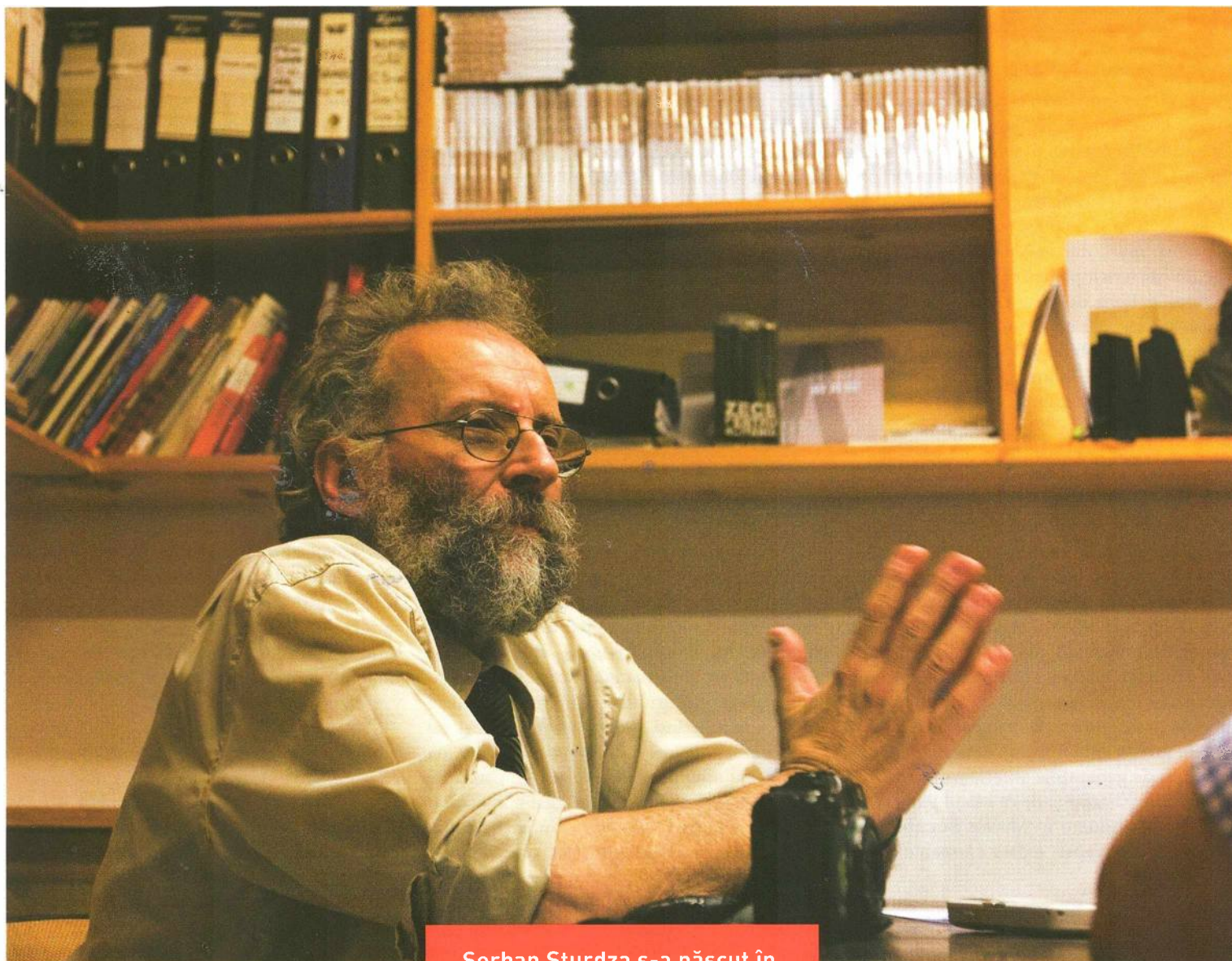
text Bogdan Hrib
foto Octavian Tibăr și arhiva
„Arhitecții voluntari”

Cine se teme de arhitecți?

Cât de mult influențează arhitectura viața noastră de zi cu zi, viața noastră obișnuită?

– Cred că pe toți ne influențează enorm, din cauză că locuire se face de când te naști... Însă foarte puțină lume își dă seama de măsura în care este influențată pentru că intră în viața cotidiană, în existența zilnică, în obișnuit și atunci nu mai poți să distingi de fapt cât de important este acest element. Cum influențează arhitectura viața noastră este foarte simplu: în momentul când te așezi pe un scaun la masă și poți să mănânci bine și să bei bine, având o poziție corectă și confortabilă, înseamnă că masa și scaunul și spațiul au fost bine concepute, înseamnă că te hrănești bine, că te simți bine cu cel de vizavi și până la urmă acest design, această proiectare a obiectului, conține în ea mărirea omului, dimensiunea lui, așteptările lui. Așadar, măsura omului, că o fi cotul, pasul, piciorul cum erau pe vremuri, totul ține de a măsura obiectele și omul într-o relație. Vedeți, dacă vrei să construiești o casă pentru cineva, s-ar putea ca acesta să-ți spună: *Las' că mi-o ridic singur pentru că și eu știu să fac o casă!* Dar s-a constatat, după studii

Șerban Sturdza s-a născut în 1947 și este membru al Uniunii Arhitecților din 1971.

Între 1999 și 2002 – Președinte al UAR, apoi, din 2001 până în 2010, președinte al Ordinului Arhitecților din România. În prezent, vicepreședinte. La fel, vicepreședinte al Fundației Pro Patrimonio. Coordonează biroul de arhitectură PRODIG. S-a ocupat de mai multe proiecte printre care Grădina OAR, Piața Bisericii Anglicane, Librăria Cărturești, standul de carte al României la Târgul Internațional de Carte de la Madrid, în 2011.

Numeroase premii, precum și membru al juriului pentru diferite competiții.

foarte ample, că plata unui arhitect, onorariul lui merită să fie dat pentru că economia pe care o face un arhitect când se gândește la locuința unui om, casă sau apartament, generează avantaje care fac ca munca lui să merite. De obicei așa se întâmplă. Există și cazuri care nu respectă regula... Dar cred că acesta este motivul pentru care arhitectura este o meserie liberală, ca medicina și ca avocatura... O societate care n-are o exercitare liberă a acestor profesii este o societate care de fapt nu poate să răspundă așteptărilor de libertate, de sănătate și adăpost.

■ Credeți că orașele pot deveni mai prietenoase cu locuitorii lor?

– Chestiunea e foarte ușor de sesizat atunci când faci turism, constăți că îți alegi orașul de destinație în așa fel încât să te simți bine în vacanță. E clar că unele orașe sunt mai prietenoase și altele mai puțin. Aici se pune problema unui raport, unui dialog care este continuu. Orașul nu reprezintă doar dialogul dintre arhitect și familie, orașul este adminis-

trat, deci există, din cauza complexității sale, un aparat care trebuie să regleze tot ceea ce înseamnă viața unei localități și pe care putem să-l numim administrație. Ei bine, o administrație, mai ales pentru că este aleasă de cetățeni, tocmai pentru ca să administreze, are niște obligații și trebuie să dețină o știință; altfel este o administrație nepotrivită, nu este adecvată așteptărilor... Și aici sunt foarte multe lucruri de spus, pentru că există orașe care au fost neprietenoase și au devenit prietenoase printr-o administrare bună și există orașe care au fost prietenoase și au devenit neprietenoase printr-o administrare care, din contră, n-a fost bună și, acumulând eșec după eșec sau decizii nedorite de locuitori, s-a ajuns la o calitate a vieții scăzută... Există exemple și la noi în țară.

■ Bucureștiul intră în categoria a doua, ca neprietenos?

– Cred că Bucureștiul este un caz special pentru că este capitală și are un număr mare de locuitori... Dar putem vorbi de un oraș

care și-a pierdut din calitate, o constatare pe care nu o fac numai eu, ci foarte multă lume, e vorba de Sinaia. Era una dintre perlele turismului românesc și acum, față de multe alte locuri din țară, oferă mult mai puțin prin înghesuire și prin distrugerea unor elemente de arhitectură și de peisaj. Acolo se locuiește la prețuri mari, dar mai prost... Bucureștiul este un caz fericit pentru că are vitalitate, este un oraș extrem de viu și cred că asta este șansa lui, iar partea de administrare este o chestiune care este legată de inteligență, știință, tact și, până la urmă, transparență... Și aici sunt multe de spus...

7

Și așa ajung la întrebarea următoare: poate fi regăsit Micul Paris? Ar trebui să fie acesta sau nu țelul edililor?

– Eu cred că din Micul Paris a rămas o parte, dar mică, în raport cu ceea ce s-a dezvoltat în plus, cu bune și rele... Cred în ceea ce a rămas din, să zicem, Bucureștiul istoric care se cheamă Micul Paris, pentru că a fost ridicat de o întreagă pleiadă de administratori, arhitecți, ingineri, drumari, care au fost educați în școlile europene și care au avut ca modele orașe europene, în special Parisul... Aceste lucrări sunt bunuri câștigate de bucureșteni și de generațiile anterioare, nu vād de ce să nu fie păstrate și de ce Micul Paris să nu existe în continuare în Marele București. Pe de altă parte, repet, există elemente bucu-

reștene extrem de valoroase pe care noi nu dăm doi bani, dar pe care turiștii din străinătate, specialiști sau nu, doresc să le vadă. Arhitectura interbelică, cea modernă și anumite elemente de arhitectură contemporană, din păcate puține, sunt repere importante.

! Puteți da câteva exemple?

– Păi, dacă stați să vă gândiți la Bulevardul Magheru și la aproape fiecare casă de acolo... aș putea spune că este o arteră de o mare importanță arhitecturală. Este la fel de frumos ca un bulevard de la Rio de Janeiro sau din Paris...

! Adică mai avem un pic de Micul Paris și atunci Magheru e un fel de Champs-Élysées?

– Nu știu dacă e chiar așa, pentru că există arhitectură mult mai diversă aici și poate și mult mai nouă, dar există o mare diversitate și o calitate de arhitectură foarte înaltă. Există lucrările lui Horia Creangă, care a lucrat împreună cu Ion Creangă și care sunt amândoi nepoții scriitorului, există Fränkel, există G.M. Cantacuzino, există multe lucrări cu autori foarte valoroși... Dar să nu uităm de detalii, de ambianța Bucureștiului, care este perfect valabilă. La fel cum găsim chestiuni rizibile, sau care țin de domeniul absurdului. Mă gândesc tot la aceste case, care nu sunt

bine îngrijite. De exemplu, Blocul Aro, cinematograful Patria, care a fost nava amiral a arhitecturii moderne, cea mai importantă clădire modernistă, publicată în reviste internaționale la vremea respectivă și care acum pentru bucureșteni este o clădire necunoscută, iar pentru edili este un loc mediocru și neimportant. Aș putea spune că sunt sute de astfel de clădiri și că unul dintre elementele de deteriorare zilnică este această furie a polistirenizării clădirilor istorice și moderne sub un foarte abil pretext care se cheamă eficiența termică. Și care, de fapt, dacă este judecat cu atenție, poate fi obținut la parametri normali și fără să strici fațadele. Deocamdată primarii noștri, toți, fără excepție, distrug sistematic o mare parte din fondul construit acoperindu-l cu acest polistiren. Pentru blocurile și cartierele de locuințe făcute în anii '50-'90 este normal și necesar, pentru că acolo e o pierdere mare de căldură și pentru că acele clădiri sunt simplu exprimate în exterior. Dar pentru restul e doar un pretext electoral iar pierderea culturală este însemnată. Generațiile următoare o vor redescoperi și vor da polistirenul jos.

! Cam cum s-a întâmplat cu fresca de la Ateneu?

– Da, chiar și cu Casa Mincu (n.a. – unde ne aflăm). De doi ani de zile se curăță vopsea de ulei de pe niște picturi excepționale,

Machetă – intersecția str. Berzei cu str. Mircea Vulcănescu. Propunere „Arhitecții voluntari”.

din simplul motiv că atunci moda era să ai totul alb. Una e să faci lucrul ăsta într-o casă și alta într-un spațiu public care aparține de fapt culturii române... Dacă vrei să îmbraci cultura română în polistiren nu înțeleg de ce să nu se îmbrace coloanele Ateneului, CEC-ul și Micul Paris...

Următoarea întrebare era legată de cine sunt și ce vor Arhitecții voluntari?

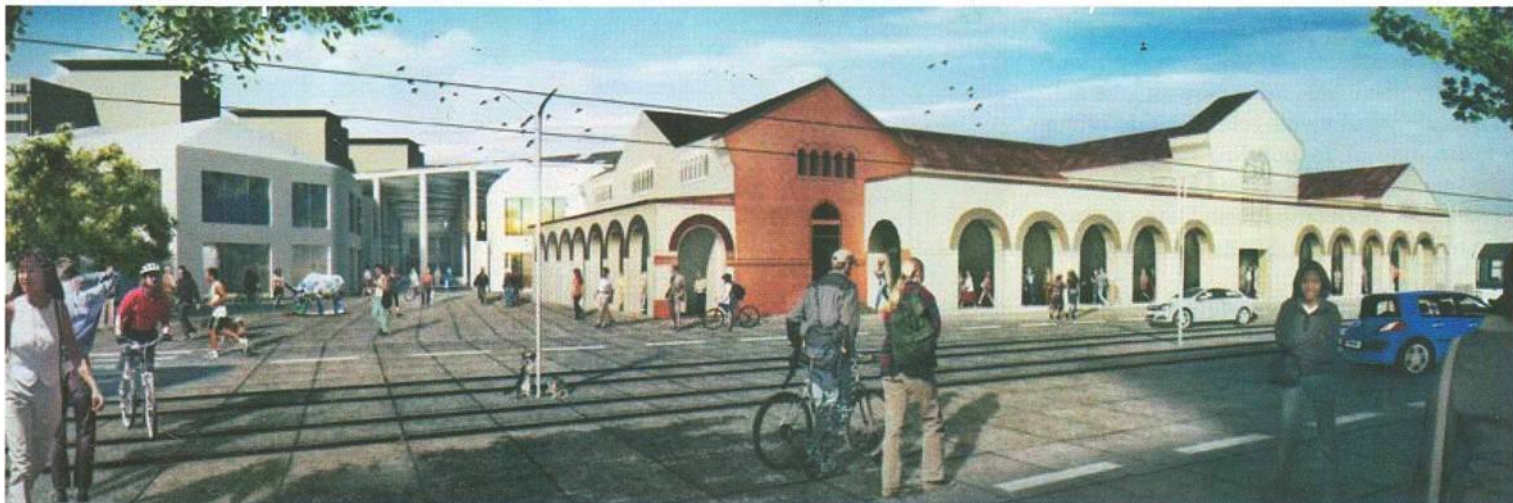
– În primul rând, nu sunt numai arhitecți. Este un grup de oameni care la început a zis *Hai, domnule, să facem, decât să criticăm atât, că ăsta n-a făcut, că celălalt n-a făcut, hai să încercăm să propunem soluții alternative la soluțiile care s-au dat. Ca să aibă primăria din ce alege. Așa s-a născut grupul. Dar, după aceea, a intrat drumarul, a intrat inginerul structurist, a intrat sociologul...* Sunt mulți, nu sunt numai arhitecți. Și ce vor să facă, de fapt? Vor să fie parteneri în dialogul cu administrația, dar vor să și atragă atenția. Avantajul nostru ca arhitecți voluntari este că, neavând o comandă și nefiind plătiți, putem să spunem adevărul mai ușor. Dezavantajul este că e foarte obositor și noi, ca orice om, trebuie să trăim, deci asta o facem în mod voluntar, în afara orelor de serviciu, ca să zic așa, ceea ce ia timp. Nu vă ascund că sunt din ce în ce mai

Imagini din cartea „Cui i-e frică de cartierul Matache?”, publicată în 2012, de „Fundatia Pro Patrimonio”. Autorii, „Arhitecții voluntari”, enumeră principiile viabile de regenerare urbană pentru zona Matache – Gara de Nord, din București.

mulți. Și că ar putea rezolva niște lucruri.

Cum ar fi Hala Matache?

– Acum intru în problemă. O problemă deja foarte simplă și care se rezumă la următorul lucru: ai o casă, ești proprietarul ei, te cheamă Primăria Generală, casa asta a costat, ca să o cumperi, câteva zeci de milioane, nu știu pe dinafară exact cât, dar este o sumă importantă, și când ai cumpărat-o, funcționa. Era o hală de interes public și, astfel, multă lume profita de existența ei. Acum este aceeași hală, cu un proprietar care, administrând-o prost, a scos-o din uz, calitatea ei publică s-a estompat, a dispărut și probabil că se va prăbuși dacă nu se iau măsuri. Interesant este că există avize, există toată partea legală pentru ca ea să fie reparată, dar nu se dorește acest lucru. Din acest punct de vedere, eu cred că Primăria este culpabilă pentru că afectează interesul public. Și, dacă eu aș fi o persoană care să aibă puterea, aș confisca imediat această hală, aș repara-o cu 60.000 de euro, acesta este bugetul pentru intervenția de urgență, care este făcut, dovedit și asumat de către Primărie, și, după ce aș repara-o, aș da-o din nou circuitului public. Dacă nu face asta, probabil că Primăria va fi vinovată, din punctul meu de vedere, față de toți cetățenii din orașul ăsta, pentru că a sustras un obiect și nu

I-a înlocuit cu altul. Totuși, Primăria vrea să îl înlocuiască cu altul, dorește să demoleze această casă, să o reconstruiască 30 de metri alături. De fapt, aceasta este justificarea pentru ceea ce nu face Primăria. Dacă, însă, se face un calcul economic, atunci se va dovedi că banii pe care îi dau eu, dumneavoastră și toată lumea, și care reprezintă impozitul, ar fi mult mai bine folosiți și mult mai puțini dacă hala s-ar repara pe loc decât dacă s-ar demola și s-ar pune alături. Este mai ieftin să o păstrezi pe loc și circulația nord-sud, care s-a preconizat, se poate face și cu hala acolo. Acest lucru a fost recunoscut de Ministerul Dezvoltării, Ministerul Culturii și Primăria însăși. Și, de altfel, primarul Oprescu a promis și a și semnat autorizația de intervenție de urgență la 13 martie 2012, dacă nu mă înșel. O intervenție de urgență ai voie să o faci și în 24 de ore, pentru că de aceea se cheamă de urgență. Din martie au trecut vreo trei-patru luni, nu se face nimic, așadar. Și chestiunea asta eu zic că este vină extraordinară. Chiar dacă nu va fi pedepsit nimeni, mie mi se pare un gest anticivic. Este gestul invers celui făcut de primarul din timpul războiului, în 1942, când România era în război și când Hala s-a extins, ca să ofere populației posibilitatea să cumpere marfă lângă gară. Și asta mă surprinde...

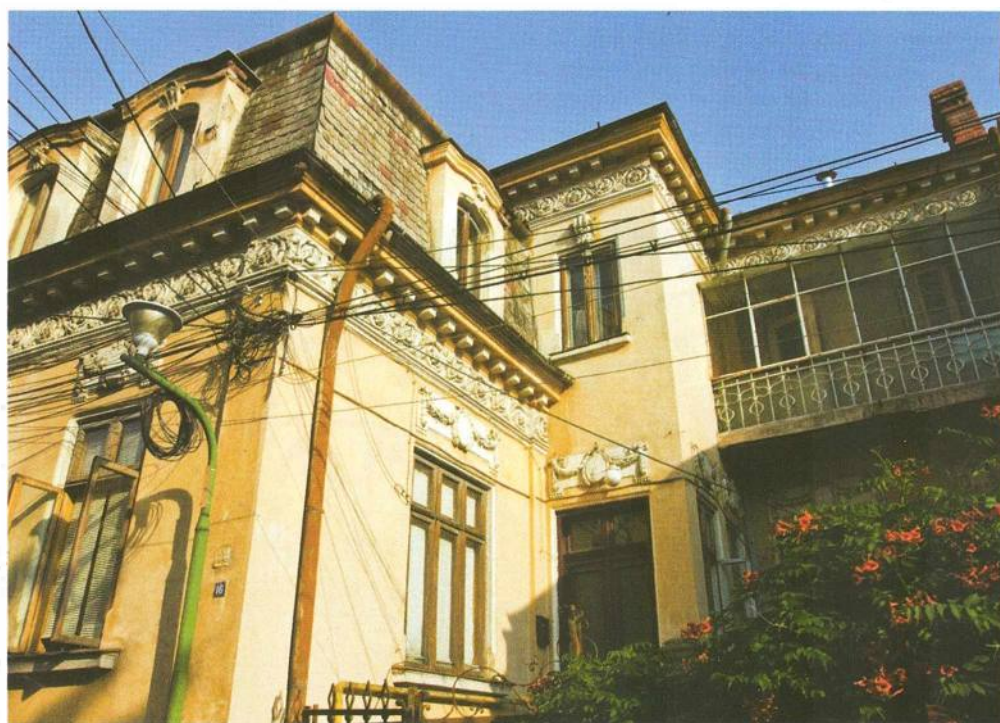
! Să revenim la Hala Matache de astăzi, puteți detalia ideea?

– Noi avem un proiect, care are șanse puține, dar care este extrem de logic și pe care eu cred că, dacă Primăria l-ar fi adoptat, ar fi avut un succes nebun. Proiectul nostru este de a face o stradă pietonală între Gară și

Front de case vechi pe strada Buzești

**„Nu văd de ce Micul
Paris să nu existe,
în continuare, în marele
București.”**

Hala Matache, pe Bulevardul Gării. Exact acolo unde s-a făcut acum o șosea care pleacă de undeva și duce nicăieri, cu mai puțini bani, dar cu o amortizare în timp economică evidentă, ai putea să faci o zonă comercială pietonală, din care să profite cartierul, blocurile de acolo, sute de familii, zonele comerciale de la parter și lumea care vine la Gară și care poate să își facă imediat cumpărături, în apropiere, revigorând tot cartierul. De fapt, este un proiect de regenerare urbană. Chestiunea asta ar fi putut fi discutată, ar fi

putut fi arătată ca alternativă, dar nici măcar asta nu se dorește. Așa că noi vom face echipa sociologice, de antropologie urbană, cu arhitecți urbanști și vom dovedi, cu cifre, că pentru oraș este mai bine să faci așa decât să faci circulație și acolo. În speranța că Primăria ar putea să zică *Da, domnule, hai să preluăm ideea asta. Facem un concurs, dăm tema, vedem cine câștigă și îi dăm lui lucrarea, să facă o pietonizare în interes public.* Ca să fie pe înțelesul tuturor: pentru o stradă cu circulație intensă se câștigă mai puțini bani, deci bogăția străzii este mai mică, decât într-o stradă pietonală. Din cauza asta bazarurile, străzile comerciale din Orient și din Occident, din zone istorice, sunt pline de magazine; cu circulație redusă de mașini, cu interdicții de aprovizionare, tocmai ca să lași cât mai multă lume să vină și să cumpere. Asta se poate face la fel de bine și aici. Este ceva evident și este foarte la modă peste tot, dar la noi încă nu a pătruns. Noi, de fapt, copiem tot ceea ce se face dincolo, dar cu un decalaj de vreo 20-30 de ani.

■ Sunteți optimist, reducem decalajul sau nu?

– Sunt foarte optimist, lucrurile astea sunt normale. Indiferent că eu le vreau sau că nu le vreau, că pierd o partidă sau că echipa Arhitecților voluntari sau alte grupuri, care sunt nenumărate, nu reușesc să aplice proiecte. Pentru că viața merge într-o anumită direcție, care este legea minimului, adică minimum de efort cu maximum de profit. Este o chestiune care se aplică și la oameni, și la animale, și aici și în altă parte. Asta pe de-o parte. Pe de altă parte, dacă nu faci lucrurile cum trebuie, nu mai vine lumea să te viziteze. Eu cred că ne îndreptăm către normalitate. Singurul

lucru nefericit e că ne trezim târziu și când facem, facem prost. Adică de mântuială. Este veșnica poveste cu forma fără fond. Copiem la suprafață ceva, repede, dar nu aprofundăm. Dar, altfel, sunt optimist.

■ Deci, Capitala poate fi salvată?

– Sută la sută. Nu știu când și cu ce pierderi.

■ Care este viziunea dumneavoastră despre o capitală frumoasă, normală, prietenoasă, nu chiar ideală, dar o capitală posibilă? Așa, în câteva cuvinte, ca o concluzie.

– Cred că aș putea să vă spun. Pentru mine capitala ideală este Bucureștiul. Aici există câteva lucruri care pe mine mă determină să cred că se poate. Carol al II-lea a făcut lacurile. Orice bucureștean crede că lacurile alea le-a dat Dumnezeu, că sunt acolo de sute de ani. Aiurea, le-a făcut, în vreo 15-16 ani, Carol al II-lea. Dâmbovița se poate face, dintr-un canal nenorocit, ceva mult mai inteligent. Când vorbim de două milioane de locuitori, elementul apă este esențial. Apa, din punct de vedere strategic, în următorii ani, va fi și mai importantă.

■ Vă gândiți la un Central Park bucureștean?

– Știți că s-a construit, nu a fost nimic acolo...

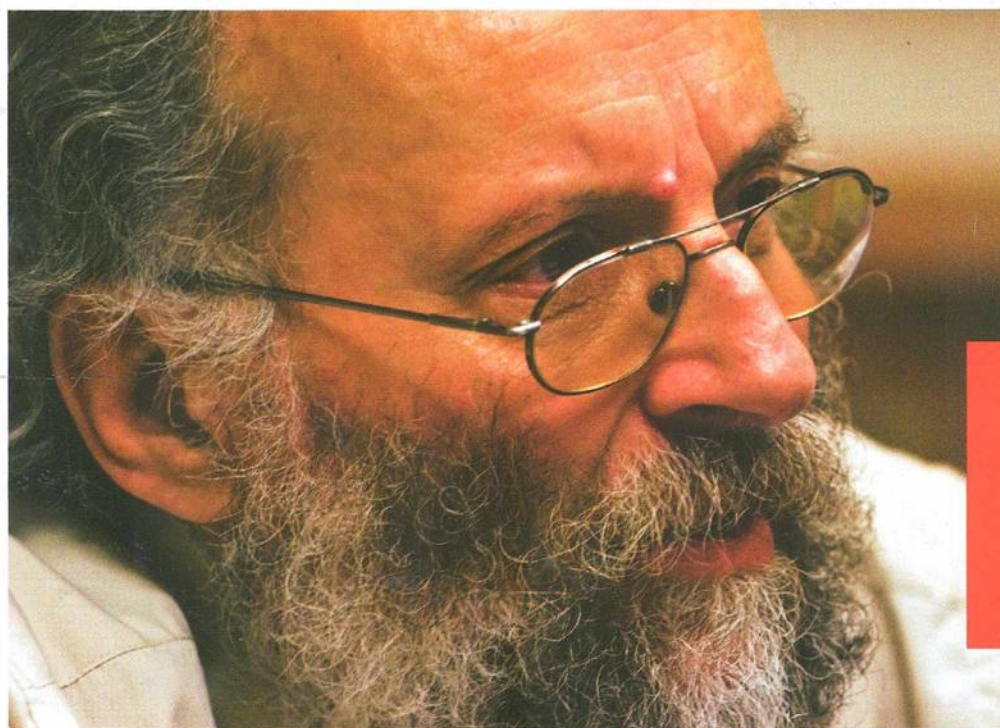
■ Știu, tocmai de aceea vă întreb.

– Eu cred că apa este o chestiune importantă și aș exploata-o la maximum. Poate să fie și Dunărea sau nu, dar chestiunea asta cu apa este esențială. Și va fi și mai mult.

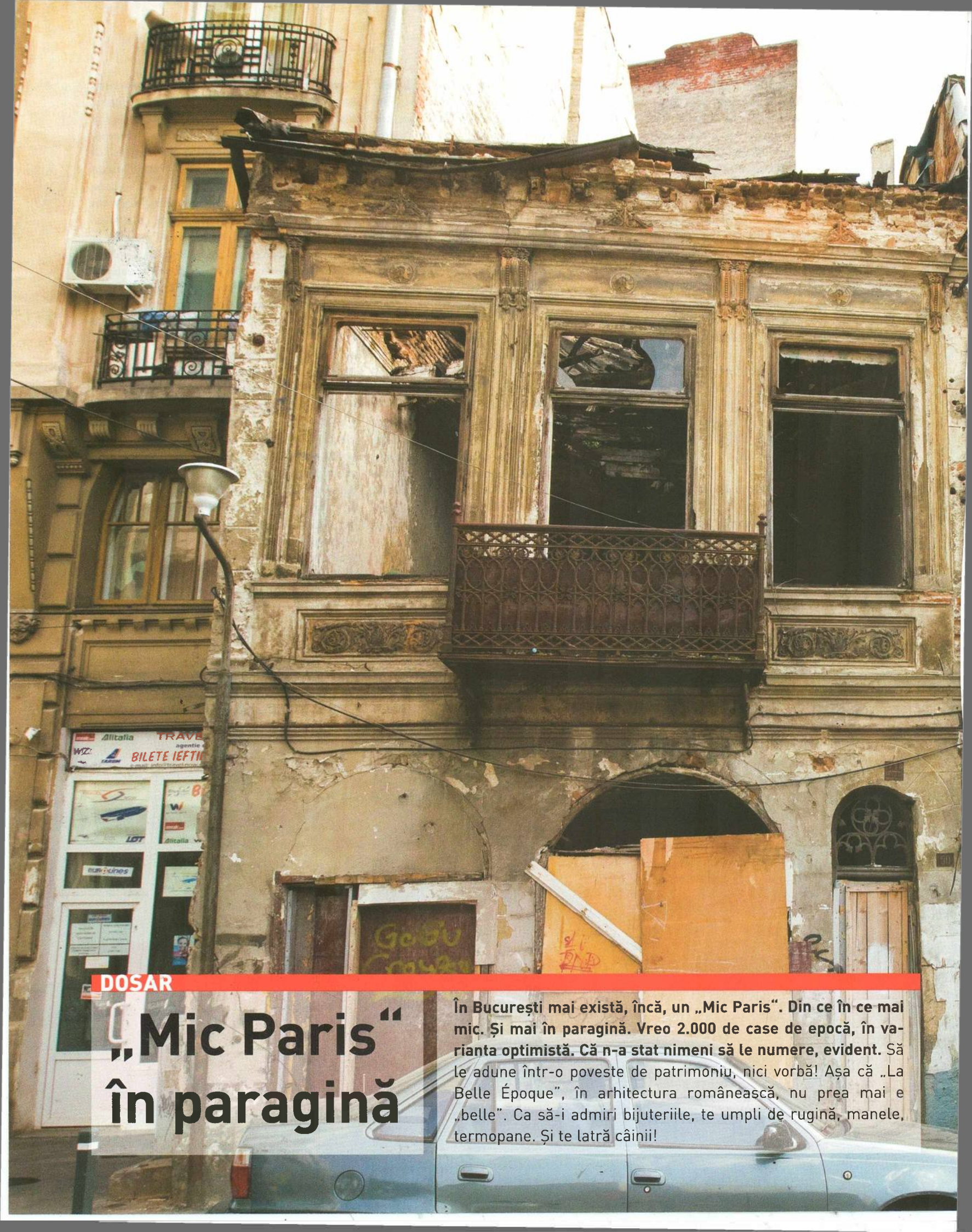
Povestea cu zonele verzi este în firea lucrurilor. Noi aici am încercat, pe *Street Delivery*, am adus 130 de copaci, cam de 3-4 metri, și s-a schimbat strada. În loc să îi ducem înapoi, Primăria era normal să spună *Băi băieți, hai că ne place, gata, îi plantăm.* Cred că toată lumea s-a bucurat de asta și cred că banii trebuie dați pe copaci mari și nu pe spirocheți cum sunt în față la Bellu, sau nu știu ce aranjamente penibile făcute de tovarășiiăștia de la spații verzi. Revenind, pentru mine, capitala ideală trebuie să aibă apă, să aibă verdeață, să aibă spații publice, care să fie adecvate, și Bucureștiul nu are deloc, absolut deloc. Este nevoie de foarte puțin. Și, după aia, dacă ai eliberat trotuarele, ceea ce este foarte simplu, ar fi o capitală foarte bună. Gândiți-vă că Bucureștiul, sâmbăta și duminica, este deja un oraș destul de plăcut. S-ar putea face multe lucruri, dacă ar fi inițiate proiecte mici. Există arhitecți, și la noi în țară și în alte țări, care iau un colț, la o intersecție, între două străzi, sau colțul unei grădini, sau câțiva metri pătrați lângă o biserică. Sau un loc care este interesant și doar pe ăla îl pun la punct și, prin însumare, rezultă o poveste. Trebuie să știi unde acționezi. Ca la acupunctură. Dacă ai face acupunctură cu orașul și apeși aici și aici, atunci generezi o poveste; depinde de locul în care se apasă; povestea poate să dea naștere la niște rezultate colosale. Mie aici mi se pare că administrația nu știe să se coordoneze. Nu aș spune că este foarte greu să faci un oraș.

■ Mi-ați dat un răspuns foarte încurajator. Și patriotic. E de bine!

– E de bine, trebuie doar să spui cui trebuie și acela să te asculte.

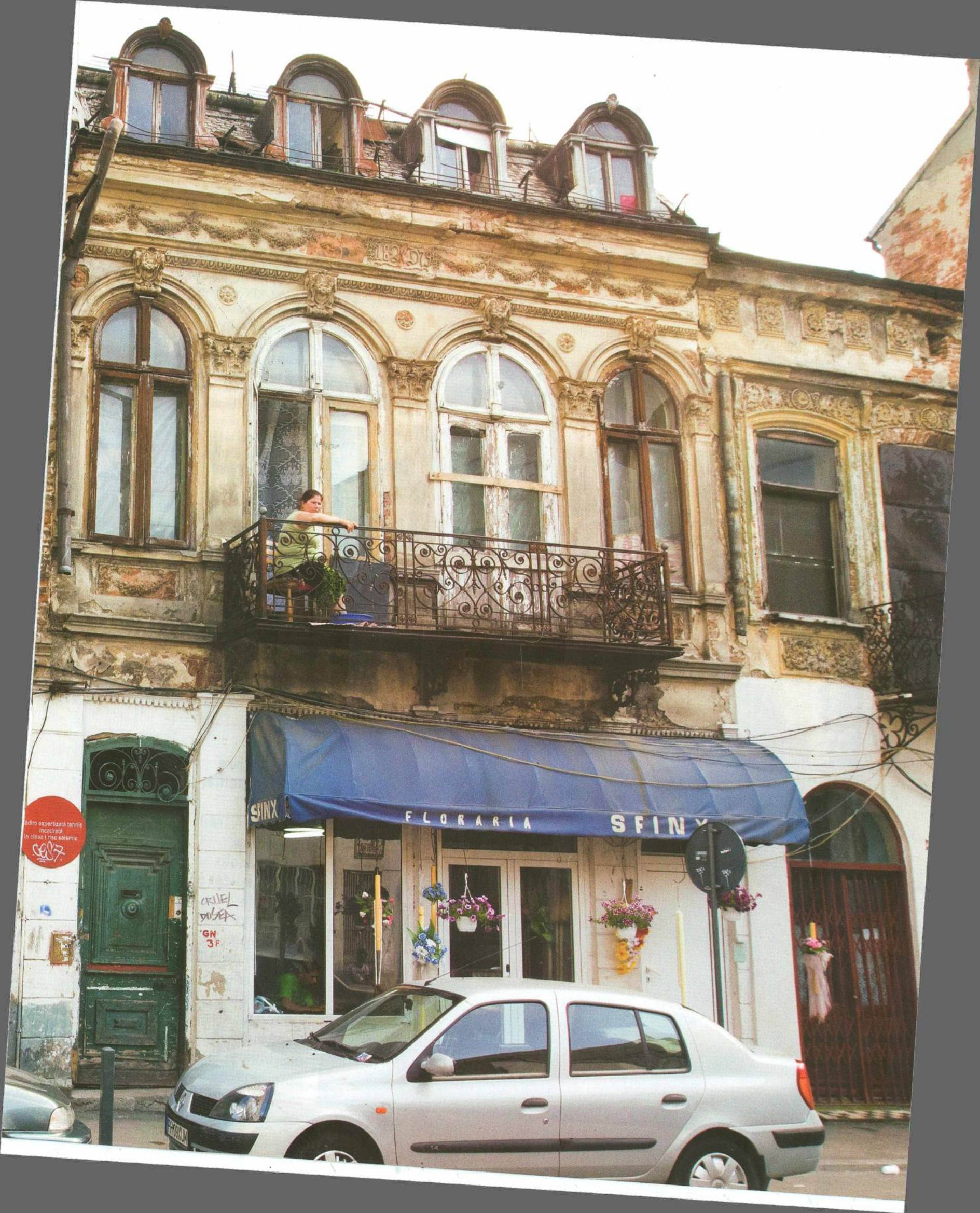
„În alte capitale, clădirile istorice nu sunt atinse... Eu cred că aici e vorba de discernământ și de apel la oameni de specialitate care gândesc pe termen lung.”

DOSAR

„Mic Paris” În paragină

În București mai există, încă, un „Mic Paris”. Din ce în ce mai mic. Și mai în paragină. Vreo 2.000 de case de epocă, în varianta optimistă. Că n-a stat nimeni să le numere, evident. Să le adune într-o poveste de patrimoniu, nici vorbă! Așa că „La Belle Époque”, în arhitectura românească, nu prea mai e „belle”. Ca să-i admiri bijuteriile, te umpli de rugină, manele, termopane. Și te latră câinii!

bidire expertiză tehnică
încălzire
în clasa I risc seismic
2007

CRUEL
DUSEA
GN
3F

SFINX

FLORARIA

SFINX

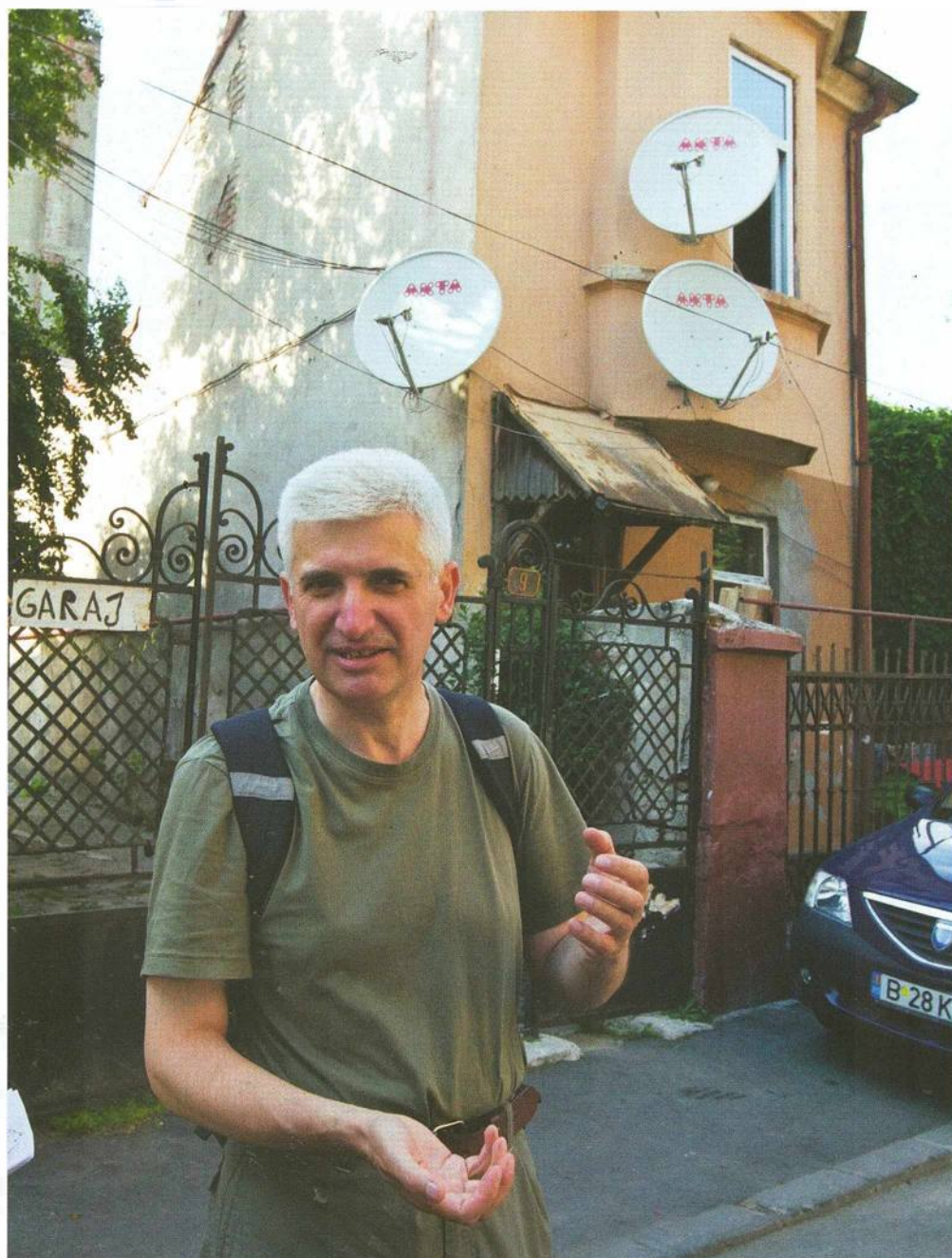
O arhitectură șarmantă

Valentin Mandache este expert în case de epocă și, mai ales, un mare pasionat al domeniului. Bate Bucureștiul, în lung și-n lat, cu un aparat de fotografiat la purtător, ca să-i descopere cele mai intime detalii de arhitectură

veche. Apoi postează imagini și explicații pe blogul *casedeepoca.wordpress.com*. Un adevărat *manual* despre cât de fascinant poate fi Bucureștiul, ca arhitectură, dacă știi să-l vezi. Și să-l cauți prin civilizația de betoane. Ceea ce am făcut și noi, ca *elevi* ai maestrului, într-o lecție în aer liber. Mai exact, într-un tur prin centrul Capitalei, pe tema *stilul Mic Paris*.

Înainte de-a pleca la drum, Valentin

Mandache s-a asigurat că știm, cât de cât, despre ce se vorbește în arhitectura locală de sfârșit de secol XIX și început de secol XX: „Primul boom imobiliar al Bucureștiului erei moderne a avut loc în perioada numită *La Belle Époque*. A fost caracterizat de o arhitectură șarmantă, care reproduce forme neo-baroce, neo-rococo și neo-gotice, la modă în special în Franța acelor vremuri. Combinând aceste forme noi cu motive și tehnici de construcție autohtone, plus stilul tradițional otoman, arhitectura locală a căpătat o personalitate distinctă. A rezultat, astfel, ceea ce eu numesc *stilul Mic Paris*”.

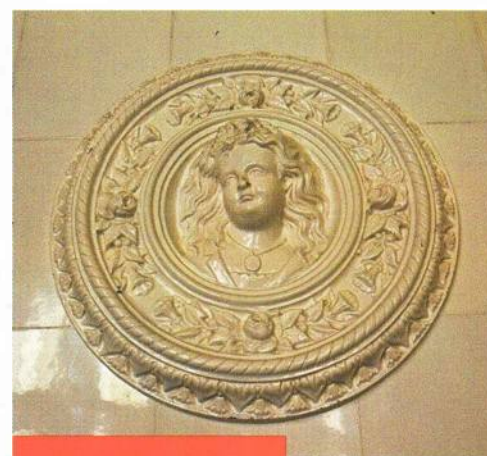

Valentin Mandache are dublă cetățenie, română și britanică. A trăit 20 de ani la Londra, acolo s-a specializat și în case de epocă. A revenit la București ca expert în imobile istorice și se declară un iubitor al Capitalei, „în urâtenia și în splendoarea ei”.

În zona Mântuleasa, se poate vedea una dintre foarte puținele case stil Mic Paris restaurate și renovate conform originalului. Imobilul, construit în 1902, acum este clădire de birouri. Stilul casei poate fi descris ca o încrucișare între rococo și Empire, cu unele elemente Art Nouveau.

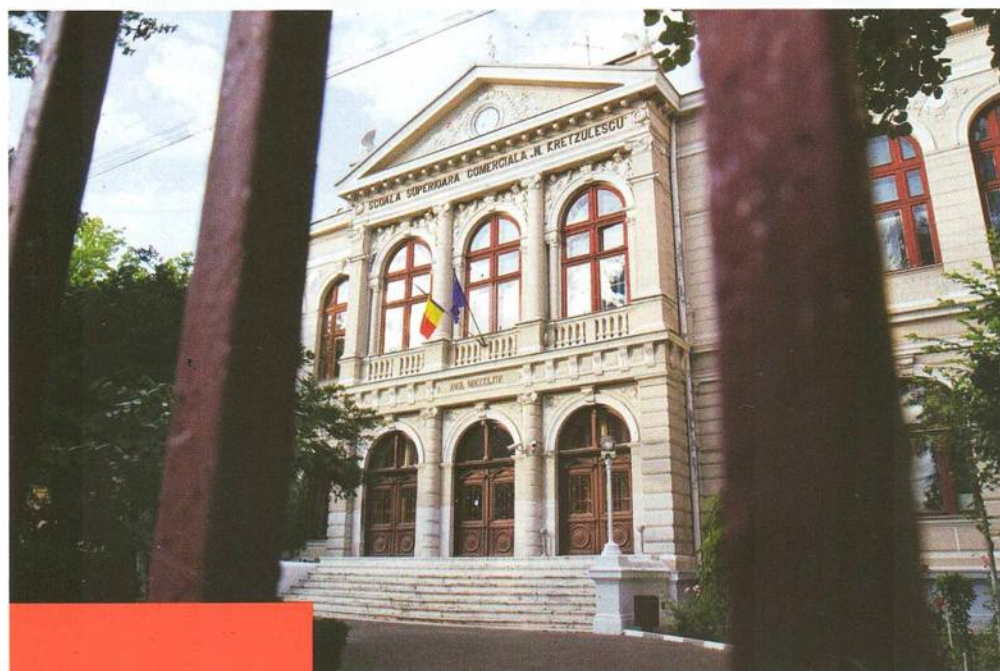
Laura Genescu, traducător, ne mărturisește că este o șansă nesperată să ai biroul într-o asemenea bijuterie de arhitectură: „Toți clienții sunt impresionați de construcție, ca atare, dar mai ales de interioare, de detalii”.

Sobă
franțuzească
din faianță
albă,
neo-rococo.

Fostul sediu al ziarului „Deșteptarea”, de pe Calea Moșilor, numărul 23, are o fațadă tipică stilului Mic Paris. Capul zeului comerțului, Mercur, și monograma negustorului erau elemente emblematice pentru arhitectura acelor vremuri. Unul dintre locatarii imobilului ascultă cu atenție explicațiile ghidului nostru. Măi, să fie, habar n-avea că locuiește într-o clădire atât de valoroasă, ca arhitectură! Că, altfel, e în paragină.

„Arhitectură de 1890. Stil neo-rococo redus la esențial”, spune Valentin Mandache, despre Școala Superioară Comercială „N. Kretzulescu”.

În București mai există foarte puține felinare tip Mic Paris. Unul dintre ele se află în fața Bisericii Sf. Gheorghe Vechi.

Pe strada Stelea Spătarul, la numărul 5, se află singura casă cu geamuri bombate din București. A fost construită în 1880, cu multe elemente turnate, are umbrar și scări din piatră de Buzău.

Prăvălie de colț, specifică stilului Mic Paris (Bulevardul Hristo Botev, numărul 36).

Feronerie bucureșteană din anii 1900 – structură de peron scoică (intrare)

Arhitectura Bucureștiului în presa străină

Star Tribune: „Un oraș plin de contradicții, cu biserici străvechi lângă blocuri comuniste, cu clădiri părăsite, cu geamuri sparte, lângă cafenele de lux... (...) Cu parcuri multe, bulevarde largi și trotuare late, Bucureștiul amintește de Paris. Arhitectura, un amestec de baroc, bizantin, neo-clasic și art-deco, se împletește cu hidoșeniile comuniste, pătrate și fără nici o personalitate”.

Reuters: „Un amestec rar de idei arhitecturale vestice, peisagistică estică și megalomanie caracteristică regimului totalitar al secolului al XX-lea... (...) Multe bijuterii de arhitectură modernă dispar, fiind lăsate în paragină de dezvoltatorii care vor să construiască blocuri de apartamente, pe proprietăți valoroase”.

France Press: „Desfigurat de clădirile de beton ale regimului comunist, apoi de coloșii de sticlă pe model occidental, Bucureștiul mai are, încă, 2.000 de case de la începutul secolului XX, care au farmec și care riscă să fie distruse... Lacune legislative, birocrație, corupție și aviditate, toate acestea formează un cocktail mortal pentru orașul odinioară supranumit Parisul Balcanilor”.

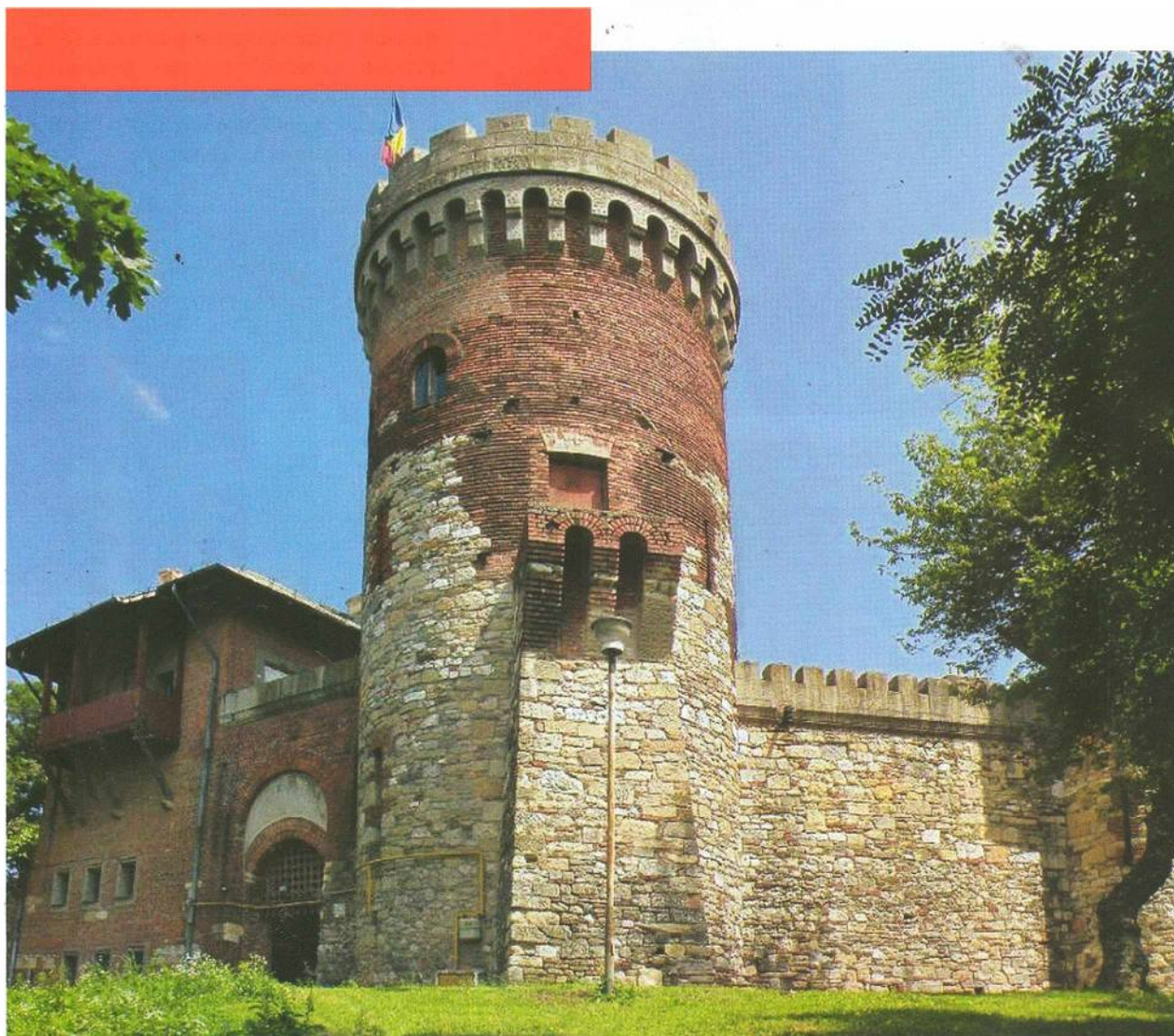
Multe dintre clădirile stil Mic Paris au fost împodobite cu elemente lucrate în fier forjat.

Inedit și original în arhitectura urbană a Bucureștilor, Castelul Țepeș este unul dintre monumentele istorice neștiute ale României.

text Monica Ramirez
foto arhivă

Castelul lui Vlad Țepeș, mister și legendă în Capitală

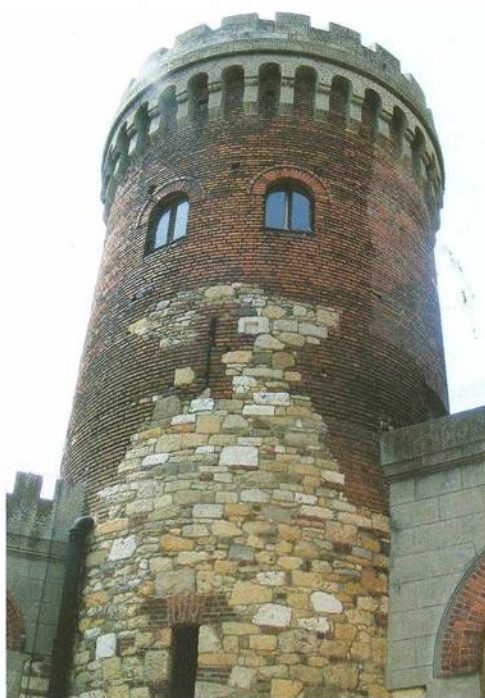

„În interior se conservă toate steagurile armatei de la 1830 până astăzi. Pe de altă parte, parcul muzeului este împodobit cu guri de foc, capturate de trupele române în timpul războiului” – Ghidul Bucureștiului, 1935

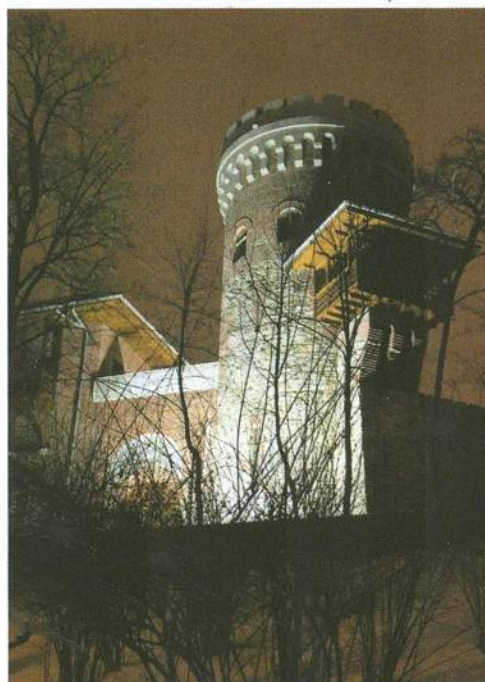
Arhitectura unui oraș și a unei epoci este o formă de comunicare, o modalitate prin care o anumită societate își exprimă idealurile cu ajutorul cărora putem reconstrui și înțelege modul ei de viață. Străzile, casele sunt repere importante în alcătuirea profilului arhitectural al unui oraș, prin care se conturează aspectele sale identitare. Nesciut de mulți bucureșteni, ascuns privirii de copaci, castelul din parcul Carol este înconjurat de enigme și sursa multor legende urbane. Se vorbește despre fantome, surghiuniți și crime, iar numele de Castelul lui Vlad Țepeș aduce un plus de dramatism. Martorul istoriei unor ani uitați, cu aerul său medieval, trecem pe lângă el fără să-i acordăm prea multă importanță. Nu numai că nu îi știm numele, dar nu cunoaștem nici istoria zbuciumată pe care o poartă printre cărămizi și creneluri. Iar prin ignoranță și indiferență, îl izolăm și mai mult în negura unui timp etern trecut.

Văzându-i alura medievală, zidurile din cărămidă roșie și crenelurile, nu-ți poți opri imaginația să nu alerge după spirite rătăcite care nu și-au găsit liniștea, umblând să-și răscumpere nedreptatea, să-și răzbune chinurile și tortura, să pedepsească neam din neamul călăilor. Trecând pe lângă castelul din inima Bucureștiului, de pe strada Candiano Popescu, numărul 6, în apropiere de Parcul Carol, te înfioară gândul că n-ar fi imposibil să fi avut vreun străbunic călău și să nu știi.

Castelul Țepeș a fost construit în anul 1906, an în care avea loc Expoziția Generală Română, un eveniment internațional prilejuit de jubileul a patruzeci de ani de domnie a Regelui Carol I, strămoș al Expoziției Mondiale de la Shanghai, prin care autoritățile de la București au vrut să arate lumii modul în care a progresat România în perioada 1866-1906. Tot atunci s-a născut și actualul parc Carol, pe ceea ce era Câmpul de la Filaret; întreg spațiul de treizeci și șase de hectare a fost asanat, pe el plantându-se 4.206 de arbori mari, 5.933 de conifere și alte câteva zeci de mii de arbuști și plante, s-au construit 40.000 de metri pătrați de pavilioane și palate, 39.200 de metri pătrați de drumuri și șosele, plus 71.360 de metri pătrați de alei și poteci. Incinta parcului a fost „populată” de zeci de clădiri reprezentative pentru cultura românească: standuri ale muzeelor, hanuri, case din diferite zone ale țării, replici ale unor edificii emblematiche, cum ar fi Mănăstirea Cozia, pavilioane industriale, științifice și agricole. După terminarea expoziției, multe clădiri au fost demontate, însă turnul lui

În 2007, Castelul Țepeș a fost expertizat în clasa I de risc seismic. Mai mult, turnul central avea o înclinare de douăzeci de grade din cauza tendinței terenului de a se deplasa înspre lacul Parcului Carol.

Țepeș a rămas în picioare alături de Arenele Romane și Biserica Cuțitul de Argint, replică a bisericii Sf. Nicolae din Iași.

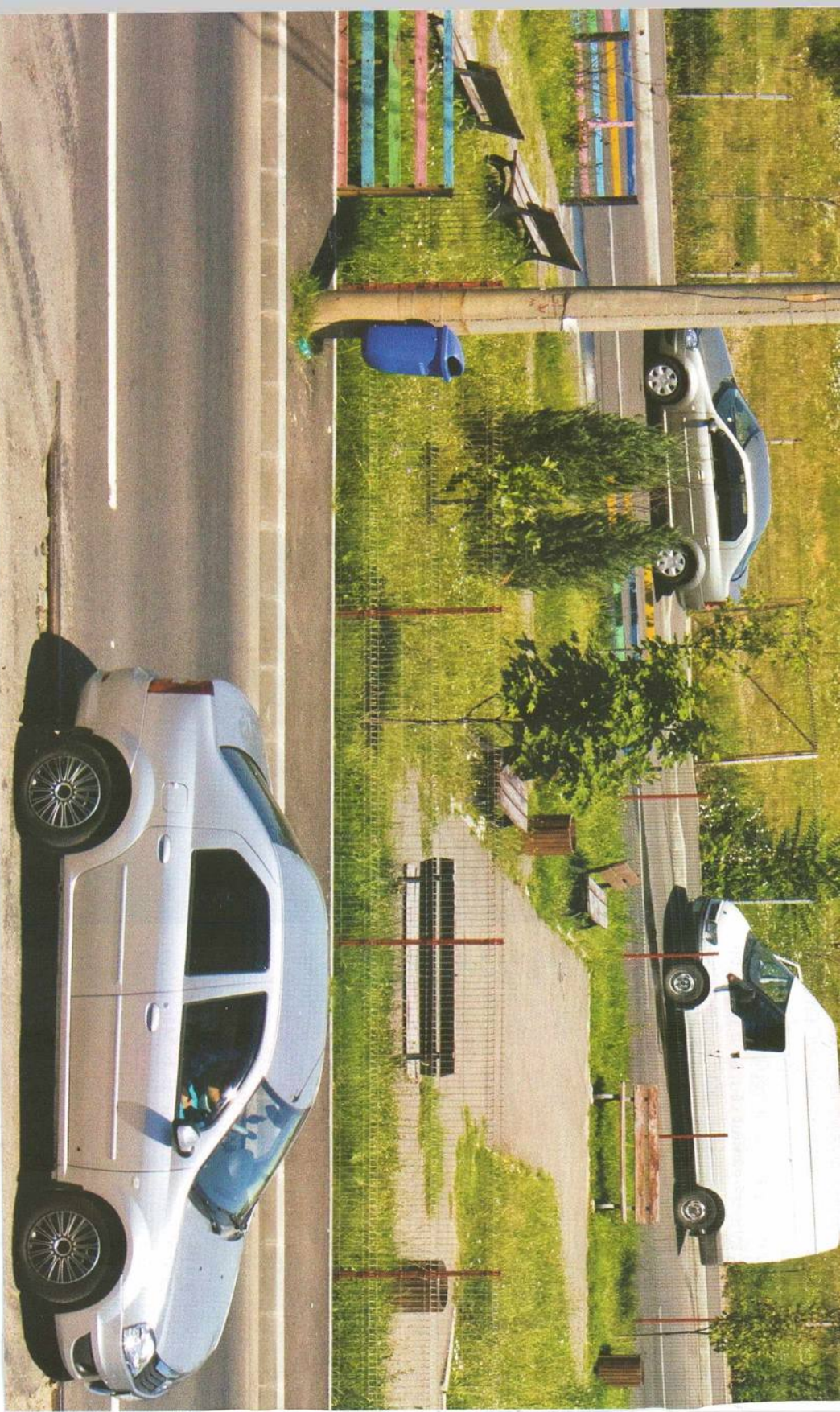
La inaugurare au fost prezenți regele Carol I și regina Elisabeta, membri ai guvernului, personalități ale culturii, spre exemplu compozitorul George Enescu, precum și reprezentanți ai statelor străine. La vremea respectivă, castelul a fost destinat expunerii de obiecte de artă. Familia regală a revenit la castel în nenumărate rânduri pentru a admira tablourile cu motive religioase.

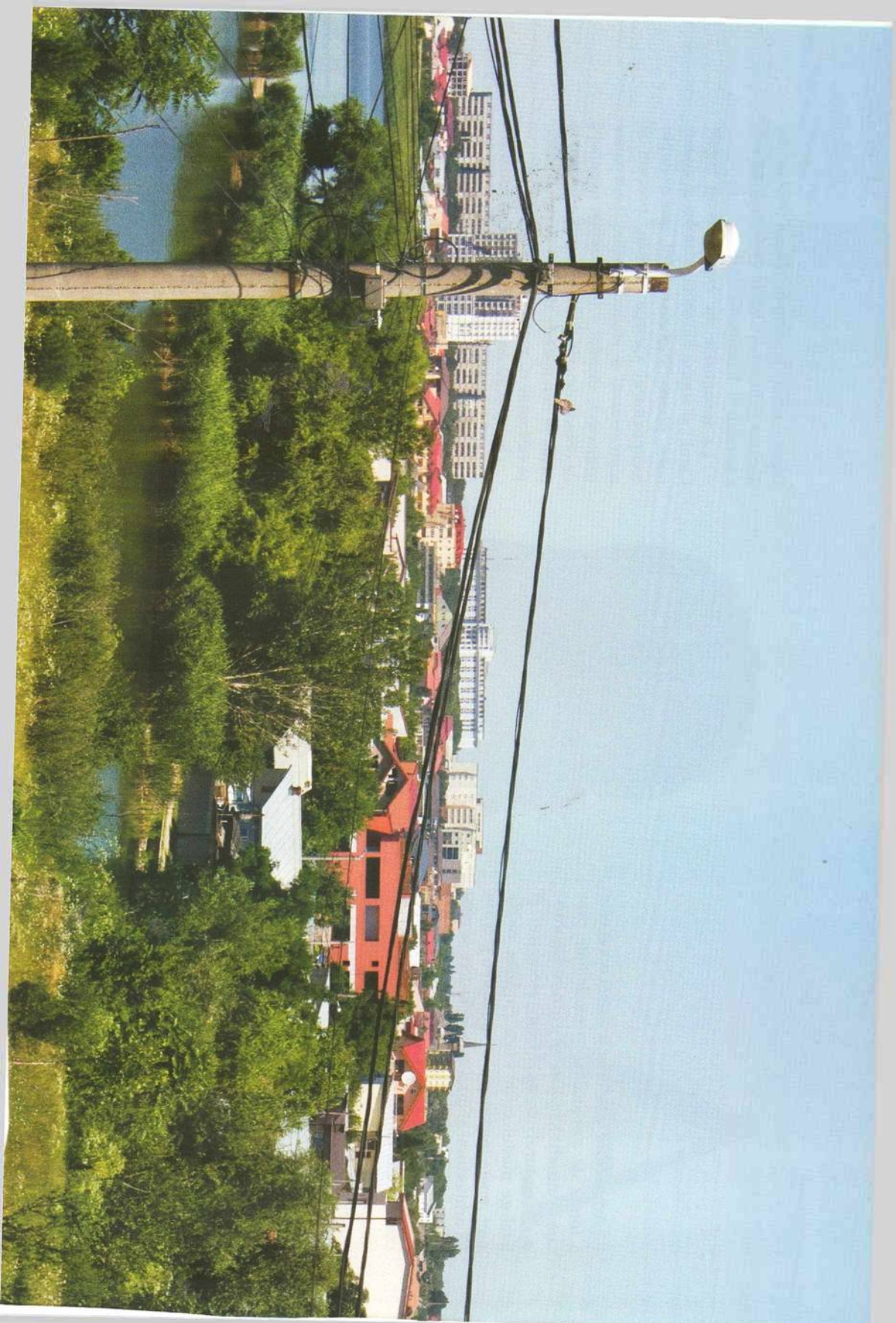
În tot acest ansamblu, scopul construcției a fost unul pragmatic, acela de turn de apă, însă din motive ce țin de estetică și simbolism s-a decis ca edificiul să reproducă la o scară mai mică Cetatea Poenari din județul Argeș, ridicată de către Vlad Țepeș, de unde și numele sub care este cunoscută clădirea. Planurile aparțin arhitecților Ștefan Burcuș și Victor Stephanescu, cei care au găsit această soluție originală pentru mascarea rezervorului de apă necesar alimentării expoziției. Bazinul de fontă a fost turnat în atelierele lui Oscar Maller, apoi montat în interiorul turnului castelului înalt de douăzeci și trei de metri și cu un diametru de nouă metri, nelăsând loc decât unei scări înguste, în spirală, care urcă până aproape de acoperiș.

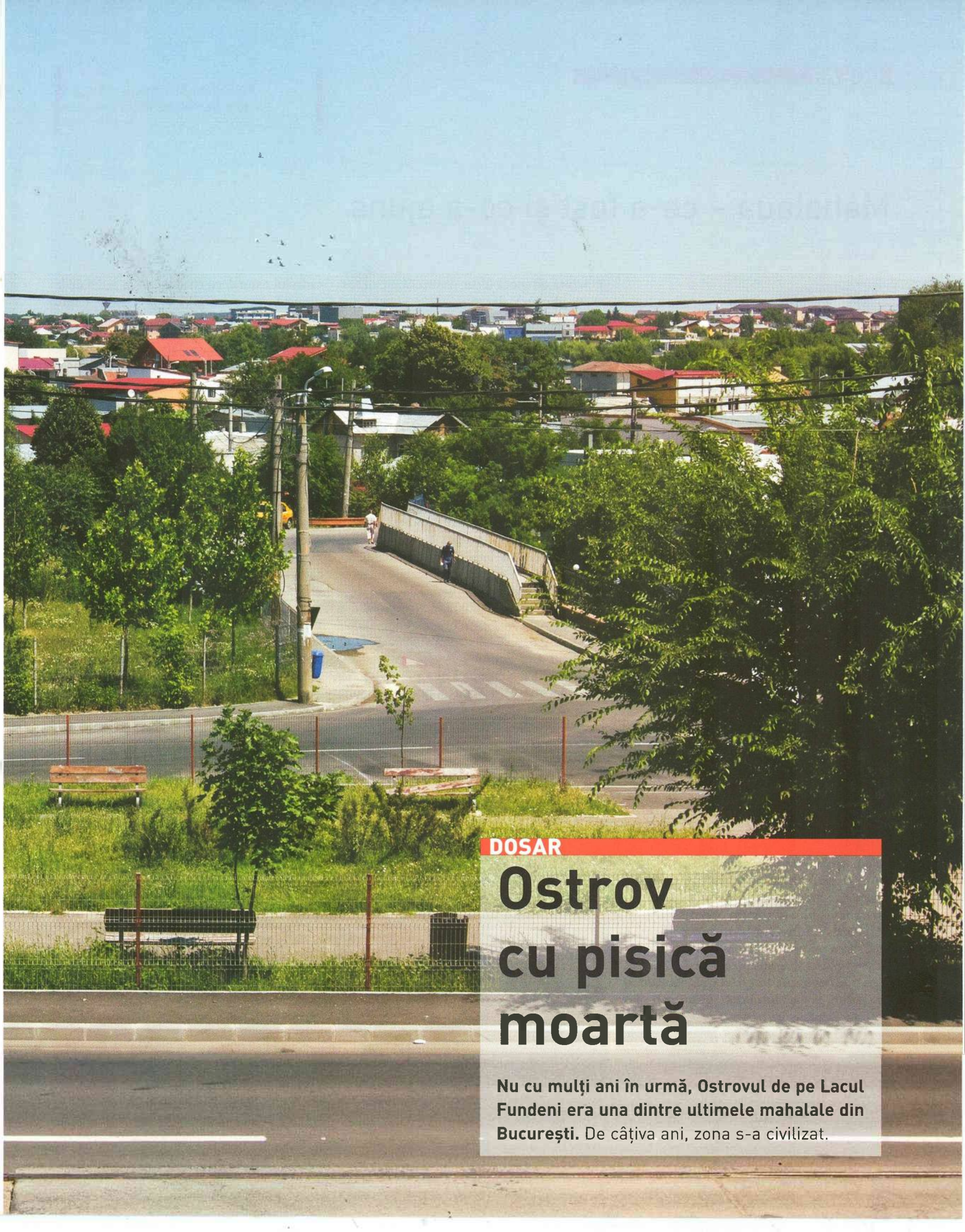
De-a lungul timpului, castelul a avut diverse întrebuințări. Pornindu-se de la ideea inițială de a servi drept turn de apă, construcția a fost rând pe rând expoziție de obiecte de artă, corp de gardă pentru o unitate militară, dormitor pentru angajatele responsabile cu întreținerea Parcului Carol și, în cele din urmă, sediul Oficiului Național pentru Cultul Eroilor. Castelul are o sută șase ani, a prins două războaie mondiale și câteva regimuri politice, iar în prezent zace uitat în spatele unor tei înalți, adormiți de liniștea unui cartier încremenit în timp.

Pentru a ajunge în turn, trebuie să urcați pe o scară de lemn, construită în spirală. Din turnul castelului, de pe o platformă special amenajată, se poate admira Parcul Carol I și panorama Bucureștilor. Un contrafort puternic, terminat cu un pridvor de lemn, susține turnul să nu se prăbușească, iar în dreapta se află un zid crenelat de piatră, terminat în colț cu un alt turn de dimensiuni mai mici. Puțini știu că este vorba despre o clădire cu atribute certe de patrimoniu și nu o vilă a vreunui milionar excentric.

În prezent, castelul poate fi considerat o adevărată bijuterie arhitectonică, având un potențial turistic uriaș. Cu toate acestea, imobilul a fost mai degrabă interzis publicului în ultimul timp. Porțile castelului au fost deschise curioșilor în ultimii ani doar de câteva ori, timp de câteva ore, de Ziua Eroilor și de Ziua Armatei.

DOSAR

Ostrov cu pisică moartă

Nu cu mulți ani în urmă, Ostrovul de pe Lacul Fundeni era una dintre ultimele mahalale din București. De câțiva ani, zona s-a civilizat.

Mahalaua – ce-a fost și ce-a ajuns

Străzile care străbat peninsula au fost asfaltate, mașinile și oamenii nu se mai împotmolesc în glod. Primăria a racordat cartierul și la magistrala de gaz, există apă curentă. Practic, infrastructura a fost pusă la punct. Nici tântarii nu mai pișcă precum altădată, datorită soluțiilor pulverizate în aer de către oamenii de la deratizare. Acum, în Ostrov e aparent bine și, privit din perspectivă, din spatele Pieței Delfinului, nici n-ai zice că a fost cândva o groapă unde fojgiau câteva sute de oameni.

Așa a crescut și prețul zonei, mai ales că Ostrovul e la o aruncătură de băț de oraș. Sub aspect imobiliar, deci, în Ostrov se cumpără, se vinde și se închiriază, ca în orice alt cartier al Bucureștiului. Prețul pentru chiria unei camere este, potrivit informațiilor locului, cca 450-500 lei pe lună. În zece ani probabil lucrurile vor sta cu totul altfel. În ciuda eforturilor primăriei de a civiliza zona, deocamdată, Ostrovul are un aer ciudat, îți lasă senzația a ceva confuz, de conglomerat. S-au ridicat multe case noi, dar mai sunt și destule bordeie, pe vechile ulițe trec

și mașini de epocă (doar pentru că nu au fost scoase din uz), dar și *Mercedesuri* care mai nimeresc în roți și câte o grămăjoară de bălegar. O grădiniță nouă, modernă – singurul edificiu de învățământ, dacă nu cumva singura instituție a statului din zonă – se decupează într-un cadru ambiental atent îngrijit. Semn că urmașii ostrovenilor vor trăi alte vremuri.

Accesul în Ostrov se face pe un pod acum asfaltat, iar azi nu mai există teama de izolare, nici o calamitate naturală nu l-ar putea desprinde de capitala care îi dă viață ca un cordon ombilical, pentru că zona nu dispune de resursele necesare autoconservării. Dacă pe vremuri ostrovenii câștigau un ban din pescuit, azi, fauna lacustră s-a împușinat de la atâtea desecări, doar câte un pescar nostalgic încumetându-se să mai arunce momeala. Iată unul chiar la piciorul podului, dacă nu cumva o fi brand de zonă. Mai sunt și vapoarele de pe lac, cum le zice o localnică – adică ambarcațiuni de agrement. E și asta un pas spre modernitate, deși mai e loc – Ostrovul ca reper turistic pe harta Bucureștiului. Dacă pești nu mai sunt, poate se găsesc fiare (metale adică, atunci când lacul e sec, iar albia devine mină de „aur” pentru căutătorii de fiare vechi). În definitiv, Ostrovul nu prea are cu ce se mândri în afara

cadrelor naturale, cu condiția să fie privit de la distanță, într-o imagine de perspectivă care surprinde frumos peninsula înconjurată de ape. Cum ai pășit în interior, aerul te sufocă. Noi ne-am și nimerit în mijlocul unei zile toride. Nu tu un curent, o boare, fie de apă stătută. Canicula parcă a blocat fluxul de energie apă – aer – pământ al Ostrovului.

Bun, și acum întrebarea: de unde să apuci acest reportaj? În dosarul nostru despre arhitectura Bucureștiului, Ostrovul era pata de culoare, mahalaua. Doar că era o mahală ideală încropită din amintirile unora. Timpul trecând peste cartier ca un bulldozer care a nivelat pământul desfunda, acum Ostrovul nu se deosebește prea mult de celelalte cartiere bucureștene. Noul Ostrov ne pune în față o realitate care aruncă amintirile despre el la coșul de gunoi, iar dorința de a face un reportaj despre un București altfel ne-a confruntat cu propriile prejudecăți. Deci, ce am putea spune despre un cartier în tranziție? Asta-i întrebarea care ne-a măcinat preț de mai bine de o oră, încât ajunsesem să credem că e un reportaj ratat. Și ne-am plimbat prin Ostrov, pe străzile lui cu nume de pești de toate neamurile, cu știuci și obleți până când soarele ne-a ajuns în mijlocul capului. Ei, și atunci...

Ca orice cartier în tranziție, Ostrovul își împarte locuitorii între săraci și bogați. Mai mult între săraci.

Pe insula de pe Lacul Fundeni sunt vreo 100 de case și câteva mii de suflete.

Undeva în mijlocul cartierului, două femei au ieșit pe stradă să ia aer. Cât se poate. Una, mai bătrână, stă pe un scăunel, alta, mai tânără, direct pe bordură. Dacă o fi rece, deși soarele trebuie să fi încălzit bine piatra. Ne prezentăm și le întrebăm despre Ostrov. Ce-a fost și ce-a ajuns. Numele primarului Onțanu re apare la zece cuvinte. Lui îi datorează cartierul toate facilitățile de care beneficiază astăzi. Tot lui îi datorează cele câteva sute de lei pe care îi oferă primăria cetățenilor cu venituri reduse. În arșița zilei, în locul unde femeile s-au oprit la taclale, pute de-ți ia nasul din loc. După o dezbateră pe marginea subiectului, localnicele ajung la concluzia că e o pisică moartă aruncată la câțiva metri în spate, într-o zonă virană. Pe bucata de pământ cu pricina s-au judecat la tribunal timp de mai mulți ani membrii unei familii. Disputa s-a încheiat recent, punând-o în posesia terenului pe o nepoată căreia i se cuvenea de drept terenul – după cum cred cele două femei. Fericita nepoată va veni în curând să construiască aici o casă. Până una, alta, ceva e putred la mijloc. Pisica. Celor două li se mai alătură o femeie în vârstă. A ieșit să cumpere oțet, iar dacă tot s-a întâlnit cu vecinele intră în vorbă. Simte și ea aerul pestilențial: „Dar ce pute-așa?” „E o pisică moartă.” „Unde?” „În grădină.” „Să arunce cineva pisica.” „Păi s-o

arunce...” Cine oare? Clasică poveste cu drobul de sare. Onțanu poate.

Ostrovul e un cartier în mijlocul Bucureștiului care a păstrat practicile gregare ale unei comunități mici. Localnicii se cunosc bine între ei, se mai ajută sau ies la poartă să ia pulsul cartierului, la câte o bărfă cu vecinii. Înainte vreme, și-au fost singuri de ajutor, când autoritățile îi ignorau și nici biserică nu aveau. În *Satul fără biserică* – după cum mai era numit Ostrovul, oamenii mergeau la oraș ca să-și spele păcatele în fața Domnului. Așadar, comportament tipic pentru membrii unei comunități obligați să acționeze solidar. Se întâmpla și pe vremea când nu exista apă curentă, în iernile geroase, când ostrovenii lăseau cișmelele deschise pe timpul nopții ca să nu înghețe apa. Apa nu îngheța, dar a doua zi străzile deveneau adevărate patinoare, îngreunând deplasarea. Și dă-i adunarea la spart ghețușul. Sau când, după ploaie, era nevoie de acțiuni comune pentru a face drumul practicabil. Starea de semi-sălbăticie în care au fost ținuți ostrovenii a avut și un avantaj. Din această cauză, pe timpul comunismului au scăpat de demolare. Insensibil la estetica urâtului, Ceaușescu ocolea mereu zona. Toate acestea ni le spune domnul Paul, patronul unui magazin mixt din

**Lui nea Ion,
„deputatul”
străzii, i se
datorează
popularea
Ostrovului.**

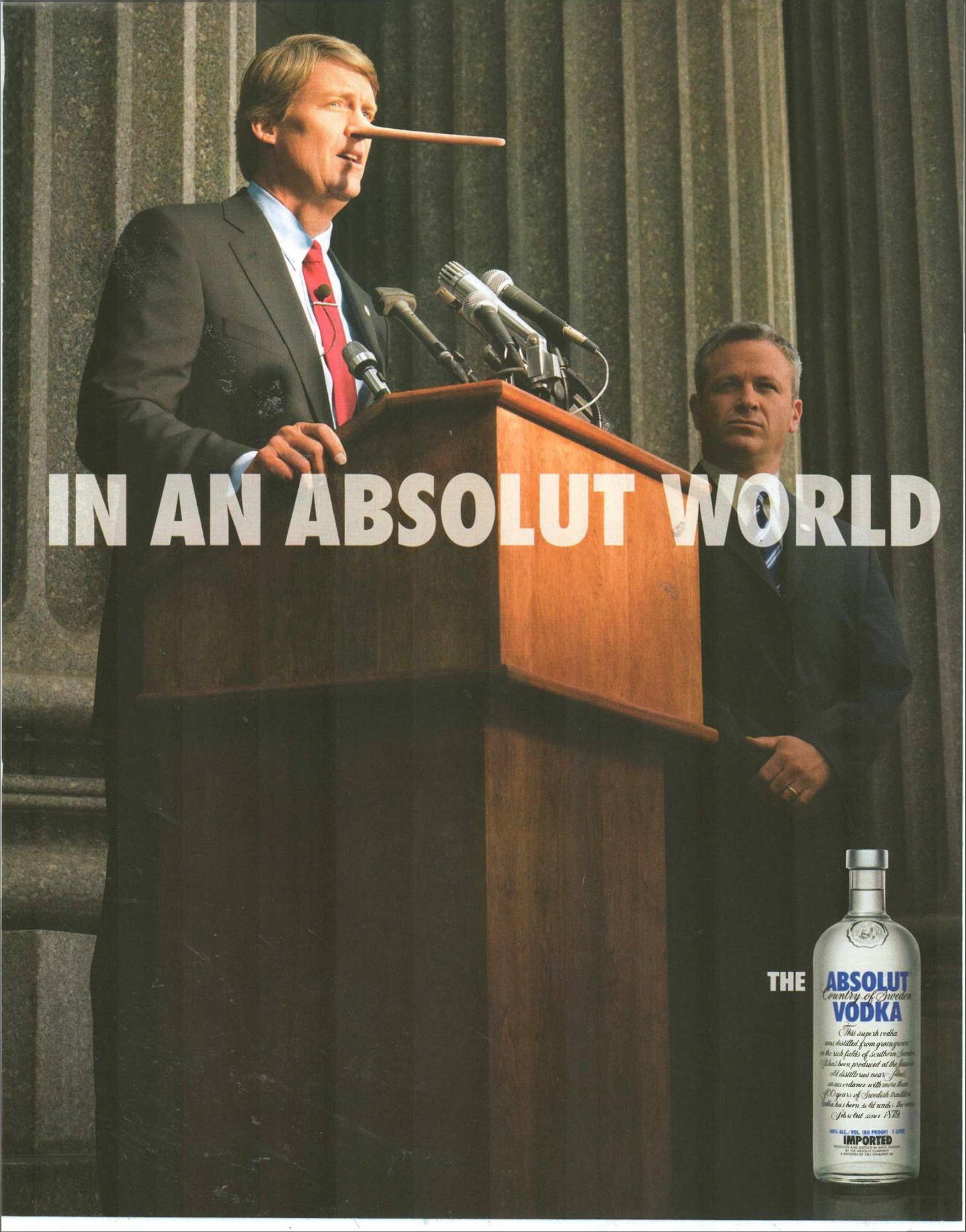
Ostrov unde ne-am oprit să bem o cafea. Ostroveni încă de pe timpul vechiului regim, domnul Paul și soția sa dețin magazinul de câțiva ani. Afacerea merge, dar nu să te îmbogățești. Un transport cu marfă sosește chiar atunci, iar cei doi pun mâna și cară înăuntru mai multe lăzi. În principal bere *Timișoreana* la doi litri și *Pepsi Cola*, tot la doi litri. De-a lungul și de-a latul Ostrovului mai sunt vreo câteva magazine. Completează nevoile de moment ale locuitorilor cartierului, pentru că majoritatea își fac cumpărăturile mari la oraș, cel mai aproape la 10 minute de mers, în Piața Delfinului. Întreb dacă mai sunt veterani în Ostrov, iar domnul Paul ne povestește despre nea Ion, „deputatul străzilor”, care pe vremea lui Ceușescu scotea oamenii din bordeie la acțiuni cetățenești. Iată-ne deci în căutarea personajului principal al Ostrovului...

Am bătut la poarta veteranului, dar n-a răspuns. Am sunat, am strigat. Nimic. Din fericire, a ieșit o vecină. Am întrebat-o de nea Ion și s-a mirat că nu răspunde. Aflăm că, de obicei, la ora asta, adică în jurul prânzului, moșul e în fața porții. Înmuiați după inspecția pe care o face în fiecare zi la răsăritul soarelui pe străzile

Ostrovului, se așază pe un scăunel să privească lumea. Îi spunem vecinei cine suntem, dar ea e neîncrezătoare: „A, păi nu-și mai aduce aminte moșul. Puteți să încercați, dar...” Între timp apare băiatul vecinei, care aflând despre ce-i vorba, dispare în curtea lui nea Ion. Se întoarce după un minut cu persoana în cauză. Trebuie să vorbești tare ca să te audă, e concluzia. Fără să aștepte prea multe întrebări, nea Ion începe să ne povestească despre război. Austria, Cehoslovacia... Probabil e placa de prezentare obișnuită. Cele mai vechi amintiri din memoria selectivă a octogenarului. Îl aducem la mal, vorbindu-i de Ostrov, iar nea Ion parcă abia aștepta. Veteranul insulei este, să-i spunem așa, un modernist. Nu face diferența pe care o fac de regulă cei care au trăit regimurile politice ante și post-decembriste. Nu-i un nostalgic, nu bate câmpii cu *Epoca de aur*, și nici nu dă în ciocii zilei. Dimpotrivă. Crede că în România e mai bine decât altădată. „Sunt organizații, primării. Primăria face mult pentru noi. Mai e și câte o lepră, dar în general e bine...”, își dă el cu părerea despre starea țării. Iar recunoștința lui cetățenească față de primărie este exemplară, poate lua lesne forma autoculpabilizării. „Dacă spun o vorbă rea sunt un tâmpit, un prost!”,

povestește el în timp ce motorul unei mașini de la salubritate uruie la vreo 5 metri depărtare. E o vidană care a fost pusă în funcțiune chiar la WC-ul vecinei. Nu e de ajuns că aerul e fierbinte, acum pute și a rahat, dar dacă nu-i pasă lui nea Ion, de ce ne-ar păsa nouă? Să-l ascultăm, deci. Nea Ion e un personaj aparte în istoria locului, fiindcă e „descălecătorul”, primul om care și-a făcut casă în Ostrov. I-a plăcut natura, această insulă înconjurată de ape și, cu permisiunea autorităților, a ocupat-o. Datorită acestei inițiative a început să fie populat Ostrovul, încet, încet urmându-i și alții exemplul. Așa a ajuns deputat, cum îi place să se autointituleze, de fapt delegat de stradă. Rolul său era să se ocupe cu organizarea muncilor gospodărești în cartier, să pună la treabă voluntarii. „Am atras mulți voluntari, am organizat comitete de stradă, de cartier. Mie mi-a plăcut să-i sfătuiesc pe oameni, am lucrat la *Întreprinderea 23 August* ca șef de brigadă. Am vrut să fiu un om bun. Pe timpul lui Ceaușescu îi ajutam pe oameni cât puteam. Pe oricine, fie că era chiabur sau sărac. Și ce dacă omul fusese chiabur? Acum nu mai era. *la de aici, primește ajutorul meu!*, împărțea dreptatea și chereșteaua sărmanilor din Ostrov, nea Ion. „Eu sunt cu Dumnezeu, sunt un om credincios.” Îl întreb de cine îi este dor din acele vremuri imemorabile. „De prietenul Panțu, primul meu ajutor. Mă sculam eu la 5 dimineața, Panțu după mine. Bun băiat.” Acum, pionierul Ostrovului nu prea mai are ce să organizeze. Primăria sectorului 2 i-a recunoscut meritele, i-a acordat câteva diplome, dar l-a trecut în rezervă, fiind mai eficientă în administrarea gospodăriei. Pasiunea însă a rămas. Nea Ion continuă să inspecteze străzile cu nume de pești ale Ostrovului, se mai „lasă” oprit de câte un vecin pentru un sfat, amiezele stă la porțiță, și așa ziua se scurge până la lăsarea nopții când țânțarii din baltă dau buzna să sugă sângele ostrovenilor, dacă primăria a uitat să ia măsuri. Până a doua zi dimineața, când ritualul reîncepe, deși oamenii îl ascultă pe nea Ion și noaptea, dacă e cazul...

Trece o femeie care, auzind ceva din discuție, intervine: „Da, nea Ion a făcut mult pentru cartier, de asta-l ține Dumnezeu în viață. Să-i dea mulți ani de acum încolo!” „Câți o vrea Dumnezeu”, o completează nea Ion, care, profitând de ocazie, reanimă subiectul lui preferat: organizarea și curățenia străzilor. „Eu, când văd că e mizerie pe străzi, în fața caselor, le zic și acum vecinilor: Băi, Gheorghe, dar ce-i cu gunoaiile astea? Măturați și voi, ne facem de rușine la Capitală... Vine primăria, dar eu nu te iert!”, mărturisește, ritos și aproape strigând, octogenarul, în timp ce aerul e tot mai fierbinte și pute tot mai rău în cartierul cu nume de Ostrov.

A man in a dark suit and red tie stands at a wooden podium, speaking into several microphones. He has a comically long, thin nose. Another man in a dark suit stands behind him to the right, looking on. The background consists of large, dark, vertical architectural columns.

IN AN ABSOLUT WORLD

THE **ABSOLUT**
Country of Sweden
VODKA

This superb vodka was distilled from grain grown in the rich fields of southern Sweden. It has been produced at the same old distillery near Åhus, as our vodka has more than 100 years of Swedish tradition. Vodka has been so fit under the name of Åhus ever since 1879.

40% ALC. / VOL. (80 PROOF) 1 LITER

IMPORTED

IMPORTED BY THE HOUSE OF SEAGRAM, NEW YORK, NY
A DIVISION OF V&S VIN&SPIRIT AB

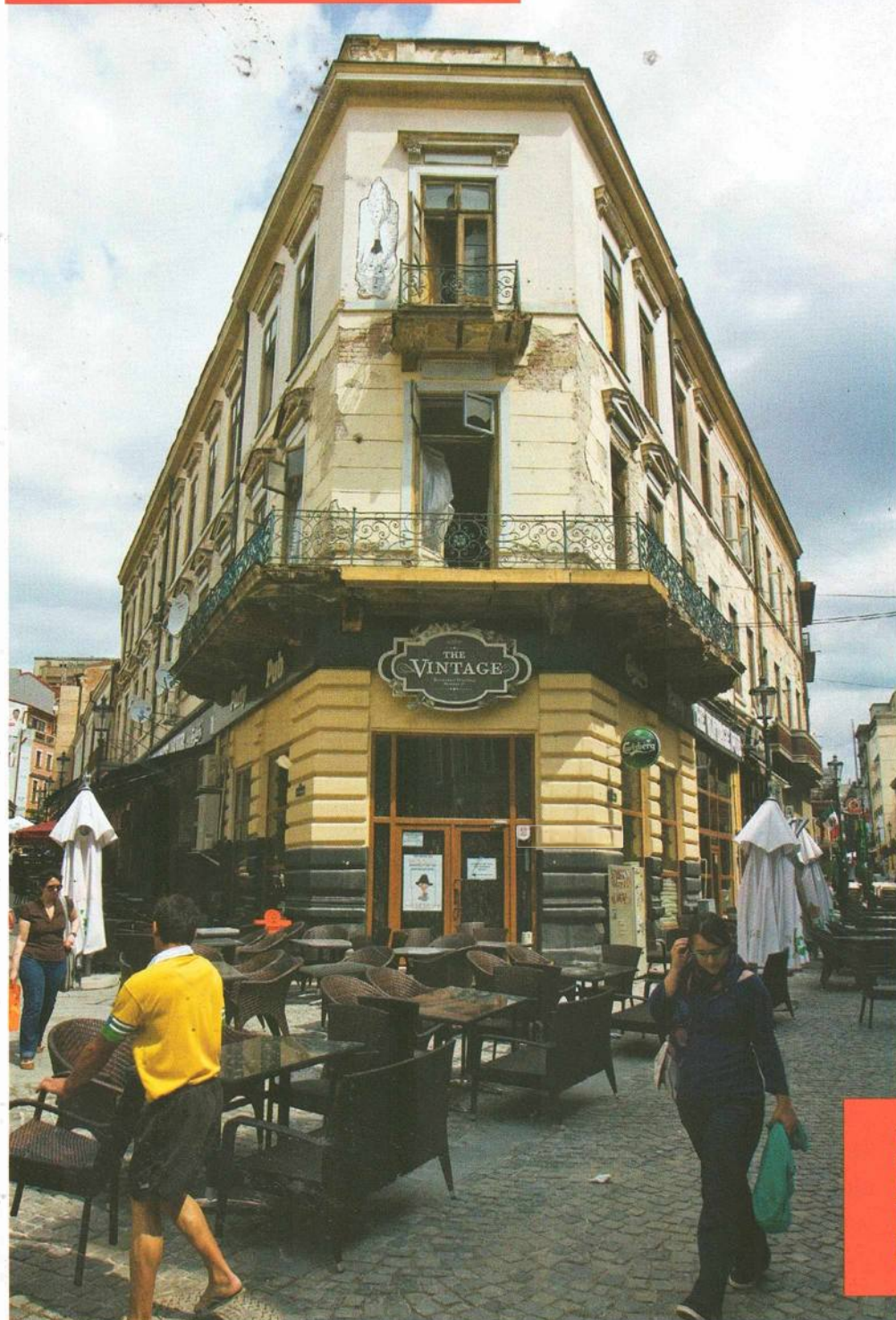
IN ACEASTA LOCUL DE PENTRU DESERVIND
LUCRURI DE CERCETARE SI PUNERE IN VALOARE
ALE PESTELORILOR ANCESTRALICE APARTINAND
REZERVATULUI DE BIODIVERSITATE SI PATRIMONIU

DOSAR

Bucureștiul de ieri, Bucureștiul de azi

O cafenea în Centrul Vechi al Bucureștiului. După-amiază toridă de sfârșit de iunie. Bem un frappé sub o umbreluță. De undeva dintr-un balcon se desprinde o bucată de tencuială și cade: buf! Chiar la intrarea clienților. Bine că nu a fost nimeni în acel moment acolo.

De la belle-époque
la oțel și sticlă

În Centrul Vechi sunt multe localuri pline de capeane. La parter e totul frumos, renovat și aranjat, sus clădirea stă să cadă. Mai încolo puțin, răsare o clădire futuristă – vezi Turnul Bucharest Financial Plaza, fost sediu Bancorex, de lângă CEC-ul mare, o construcție care strică toată armonia *belle-époque* a zonei. Am întrebat bucureștenii, trecători prin Centrul Vechi, dar și prin alte zone, dacă sunt mulțumiți cu soluția arhitecturală dezvoltată în Capitală în ultimii 20 de ani. Ce le place, ce nu le place, ce îi încurcă. Am reținut câteva puncte de vedere.

Florina Buliga, 37 de ani, economist

„Bucureștiul este un amestec de contemporan și vechi. Centrul Bucureștiului nu are o coerență în dezvoltare. Pe lângă îmbinarea utilului cu plăcutul și automat nevoia de a-ți încânta ochiul, cred că ar trebui mers pe un stil arhitectural care să nu fie prea încărcat, ci unul mai simplist. Cât privește clădirile noi care s-au construit în ultimii ani, la acestea trebuia să se țină cont de arhitectura din jur. Adică în Centrul Vechi trebuia să se aibă grijă, să nu se amplaseze o clădire supernouă lângă una veche. Multe dintre clădirile noi sunt kitsch.”

Cristian Izbășanu, 52 de ani, inginer electronist

„Nu sunt de acord cu noile clădiri atâta timp cât trecem peste conservatorismul interbelic. Nu sunt de acord cu soluția arhitec-

În Centrul Vechi, adesea este renovat doar parterul clădirilor vechi. Etajele superioare sunt gata să se prăbusească.

turală din ultimii 20 de ani, tocmai fiindcă nu a ținut cont de perioada interbelică. Clădirile foarte înalte nu au nici o relevanță pentru Bucureștiul interbelic.”

Diana, 23 de ani, studentă anul III, la Arhitectură

„Mă deranjează clădirile noi, multe dintre ele kitsch. Mai ales în ceea ce privește clădirile rezidențiale, prin care românii care au muncit în străinătate vor acum să-și dovedească statutul printr-o arhitectură străină stilului românesc, ruptă de peisajul autohton. Clădirile de birouri sunt O.K. – îmi place clădirea *Orange* de la Victoriei, spre exemplu – dar adesea, clădirile de birouri sunt construite în locuri unde nu le stă bine să fie amplasate, cred că asta e o chestiune mai mult de urbanism decât de arhitectură.”

Virgil, 72 de ani, pensionar

„Bucureștiul se schimbă pe zi ce trece, se fac construcții care nu se încadrează în peisajul arhitectural. Îmi place mai puțin acum față de cum îl știam în tinerețea mea, fiindcă e foarte aglomerat, construcțiile nu mai seamănă cu cele care îl reprezentau. Nu-mi plac monumentele noi amplasate după Revoluție.”

Moacă Răzvan Andrei, 23 de ani, student anul IV, la Arhitectură

„Nu există o coeziune între proiectanți și Primărie. Fiecare proiectant își vede doar interesul propriu, de scurtă durată, mai exact banul, în loc să își facă un nume și o carieră, iar banii să vină ca un rezultat material apărut mai târziu. Ca simplu om se vede această lipsă de coerență în arhitectură. Lipsește proiectul urban – a se vedea *Euralille*, expoziția din Lille găzduită de clădirea nouă *Lille Grand Palais* – semnat de managerul arhitect Rem Koolhaas care a avut în echipă specialiști din mai multe domenii: economie, politică, sociologie, psihologie, arhitectură, spre a crea o gândire coerentă pentru orașul Lille. Revenind, ne lipsește un proiect urban punctual care s-ar plia pe centrul vechi.”

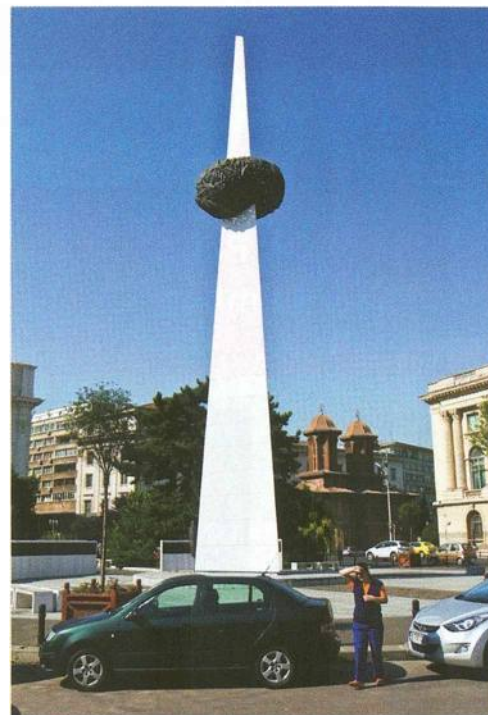
Mihail Alexia, 27 de ani, consilier juridic

„Îmi place arhitectura veche, fiindcă are stil. Sigur că sunt și clădiri noi, interesante din punct de vedere arhitectural, dar nu se compară cu cele vechi, din perioada interbelică. Păcat că Primăria/primăriile, în goana după bani acceptă adesea să se pună bannere pe clădiri – inclusiv pe cele mai noi – astfel încât, indiferent dacă o clădire este nouă sau veche, din cauza bannerelor nu îi mai poți vedea arhitectura ci doar reclama agasantă, care pe mine una oricum nu mă convinge.”

Mateescu Andrei, anul III, la Arhitectură

„Se construiește bine, se construiește și rău

„Nu-mi plac și nu mi se pare corectă amplasarea unor mastodonți de N etaje, cum e ăsta de la Cathedral Plaza sau cel care a trecut printr-un incendiu lângă Biserica Armenească. Nu-mi plac! Sigur că în ultimii ani s-a mai schimbat și în bine Bucureștiul. Dar sunt destule lucruri proaste. Nu-mi place obeliscul ăsta cu cartoful, ăsta de parcă are un ghem de iarbă de aici din Piața Revoluției, parcă e o minge de fotbal răsuflată.” (Paul Grigorescu, 72 de ani, pensionar)

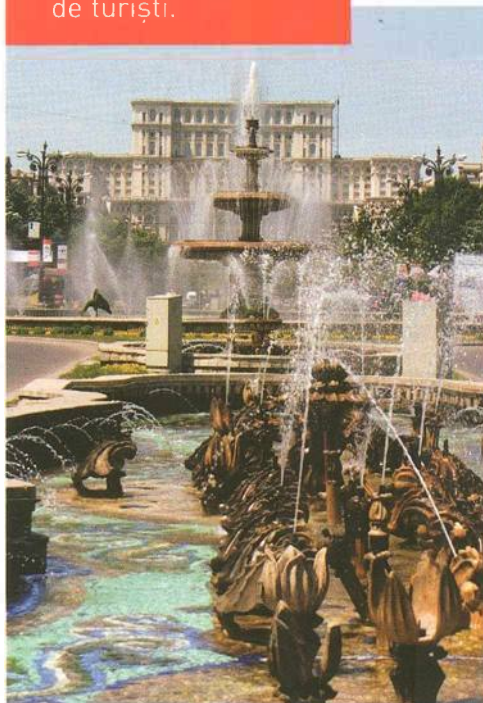
în București. Ar trebui să fie o comunicare mai bună între primar și arhitecții care fac planurile clădirilor respective. De obicei, arhitectul propune ceva, dar cei de la primărie resping, se construiește haotic. Apoi, nu se respectă clădirile vechi, nu e normal să se dărâme așa de mult, ci ar trebui mai ales să se consolideze și restaureze ceea ce este vechi.”

Harri Dumitrescu, designer, profesor asociat la catedra de Design arhitectural

„Bucureștiul nu are soluții arhitecturale pe termen lung, în primul rând din motive politice, pentru că în ultima vreme politicianul s-a implicat foarte mult în problema administrativă și în loc să existe un program care să aibă continuitate de-a lungul a mai multor mandate, fiecare administrație care vine, în momentul în care ajunge în poziția administrativă de primar general sau de membru în consiliul general al Bucureștiului, face cam ceea ce o taie capul.

În Centrul Vechi, cât a mai rămas din el, pe lângă intervenția politicianului intervine și comercialul care subjugă aspectul arhitectural al zonei. E foarte frumos că s-au făcut o grămadă de restaurante în Centrul Vechi, așa e normal, dar tot centrul vechi se numește *Ciuc*, *Heineken*, *Bergenbier*, pentru că toate inserțiile publicitare de acolo sunt făcute în detrimentul denumirii localului și al fațadelor acoperite de umbrelute cu reclamă la bere. Este bună încercarea cu restaurările, păcat că nu s-a făcut până acum tot, s-au făcut renovările numai unde a existat interes și se plătește chirie. Adică ai trei-patru cârciumi la rând frumos restaurate, după care urmează o ruină, iar mai vin două locații O.K., iar o ruină, ca după războiul de la Rovine. Asta pentru că nu există viziune.”

Clădirea Palatului Parlamentului rămâne un edificiu comunist admirat de turiști.

DOSAR

De la Micul Paris
la Micul Bombay

p. 04

- Cine se teme
de arhitecți 06
- „Mic Paris” în paragină ... 12
- Castelul lui Vlad Țepeș,
mister și legendă
în Capitală 18
- Ostrov cu pisică moartă .. 20
- Bucureștiul de ieri,
Bucureștiul de azi 26

ZOOM

p. 34

Unde ne teleportăm?

PEOPLE

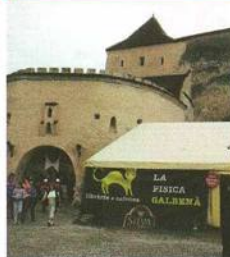
p. 46

Luca
Niculescu,
un francofon
inițiat de Pif
și Rahan

CULTURĂ

p. 56

Râșnov –
Mistere
și flori

FLACĂRA Nr. 7
iulie 2012

DOSAR

- De la Micul Paris la Micul Bombay 04
- Cine se teme de arhitecți? 06
- „Mic Paris” în paragină 12
- Castelul lui Vlad Țepeș, mister și legendă în
Capitală 18
- Ostrov cu pisică moartă 20
- Bucureștiul de ieri, Bucureștiul de azi 26

ZOOM

- Unde ne teleportăm? 34
- Dosarul electronic de sănătate 38
- „Secundă – viață” ajută vieți 40
- Adrian Năstase pe patul de lebedă 44

PEOPLE

- Luca Niculescu, un fracofon
inițiat de Pif și Rahan 46
- Chris Simion: „La început nu mă băga nimeni
în seamă” 50

CULTURĂ

- J. Madison Davis: „Toți știu tot despre toți” ... 52
- Râșnov – Mistere și flori 56
- Film 62
- Teatru 64
- Cărți proaste de ieri și de azi 66

LIFESTYLE

- Auto 72
- Turism 74
- Gadgets 76
- Poveștile culinare „Decameron” 78
- Food & drink 79

DIVERTISMENT

- 82

foto coperta 1: Octavian Tibăr

FLACĂRA®

Fondată în 1911 de Constantin Banu
www.revistafiacara.ro

Biroul Român de Audit al Tirajelor a eliberat
Certificatul de Audit pentru revista Flacăra în con-
formitate cu Standardele Internaționale de Audit.
Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență,
conform Studiului Național de Audiență FOCUS,
măsurate în perioada ian. 2010 – ian. 2011

PUBLISHER – Alexandru Arion
alexandru.arion@publicatiileflacara.ro
CONSILIER EDITORIAL – Bogdan Hrib
bogdan.hrib@publicatiileflacara.ro
REDACTOR-ŞEF – Liliana Petruş
liliana.petrus@revistafiacara.ro

SENIOR EDITOR
Radu Pocovnicu
radu.pocovnicu@revistafiacara.ro

EDITORI
Alice Gherman
alice.gherman@revistafiacara.ro,
Pompiliu-Laurențiu Dumitrescu
COLEGIUL REDACȚIONAL:

Andrei Ioan Dimulescu, Claudia Golea Sumiya,
Andrei Ichim, Mugurel Mărgărit,
Steluța Năstase, Tudor Călin Zorojanu

SENIOR EDITOR FOTO – Octavian Tibăr
octavian.tibar@revistafiacara.ro

TEHNOREDACTOR – Laura Tibăr
laura.tibar@revistafiacara.ro

CONCEPT GRAFIC:
Alexandra Barden

PUBLICAȚIILE FLACĂRA

Societate comercială înmatriculată la **Oficiul
Registrului Comerțului București** sub nr.
J. 40/5888/1991 din 04.07.1991 **Cod Unic de
Înregistrare** RO1582276 **S.C. PUBLICAȚIILE
FLACĂRA S.A.** este membru al **Biroului
Român de Audit al Tirajelor – BRAT**

PREȘEDINTE DIRECTOR GENERAL: George Arion
george.arion@publicatiileflacara.ro

VICEPREȘEDINTE: Alexandru Păsărin
alexandru.pasarin@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR COMERCIAL: Gabriel Bumb
gabriel.bumb@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR RESURSE UMANE: Manuela Ruxandra Arion
manuela.arion@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR VÂNZĂRI PUBLICITATE: Emil Dumitru
emil.dumitru@publicatiileflacara.ro

DIRECTOR MARKETING-COMUNICARE: Corina Anghel
corina.angel@publicatiileflacara.ro

PUBLIC RELATIONS SPECIALIST: Monica Ramirez

ŞEF DEPARTAMENT PRODUCȚIE – Petruț Stoian
petrut.stoian@revistafiacara.ro

SECRETARIAT: Anca Velu
Tel: 021.317.91.42; 021.317.91.44

Fax: 021.317.91.43

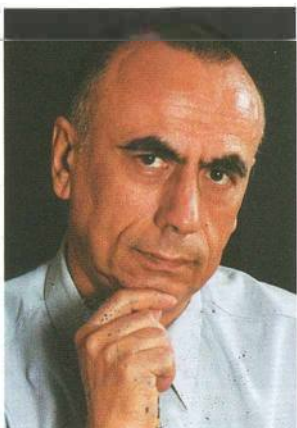
E-mail: office@publicatiileflacara.ro

Adresa: București, sectorul 1, Piața Presei Libere nr.
1, cod 013701, O.P. 33, C.P. 12

Cont IBAN RON: RO64BRMA0720072654400000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN USD: RO14BRMA0720072654430000,
Banca Românească Băneasa

Cont IBAN EUR: RO02BRMA0720072654495400,
Banca Românească Băneasa

ALTCEVA

Sunt chemat să particip la mitinguri organizate pentru apărarea Robertei Anastase. Asta-i culmea! Există indivizi care se înduioșează de soarta unei hoațe?

Și englezii încalcă legea

Evident, n-am să mă duc. Prefer să mă uit la turneul de tenis de la Wimbledon. Multe surprize – de pildă, Nadal eliminat în turul al doilea, de către un ocupant al locului 100 în clasamentul ATP. Dar cea mai mare surpriză pentru mine a fost meciul dintre Murray și Baghdatis. A durat 5 ore și 31 de minute. Cei doi jucători au depus un efort colosal. Însă nu din această cauză meciul respectiv îmi va rămâne în memorie.

Există o hotărâre a municipalității londoneze care stipulează că meciurile de la Wimbledon nu se pot disputa după orele 23. Orice partidă trebuie atunci întreruptă, pentru ca somnul rezidenților din jurul arenei să nu fie tulburat de plecarea publicului.

Și totuși, organizatorii turneului au depășit cu două minute limita impusă de municipalitate, pentru ca meciul să se încheie. Nu m-ar mira să aflu că au fost amenințați.

Am citit de câteva ori știrea asta, aducându-mi aminte de nopțile în care n-am putut dormi din pricina manelelor ascultate de către vecinii mei. Mult după miezul nopții, cu volumul casetofonului la maximum, nimeni neluând nici o măsură împotriva lor. Deși, chiar și la noi există o lege în legătură cu perturbarea liniștii publice.

Dar de ce să mă mir? Cât timp a trebuit să treacă pentru ca furtișagul Robertei Anastase, cunoscut de o țară întreagă, să fie, în sfârșit, sancționat?

George Arion

Fundația
„Premiile Flacăra România”
Președinte: George Arion

Director al publicațiilor de divertisment:
ALEXANDRU PĂSĂRIN

REBUS®

Publicație auditată BRAT
Redactor-șef: MIHAI ZGUBEA

REBUSACHE®

Redactor-șef: DANIEL POPA
Redactor artistic: Aurel Ștefan Alexandrescu
Tehnoredactare computerizată:
Alexandru Coman
Culegere computerizată: Elena Florescu
Corectură: Ramona Elena
Constantinescu

PUBLICITATE ȘI MARKETING:

office@publicatiileflacara.ro
Telefon, fax: 021.317.91.38, 021.317.91.42

ȘEF DEPARTAMENT DISTRIBUȚIE:

Nicoleta Predescu
Distribuție: (021.317.91.37):
Laurențiu Marian Celcan, Victor Celcan,
Constantin Epure, Ion Mihail, Mihai Daniel
Năstase, Camelia Neagu

ADMINISTRATIV:

Constantin Balica, Cristian Viorel Radu
Cititorii din țară și din străinătate se pot
abona prin SC „Publicațiile Flacăra” S.A.,

Abonamente: Camelia Neagu,
abonamente@publicatiileflacara.ro;
telefon: 021.224.60.53

Flacăra, Almanah Flacăra, Flacăra Bis,
Flacăra Focus, Rebus, Almanah Rebus,
Rebusache, Rebus Bis sunt mărci
înregistrate ale SC Publicațiile Flacăra SA

Potrivit art. 206 CP, responsabilitatea
juridică pentru conținutul articolului
aparține autorului. De asemenea, în
cazul unor agenții de presă și
personalități citate, responsabilitatea
juridică le aparține.

ISSN: 1220-773x

Tipar: Megapress SA,
tel./fax: 021/461.08.08/09

Revista
FLACĂRA

Ballantine's®
Ballantine's®
Ballantine's®

Altfel de români

Massachusetts Institute of Technology, binecunoscută sub abrevierea MIT, e a treia cea mai tare universitate din lume, după Cambridge și Harvard, conform clasamentului la zi, care ia în calcul mai multe criterii. MIT are și ea, acolo, un laborator de robotică și inteligență artificială. Care laborator are și el un director. Funcție în care a fost numită de curând Daniela Rus, profesoară la Departamentul de Inginerie Electrică și Știința Calculatoarelor. Româncea și-a luat doctoratul la Universitatea Cornell și, înainte de MIT, a fost profesoară la Colegiul Dartmouth. Roboții creați de ea pot executa felurite sarcini, de la grădinarit la copt prăjituri și tăiat torturi. Deci, mai există români cu care să ne mândrim.

Prețul corect

După nenorocirea de la Fukushima (care e departe de-a se fi încheiat, dacă veți căuta pe internet știri la zi s-ar putea să vă cam îngroziiți), Germania a fost primul stat care, luând lucrurile foarte în serios, a anunțat că, până în 2022, va renunța complet la programul nuclear, închizând toate centralele pe care le are. Ulterior, și alte țări au anunțat decizii similare. Acum, guvernul de la Berlin a întărit hotărârea de atunci, precizând și costul acestui pas spectaculos: păstrarea și dezvoltarea producției de energie exclusiv din surse regenerabile și alternative (solară, eoliană) va costa circa 30 de miliarde de euro. Mult – dar acesta e prețul corect pentru liniștea germanilor.

Kalimera

Europa a răsuflat ușurată după alegerile din Grecia, în care, aproape nesperat, Partidul Noua Democrație, pro-UE, a obținut primul loc și bonusul de 50 de locuri în Parlament, urmată de Syriza, formațiune de extremă stânga, dar mizând pe sprijinul PASOK, socialiști pro-europeni.

Cu majoritatea astfel asigurată, învingătorii din alegeri speră să mențină țara în zona Euro și să continue programul de reforme convenit cu UE și FMI. Ca urmare, bursele din întreaga lume s-au înviorat puțin. Din păcate, între timp Spania alunecă tot mai mult pe drumul Greciei, iar agențiile de rating retrogradează în draci mari bănci europene, semn că e departe de-a se fi sfârșit criza și că, o dată un pericol iminent îndepărtat, apar mereu altele noi.

Patzaikin Olympic

Delegația României va defila la Londra în vestimentație Patzaikin Olympic, un brand integral românesc. Ținuta oficială, care va fi purtată de delegația României la ceremonia de deschidere a Jocurilor Olimpice de la Londra, a fost inspirată de atributele de atlet ale lui Ivan Patzaichin și plăcerea lui pentru sport, suprapuse peste spiritul dezinvolt al Deltei Dunării. Elementele eco, motivele geometrice, calitatea, cromatică specifică naturii din Delta, confortul și familiaritatea unei haine bine croite au constituit coordonatele de lucru ale echipei de designeri conduse de Oláh Gyárfás – un pasionat al hainelor sport. Colecția Patzaikin Olympic a fost concepută în beneficiul proiectelor sociale de dezvoltare a comunităților din Delta Dunării. Patzaikin este un brand românesc la care au colaborat artiști, designeri și meșteri inspirați de marele campion.

Pas de deux

La doar câteva luni după ce Flacăra scria despre eforturile și speranțele cu sorți de izbândă ale României de a-și câștiga independența energetică, situația din domeniu a luat o cu totul altă turnură. Sub presiunile legate de împovărașoarele contracte cu „băieții deștepți”, Hidroelectrica a cerut intrarea în insolvență, drept unică soluție de a scăpa de obligațiile din acele contracte. Tribunalul București a parafat juridic mișcarea. Sunt însă două mici probleme. Una s-a materializat imediat: Moody's a retrogradat cu patru trepte ratingul Hidroelectrica, la B2 cu perspectivă negativă. Cealaltă e dată de precedente: și alți giganți industriali românești au fost falimentați și ulterior vânduți pe doi lei. O mișcare în doi pași. Oare cine va profita de data asta?

Un an pentru yuan

În urmă cu exact un an, China a anunțat că va permite companiilor străine să utilizeze yuani pentru a face investiții în țară, majorări de capital sau împrumuturi către acționari. În martie 2012, a făcut ceea ce s-a numit „mișcarea secolului în comerțul internațional”: acordarea de credite în yuani statelor doritoare de cash, contra achiziția de produse made in China. La 1 iunie a.c., Japonia și China au trecut la schimburi directe între yen și yuani, eliminând dolarul american ca monedă intermediară. Trei săptămâni mai târziu, China și Brazilia au semnat un acord de schimb valutar „pentru a se asigura împotriva crizei financiare globale”, înțelegeri similare existând deja cu Australia și Indonezia. E cazul să învățăm chineza.

ABONEAZĂ-TE DIRECT la noua revistă FLACĂRA

Ofertă specială

NUMAI 80 lei

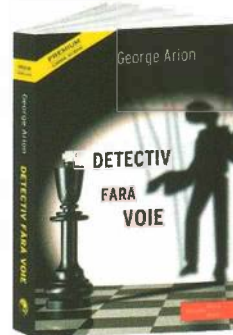
Număr apariții	Cost abonament
10	80 lei
5	40 lei

- Prețul abonamentului rămâne neschimbat indiferent de posibilele creșteri ulterioare ale prețului revistei.
- În prețul abonamentului intră atât revista cât și cartea din colecția Crime Scene, corespunzătoare ediției.
- La abonamentul **pe un an** se oferă ca **bonus** un pachet special: **două cărți din colecția Crime Scene** (la alegere dintre cele oferite cu edițiile precedente ale revistei Flacăra)

Toate taxele de expediție sunt suportate de editură

PRIMII ZECE ABONAȚI
primesc romanul
"DETECTIV FĂRĂ VOIE",
de **GEORGE ARION**,
cel mai bun autor român
al genului.
Cu autograf de la autor.

www.revistaflacara.ro

Crimescene Publishing

FLACĂRA t...
TRITONIC

FLACĂRA TALON de ABONARE

FL. 7/12

Număr apariții: începând cu luna..... Am achitat cu: ☐ mandat poștal ☐ cec bancar ☐ ordin de plată; nr..... din data.....
Nume..... Prenume..... Localitatea..... Str.....
Nr..... Bl..... Sc..... Ap..... Județ/ Sector..... Cod..... Oficiul Poștal..... Telefon.....

Trimiteți talonul și copia după documentul de plată la S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33-C.P. 12. Menționați pe plic: **ABONAMENT**. Cont bancar deschis la Banca Românească - Filiala Băneasa: RO64BRMA0720072654400000 - RON (lei)
Pentru România: expediere poștală simplă, imprimat. Vă rugăm să vă asigurați cutia poștală și să o dimensionați corespunzător publicației.
Pentru orice detalii legate de abonamentul Dvs. vă rugăm să ne contactați la tel: +40/21/224.60.53, persoană de contact: Camelia Neagu
e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro

un imprint al grupurilor **FLACĂRA** și **t... TRITONIC**

crime scene

- CS 1 - Zâmbet ucaș - Lisa Sottoline - 5 lei
- CS 2 - Dansul morții - Linda Furst - 5 lei
- CS 3 - Filiera grecească - B. Hrib - 5 lei
- CS 4 - Crima zen - Oliver Bottini - 5 lei
- CS 5 - În gura presei - Robert B. Parker - 5 lei
- CS 6 - Sunetele morții - Alex Mihalea - 5 lei
- CS 7 - Atac în bibliotecă - George Arion - 5 lei
- CS 8 - Masca Morții Roșii - Edgar A. Poe - 9 lei
- CS 9 - Cănele din Baskerville - Sir Arthur Conan Doyle - 5 lei
- CS 10 - Spada - Bogdan Teodorescu - 5 lei
- CS 11 - Atingerea Sultanului - Hakani Yel - 5 lei
- CS 12 - 3 cu ghinion - Emil Simionescu - 5 lei
- CS 13 - Dreptate fără lege - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 14 - Crima Lordului Savile... - Oscar Wilde - 5 lei
- CS 15 - Indicii anatomice - Oana Stoica Mujea - 15 lei
- CS 16 - Ziva Lupului - Carlo Lucarelli - 5 lei
- CS 17 - Casa secretă - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 18 - Plăceri nevinovate - VT Morogan - 15 lei
- CS 19 - Fabrica de păcate - Richard Aleas - 15 lei
- CS 20 - Consiliul justiției - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 21 - Cameleonul - George Arion - 5 lei
- CS 22 - Pactul roșu - Olivier Descosse - 20 lei
- CS 23 - Final Exit - Richard Aleas - 5 lei
- CS 24 - Parfumul văduvei negre - Oana Stoica Mujea - 5 lei
- CS 25 - Strada șobolanilor - François Forester - 5 lei
- CS 26 - Hoții de timp - Ivona Baitan - 5 lei
- CS 27 - Almost Blue - Carlo Lucarelli - 5 lei
- CS 28 - Justițiiarii din Cordoba - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 29 - Asasin la feminin - Monica Ramirez - 25 lei
- CS 30 - Greuceanu, roman (cu un) polițist - Stelian Țurlea - 5 lei
- CS 31 - Crima de la jubileu - Lucia Verona - 5 lei
- CS 32 - Legea celor patru justiții - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 33 - Necuratul din Colga - George Arion - 15 lei
- CS 34 - Pasiuni primejdioase - VT Morogan - 20 lei
- CS 35 - Criminali în paralel - Denis Georgescu - 20 lei
- CS 36 - Ultimul Papă - Luis Miguel Rocha (vol.1) - 5 lei
- CS 37 - Ultimul Papă - Luis Miguel Rocha (vol.2) - 5 lei
- CS 38 - Identități secrete (I) - Monica Ramirez - 5 lei
- CS 39 - Igluuri în desert - Dan Scroggins - 5 lei
- CS 40 - A 4-a țintă - Emil Simionescu - 5 lei

- CS 41 - Identități secrete II - Monica Ramirez - 15 lei
- CS 42 - Cei trei justiții (I) - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 43 - Leși din rând! - Stelian Țurlea - 15 lei
- CS 44 - Cei trei justiții (II) - Edgar Wallace - 5 lei
- CS 45 - Enigma nisipurilor (I) - Erskine Childers - 5 lei
- CS 46 - Enigma nisipurilor (II) - Erskine Childers - 5 lei
- CS 47 - Agentul secret - Joseph Conrad - 5 lei
- CS 48 - Îmi ies din minți - Stelian Țurlea - 15 lei
- CS 49 - Patiseria - Constantin Stoiciu - 10 lei
- CS 50 - 39 de trepte - John Buchan - 15 lei
- CS 51 - Memento - VT Morogan - 20 lei
- CS 52 - În brațe străine - Andra Pavel - 20 lei
- CS 53 - Profesionistul - George Arion - 5 lei
- CS 54 - Kimonoul înstelat - Victor Elftimiu - 5 lei
- CS 55 - Vremea hienelor - Bogdan Ficeac - 5 lei
- CS 56 - Greselile trecutului - Oana Mujea - 9,9 lei
- CS 57 - Medalionul - Teodor Parapiriu - 9,9 lei
- CS 58 - Sufocare - George Arion - 9,9 lei
- CS 59 - Balanța puterii - Monica Ramirez - 20 lei

talon de comandă

Menționați pe plic: **CRIME SCENE.**

FL. 7/12

cod carte	nume	prenume				
	strada	nr.	bl.	sc.	ap.	sector / județ
	cod poștal	localitate			număr de telefon	

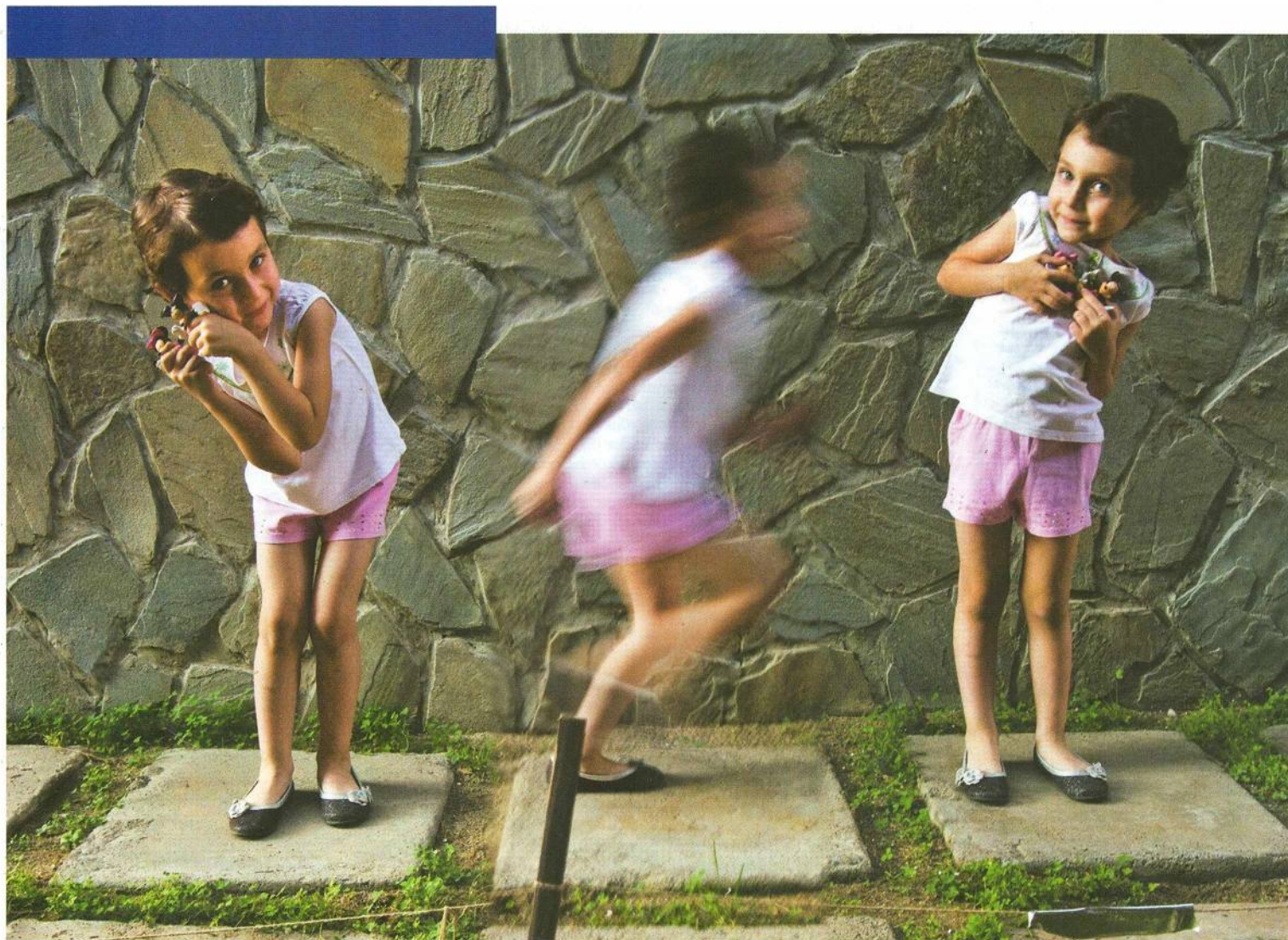
Trimiteți talonul la: S.C. Publicațiile Flacăra S.A., Piața Presei Libere nr. 1, cod poștal 013701, sector 1, București, O.P. 33, C.P. 12. Pentru orice detalii legate de comanda dumneavoastră vă rugăm să ne contactați la 004/021/317.91.37, persoană de contact: Camelia Neagu, e-mail: abonamente@publicatiileflacara.ro. Taxele poștale sunt achitate de cititor la ridicarea coletului. Datele dv. personale vor fi folosite de Publicațiile Flacăra SA numai în scopul declarat al acestui talon de comandă. Publicațiile Flacăra SA se obligă să nu facă publice și să nu vândă baza de date referitoare la datele dv.

Orice carte, acum mai simplu, mai rapid și mai ieftin, pe www.librariaflacara.ro

Dicționarele nu par să ia treaba în serios. „DEX Online” menționează doar două înțelesuri ale verbului a (se) teleporta, unul figurativ și rar folosit – „a se deplasa foarte repede; a apărea pe neașteptate”, celălalt argotic – „a transfera un funcționar de stat, pe căi oculte, dintr-o slujbă într-alta”.

text Dana Isabelle Zarojanu
Tudor Călin Zarojanu
foto Octavian Tibăr și arhivă

Unde ne teleportăm?

Poveștile cu teleportări, oricât de ciudate ar părea, au și un sâmbure de adevăr. Deocamdată, insuficient demonstrat.

T

The Free Dictionary vorbește sec despre „transportul prin dematerializare într-un punct și rematerializare în altul” și despre „a mișca prin telekinezie”, ceea ce e și restrictiv, și discutabil. Dicționarul de fizică *Babylon* ne trimite și el în paranormal: „a transporta o persoană sau obiect prin psihokinezie”. Nu am găsit nimic despre teleportare nici în ediția românească a *Enciclopediei Britannica*, nici în varianta ei online, nici în *Larousse*! Abia în *Webster's NewWorld Dictionary* am dat de câteva cuvinte: „Transportarea teoretică a materiei prin spațiu prin convertirea ei în energie și apoi reconvertirea la destinație”.

Wikipedia, în schimb, e mult mai explicită, definind fenomenul drept un proces de deplasare a unui obiect dintr-un loc în altul, mai mult sau mai puțin instantaneu, fără ca obiectul să parcurgă spațiul dintre cele două poziții”, cu precizarea extrem de interesantă: „Teoretic au fost inventate mai multe metode de teleportare (teleportare cu găuri în spațiu-timp, gaură de vierme), dar experimental au fost confirmate numai teleportarea cuantică și psihică”. De reținut cuvintele „confirmate” și „psihică”...

Și totuși, teleportarea e funcțională de ceva vreme!

În 2002, patru cercetători australieni au obținut teleportarea cuantică a unei raze laser. Un foton a fost scanat și proprietățile sale cuantice au fost copiate pe un foton de schimb. Apoi, fotonul inițial a fost recreat în alt loc, dovedind astfel teoria lui Einstein legată de „straniile acțiuni la distanță”.

În 2004, fizicienii de la Universitatea Innsbruck și de la Institutul Național de Standarde și Tehnologii au reușit, independent unii de alții, să teleporteze ioni de calciu și beriliu.

În 2006, o echipă de la Institutul Niels Bohr

Cel mai cunoscut caz – niciodată convingător explicat – este

„Experimentul Philadelphia”, când o întreagă navă de război, distrugătorul „USS Eldridge”, cu tot cu echipaj, a dispărut brusc din apele orașului Philadelphia pentru a apărea în Norfolk, la 600 km! Dar numai pentru foarte scurt timp, căci după aceea a reapărut la „bază”! O parte dintre marinari se evaporaseră (poate chiar la propriu!) fără urmă, alții muriseră prin combustie spontană (!), restul erau năuci și sufereau fizic cumplit – ceea ce ar „rima” cu ideea unei teleportări insuficient puse la punct, deși se pare că scopul inițial al experimentului era „doar” invizibilitatea. Unii martori au declarat că l-au văzut în zonă pe Albert Einstein, iar cu un an înainte pe Nikolai Tesla...

din cadrul Universității din Copenhaga a teleportat un obiect atomic microscopic conținând miliarde de atomi la distanța de jumătate de metru. Experimentele anterioare atingeau distanțe de ordinul milimetrelor.

În 2007, un grup de cercetători australieni a făcut să dispară o rază de 5.000 de particule dintr-un loc și să apară în altul.

În 2010, s-a trecut de la decimetri la kilometri: chinezii au anunțat că au reușit să teleporteze un foton la 16 kilometri. Aceeași echipă, de la Universitatea de Știință și Tehnologie din Shanghai, a anunțat recent că a doborât acel record, teleportarea atingând 97 de kilometri, deasupra unui lac.

Să recapitulăm esențialul: de la un foton la miliarde de atomi și de la milimetri la zeci de kilometri, în numai zece ani. Un start promițător! Prima întrebare care se impune este: ce urmează? Pentru a schița un răspuns, o scurtă plonjare în istoria mai veche.

Termenul „teleportare” a fost inventat la începutul secolului XX de către scriitorul american Charles Fort, care susținea că astfel se explică diferite fenomene paranormale. Ulterior, teleportarea – virtuală, pe atunci – a înflorit în literatura și cinematografia SF, mai ales în forma sa cea mai tentantă, teleportarea umană. Ne amintim cu toții de felul simpatice în care călătorii de pe *Enterprise*, în *Star Trek*, se „evaporau” de pe navă pe o planetă și invers. Din păcate, există (încă) numeroase obstacole, în primul rând referitoare la posibilitatea de a scana integral un corp de mari dimensiuni. În plus, ce se întâmplă dacă în acest proces corpul (uman) inițial se distruge sau e copiat doar parțial? Și, nu în ultimul rând, copierea fizică asigură și teleportarea minții, respectiv a sufletului?

Se presupune însă că ar exista și posibilitatea de teleportare fără procedura de scanare și recreare, prin presupuse găuri în continuumul spațiu-timp, ceea ce ar elimina dificultățile descrise mai sus. În această variantă, nedestructivă, s-ar crea o copie nouă a persoanei.

Ar mai fi teleportarea dimensională, care

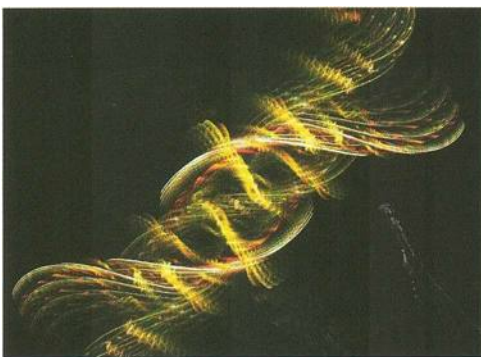
presupune existența mai multor Universuri, dar această versiune nu este acceptată de oamenii de știință, care consideră (deocamdată!) că nu este posibilă mișcarea fizică a obiectelor între diferite Universuri, chiar dacă acestea există.

SF-ul mai propune, între altele, și teleportarea prin *gaură de vierme*, cu viteze mai mari decât cea a luminii, în vreme ce *teleportarea psihică*, numită *p-teleportare*, s-ar realiza cu ajutorul forței mentale a unor persoane dotate cu puteri paranormale.

Interesant este că nici literatura religioasă nu exclude teleportarea, atribuind-o însă unor miracole divine, nu oamenilor. Relatări ale unor astfel de evenimente se pot găsi în islamism, iudaism sau în budismul tibetan.

Nu puține sunt poveștile cu teleportări. În octombrie 1593 (!), soldatul Gil Perez a apărut spontan în centrul orașului Mexico City, într-o stare confuză, îmbrăcat în uniforma regimentului filipinez. El susținea că, o secundă mai devreme, se afla la Manila, în palatul guvernatorului, care tocmai fusese asasinat. Două luni mai târziu, povestea lui s-a confirmat, iar unul dintre cei sosiți din Filipine chiar l-a recunoscut pe Gil Perez.

A doua întrebare-cheie este: până ajungem să ne teleportăm personal, la ce folosește mișcarea asta? Teleportarea, chiar la nivel atomic, chiar „numai” prin transmiterea informațiilor, nu și a obiectului, este deosebit de utilă: cum datele teleportate nu călătoresc fizic prin spațiul dintre două puncte, ele nu pot fi interceptate! Închipuți-vă așadar o comunicare la distanță (telefon, mail, transfer de date, transmitii video, orice) lipsit de riscul ca a doua zi să vă vedeți mesajele personale devenite publice.

Teleportarea cuantică poate fi „exactă” – posibilă numai pentru fotoni și atomi – sau „inexactă”, caz în care

starea cuantică nu se păstrează, ci doar se codifică informațiile despre obiect și se transmit aceste informații în alt loc, prin unde radio sau altă metodă, obținându-se practic o copie a obiectului original într-un loc nou. De remarcat că, pentru a explica fenomene nici azi foarte clare, încă în Antichitate s-a apelat la conceptul de „bilocalizare”, presupunându-se așadar că un corp poate ocupa simultan două locuri diferite.

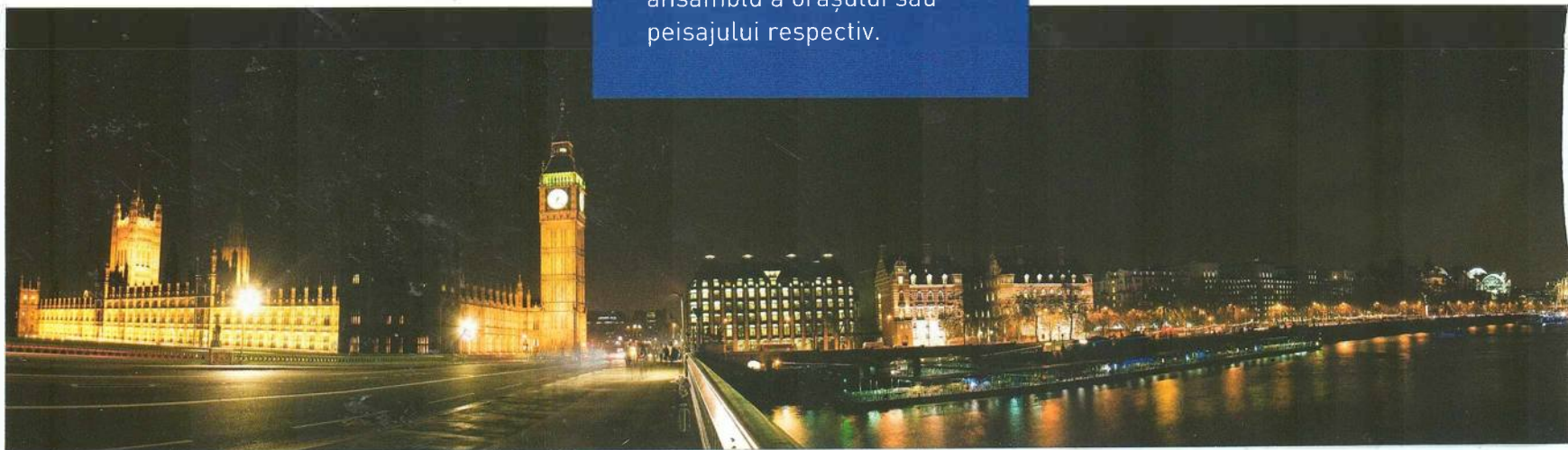
Ca să nu mai vorbim despre comunicările instituționale secrete. Există, însă, în lumea de azi, și un alt tip de teleportare, devenit atât de banal încât nici nu-l mai percepem ca atare: prin doar câteva click-uri, în doar câteva secunde, putem ajunge aproape oriunde în lume, ba încă aproape gratis.

Sigur, televiziunea însăși a fost, de la bun început, „o poartă către lume”, prin care poți ajunge instantaneu într-o sală de teatru sau de concert, să ajungi pe plaja din Miami sau în zbor deasupra Marelui Canion. Dar există două diferențe esențiale: oferta televiziunilor este limitată – chiar când ai zeci de canale la dispoziție – și, mai ales, ajungi unde te duce canalul respectiv, la ora stabilită de el, nu unde și când vrei tu. Internetul, în schimb, îți permite să mergi oriunde vrei, în orice moment.

La început a fost vorba despre imagini și filmele răspândite peste tot în rețea și care puteau să fie găsite cu ajutorul unui motor de căutare. De la un moment încolo, aceste elemente împrăștiat aici-colo au început să fie selectate, grupate, organizate și, în același timp, au început să acopere sistematic tot Pământul (și nu numai!), în prezentări video de tot mai bună calitate tehnică.

Primul pas spectaculos a fost făcut prin apariția *Google Earth*, cu care te plimbi oriunde pe glob, oferindu-ți-se posibilitatea să vezi fiecare parte din lume de la altitudinea unui satelit, a unui avion și până la urmă de la înălțimea unei clădiri. Mai mult, poți să „aplec” imaginea, astfel încât să ai o vedere piezișă, ceea ce s-a dovedit esențial în momentul în care programul a început să genereze imagini în trei dimensiuni.

Prezentările foto panoramice ne permit astăzi să ne „teleportăm” aproape oriunde în lume, având o imagine de ansamblu a orașului sau peisajului respectiv.

Al doilea moment istoric – extinderea în spațiu cosmic, cu *Google Earth*. De-acum, ne putem plimba printre stele, ca și când am fi într-o navă ca *Enterprise* („Engage! Space, the final frontier...”)

În al treilea moment-cheie, ne-am întors spre suprafața propriei planete, dar de data asta la „firul ierbii”, cu *Google Street*, prin care poți umbla la pas pe Champs Elysées sau pe Bulevardul Paulista.

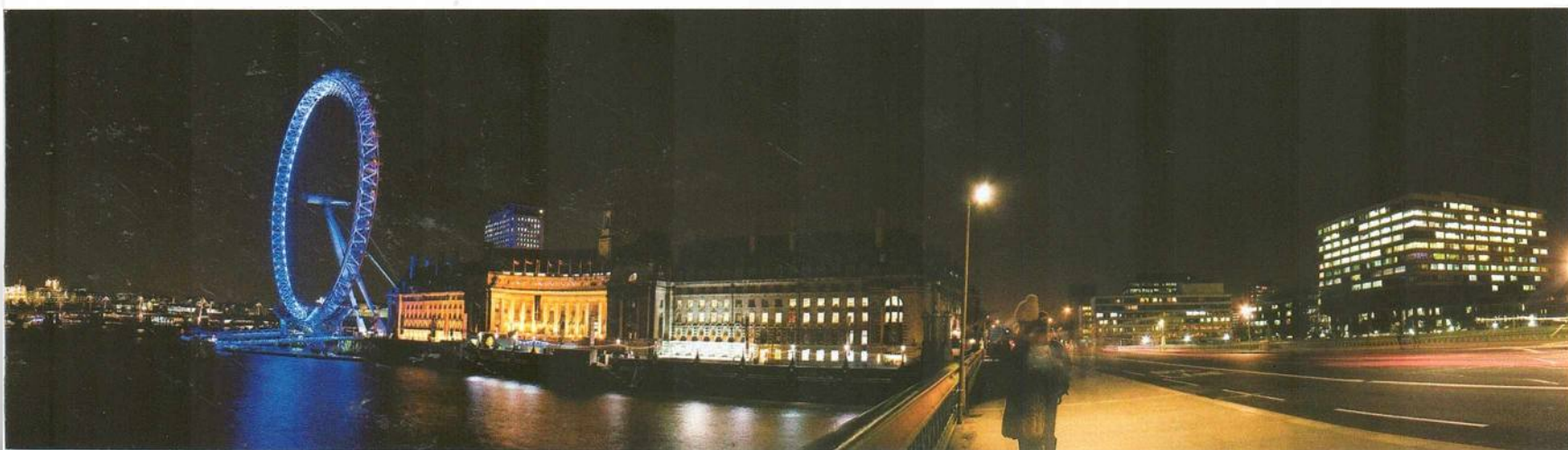
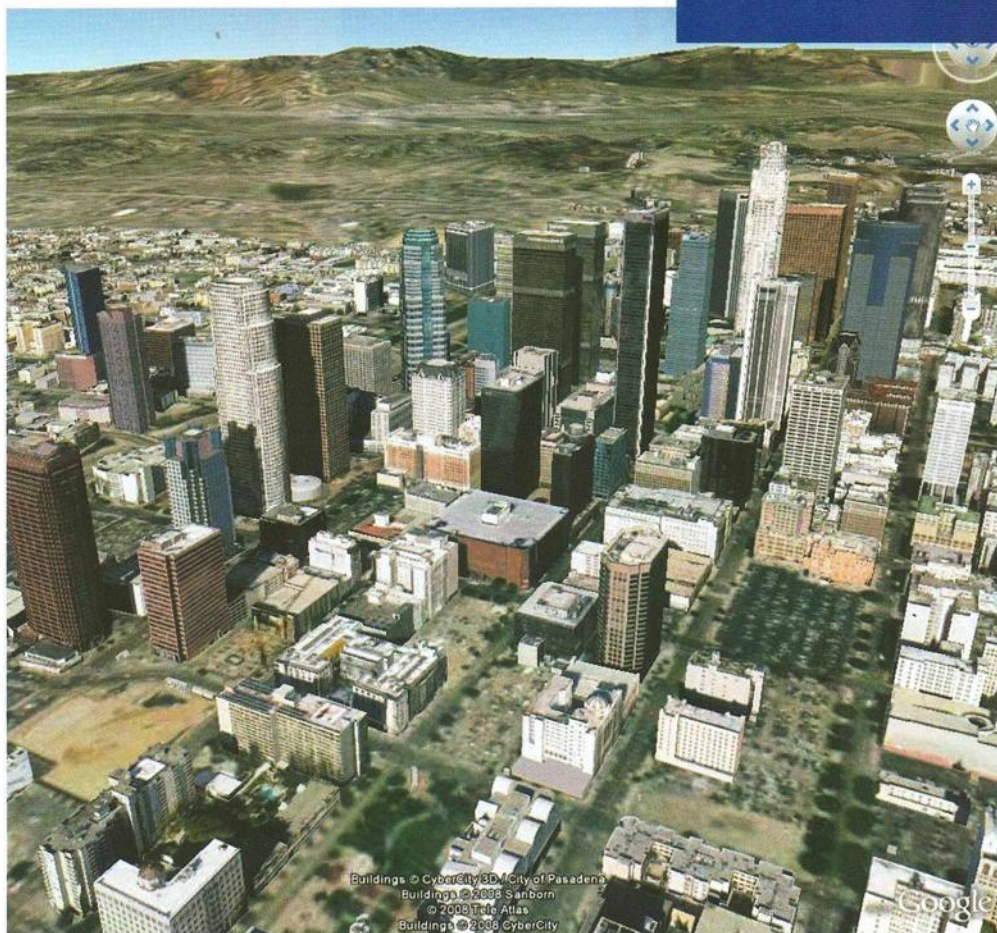
Ulterior, au apărut mai multe asemenea aplicații, de pildă cea pe care o puteți găsi la această adresă: <http://showmystreet.com/>. Bine, e drept, în toate cazurile imaginile din România sunt vechi de câțiva ani, că n-o să ne scaneze prea des plaiurile mioritice. Dar poate că e valabil și pentru ceilalți.

În paralel cu dezvoltarea softurilor de prezentare generală în imagini a lumii au luat avânt alte două fenomene: .pps-urile (*Power Point Show*) care bănuie pe mailuri – timid încă au început să apară și imagini din România, nu prea avem noi timp și chef să ne arătăm țara – și panoramele în 360 de grade, care îți oferă o imagine continuă de jur împrejur, stânga-dreapta și sus-jos, adică exact ceea ce ai vedea dacă te-ai afla în punctul respectiv. Curat teleportare! La început am dat peste astfel de prezentări pentru poziții stradale din marile orașe, pe urmă pentru interiorul unor mari monumente și de curând am găsit așa ceva pentru un magazin de dimensiuni modeste de pe bulevardul Ion Mihalache din București! Rotindu-ți ochii poți vedea tot ceea ce se găsește în magazin pe cele trei nivele, ba și în exteriorul clădirii!

Nu mai rămâne decât să deschidem o bursă de pariuri: în cât timp vom avea acces la „teleportarea” și călătoria virtuală prin locuințele celor care doresc să ne arate casele sau palatele lor?

În varianta 3D, călătoria virtuală pare și mai reală. Nu va trece probabil mult timp până să avem la dispoziție și deplasarea pe verticală în exteriorul și chiar în interiorul unei clădiri.

Am avut dosare la Securitate și cine știe dacă nu mai avem, mulți dintre noi, câte unul, pe la SRI. Acum vom avea dosare oficiale și la Ministerul Sănătății. Și încă unele electronice, la care numai Dumnezeu știe cine și cum va avea acces.

Dosarul electronic de sănătate

Dosarul electronic va ajuta medicii cu informații despre pacient, în caz de urgență medicală.

text Alice-Claudia Gherman
foto Intact Images și
Alice-Claudia Gherman

De prin 2010 încoace, tot suntem amenințați cu un card de sănătate, cu o rețetă electronică, cu un dosar electronic, iar anul acesta se vorbește despre ele mai des ca oricând. Am avut chiar ocazia să particip la lansarea platformei informatice a asigurărilor de sănătate – PIAS, cea care asigură de fapt existența unui dosar electronic, a unui card și a unei rețete electronice – și am văzut încă de la început cum dă chics sistemul. Asta tocmai când el ar fi trebuit să meargă brici, doar era o demonstrație de ochii presei și ai medicilor, plus ai farmaciștilor strânși să vadă minunea minunilor: cum să dai pacientului o rețetă electronică și să-l trimiți cu ea la farmacie, unde, pe baza accesării ei în calculator (deci a accesării programului), farmaciștul să poată elibera medicamentele. Când colo, ce să vezi? Softul s-a sucit, s-a răsucit, a tușit și nu a scuipat rețeta decât după multe chinuri din tastatură și scârșneli din dinți ale celor de la IT din Minister. Și uite așa, de unde rețeta electronică trebuia să intre în vigoare obligatoriu de la 1 iulie, termenul a fost amânat pentru 1 august. Atunci va fi obligatoriu să avem cu toții un dosar electronic, care presupune atât un card de asigurat de sănătate, cât și faimoasa rețetă electronică. Producerea cardului național de asigurat va începe din luna august, va costa pentru fiecare român în jur de doi euro, însă actualul ministru al Sănătății, Vasile Cepoi, ne asigură că banii pentru card vor fi plătiți de la bugetul de stat.

Dar să revenim la dosarul electronic de sănătate. Ce înseamnă el? Un fel de fișă medicală electronică, mult mai detaliată, cu

informații legate de bolile suferite de-a lungul timpului, sau chiar în copilărie, precum și de tratamentul medical urmat. Plus toate analizele medicale, radiografiile sau procedurile pe care le-a urmat pacientul, oferind o imagine completă asupra rezultatelor acestora. Această fișă electronică urmează să conțină următoarele informații: datele personale – nume, data de naștere, date de contact, rude sau alte persoane de contact în caz de urgență, numele și datele de contact ale medicului de familie, informații despre asigurarea de sănătate – cardul de sănătate, autorizație pentru donarea de organe, boli și intervenții chirurgicale semnificative, medicația curentă – rețete eliberate, vaccinări, alergii sau sensibilități cunoscute la medicamente sau la alte substanțe, boli semnificative ale membrilor familiei, rezultatele ultimelor examinări medicale, opinii ale medicilor specialiști, precum și rezultatele analizelor și ale altor investigații efectuate. Pe scurt, toate bune și frumoase. Aparent, în folosul și numai în beneficiul pacientului. Problema este cine, în afară de pacient și medic, mai are acces la acest dosar de sănătate. Dacă pacientului X, de pildă, i s-a pus un diagnostic greșit – poate o boală mintală gravă sau o boală incurabilă – până ce se va dovedi că diagnosticul e greșit omul va purta legat de gât, pardon, de sistemul electronic, o etichetă *suferind de boala X*.

Cât de util sau nu este un dosar electronic al fiecăruia asigurat de sănătate – card de asigurat, date stare sănătate plus rețete electronice – am încercat să aflăm chiar de la recenta Conferință Națională a Pacienților, unde am constatat că printre pacienții și medicii prezenți la conferință părerile erau împărțite. „Un dosar electronic al pacientului poate să fie util într-o situație de urgență, în cazul în care pacientul a suferit o boală gravă sau un accident și nu poate să coopereze cu medicul, cel puțin obții niște informații utile. De exemplu, suferă de anumite alergii, atunci nu-i poți da anumite medicamente. Nu-i vei administra penicilină dacă el face alergie la ea și îți apare pe cardul de asigurat. Pe de altă parte, toate aceste informații vor apărea pe cardul de sănătate, cine are acces la informațiile personale ale pacientului, cine se poate folosi de toate aceste date? Ca să funcționeze cu adevărat un registru electronic al pacientului, ar trebui ca sistemul informatic să poată să suporte intrarea a zeci de mii de utilizatori simultan pentru că avem pacienți și la București, la Timișoara și la Tulcea, cu diferite patologii. Dacă facem un sistem care, dacă s-au cuplat jumătate dintre utilizatori la el, pică, nu va fi funcțional. În America funcționează, în Europa funcționează, dar trebuie să avem grijă ca partea de infrastructură să fie utilizabilă și la noi, ca să îl poată suporta. Și mai există o problemă! Foarte multe cabinete medicale de familie sau alte tipuri de dispensare se află la sate. Adesea, ele nu au acces la internet. Sigur,

„Este nevoie de o foarte bună securizare a tuturor acestor informații din dosarul electronic. Sistemul electronic, SIUI-ul (sistemul informatic unic integrat), a dovedit deja că are niște slăbiciuni structurale.”
– dr. Cosmin Alexandrescu

ca să își verifice un mail, medicul poate să o facă atașând la calculator un modem, dar pentru platforma PIAS lățimea de bandă a unui astfel de modem nu este suficientă spre a trimite datele în timp real. Poate ar trebui să se asigure pentru acești furnizori de servicii medicale un internet de bandă largă care să le permită accesul la platforma de sănătate PIAS și să putem vorbi despre funcționalitatea dosarului electronic de sănătate în toată România”, ne-a avertizat dr. Cosmin Alexandrescu, vicepreședintele Alianței Pentru Sănătate din România. Prof. univ dr. Florin Popa, membru al Comisiei pentru Sănătate și Familie a Camerei Deputaților, moderatorul sesiunii Conferinței Naționale a Pacienților, a remarcat, la rândul său, dificultatea aplicării dosarului electronic de sănătate în mediul rural. „Să nu uităm că există în țară unele cabinete în sate neelectrificate. În mediul rural, dar și în cel urban uneori, ca să se poată emite o rețetă electronică e nevoie de o bandă de internet foarte largă spre a se accesa site-ul de la CNAS. Se poate aplica rețeta electronică în toată țara începând cu 1 iulie? Nu. Când se poate? Poate experimental să funcționeze ambele sisteme *e-prescription* / rețetă electronică și rețeta clasică timp de șase luni.”

Printre pacienți, o doamnă, Maria, 69 de ani, pensionară, ne-a declarat: „Doamnă, cardul ăsta de sănătate e și bun și rău. E bun dacă mă scutește să tot spun la medic câte medicamente am luat și pe la câți doctori am fost și ce mi-a zis fiecare. Da’ e rău, așa cum rea e și rețeta electronică, dacă mă duc la farmacie și iar stau un ceas să mă găsească în calculator, să îmi completeze datele sau să constate că datele au fost greșite. Dacă e așa s-ar putea să fie chiar mai complicat decât e cu rețeta de hârtie de până acum.”

Dr. Mihai, 70 de ani, ne-a declarat că nu înțelege nimic din card, rețetă sau dosar electronic. „Nu știu și nu înțeleg nimic, o să văd când vor funcționa, de fapt abia atunci vezi ce prostie sau ce lucru bun a fost făcut. Mi-e teamă că lucrurile se complică.”

Premieră pe piața de publicitate din România. S-a lansat programul „Secundă-viață” și s-a dat startul campaniei de strângere de fonduri pentru Fundația „Mihai Neșu”.

text Liliana Petruș
foto arhiva „Leo Burnett”

„Secundă-viață” ajută vieți

www.secunda-viata.ro

Daca vezi acest semn pe o reclama TV, inseamna ca marca respectiva daruieste costul unei secunde din reclama pentru o cauza umanitara. Fiecare difuzare inseamna bani oferiti pentru Fundatia Mihai Nesu.

Pentru ca secunda cu secunda, speranta prinde viata.

Mecanismul „Secundă-viață” constă în cedarea contravalorii media a unei secunde din spoturile tv către o cauză umanitară.

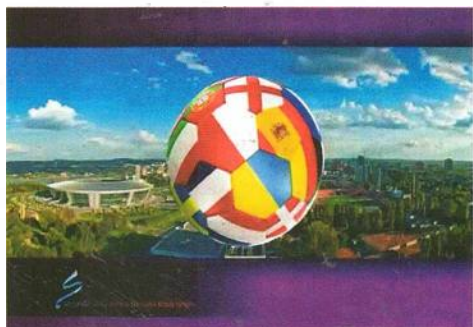
Spoturile mărcilor participante în cadrul programului vor purta sigla „Secundă-viață”, marcând implicarea acestora în susținerea cauzei alese.

„Secundă-viață” este un mecanism inovator de strângere de fonduri conceput de Leo Burnett. Programul oferă companiilor interesate și industriei de publicitate posibilitatea de a se implica direct în susținerea diverselor cauze sociale, prin cedarea contravalorii media a unei secunde din spoturile tv.

„Diferența dintre o reclamă tv standard de 30 de secunde și aceeași variantă de 29 de secunde este insesizabilă pentru spectator, însă poate face toată diferența pentru o cauză umanitară. Contravaloarea unei secunde reprezintă 1/30 din costul de difuzare al spotului (deci aproximativ 3% din bugetul de tv). Deoarece costul unui spot tv este calculat funcție de audiențe, publicul este cel care practic ajută doar uitându-se la tv. Cu cât audiențele sunt mai mari, cu atât suma pusă în slujba cauzei umanitare devine mai mare. Altfel spus, doar uitându-se la reclame, publicul face ca mărcile să ajute cauzele umanitare”, explică Victor Stroe, Planning Director, Leo Burnett.

„Dorința de a-i ajuta pe ceilalți, dorința de a da viață speranțelor a fost motorul acestei inițiative de suflet pentru noi. Secundă-viață este, mai presus de toate, o modalitate prin care industria de publicitate folosește mecanismele proprii în scop umanitar. Avem toată încrederea că tot mai multe mărci se vor alătura demersului nostru, pentru că fiecare secundă contează. Iar Secundă-viață poate schimba vieți”, adaugă Ioana Iordache, CEO Leo Burnett.

Primele mărci care au acceptat să se alăture programului „Secundă-viață” și să susțină, astfel, Fundația „Mihai Neșu” sunt AXA Asigurări și Gazeta sporturilor (inițiator al proiectului).

MAGAZINUL VERDE

SĂNĂTATE DIN NATURĂ

Magazinul Verde, această nouă revistă, își propune să vă reamintească sfaturile mamei natură, într-un „rețetar” lunar de formule de viață și remedii. Vom vorbi despre terapii mai vechi sau mai recente, mai de la noi sau mai de la alții, despre leacurile cunoscute sau doar uitate, daruri ale naturii care nu ne cer decât efortul de a gândi altfel. De a ne schimba obiceiuri devenite pe alocuri aproape năravuri și de a ne reechilibra stilul de viață, de a reînvăța să ne hrănim trupul și mintea, să prevenim sau să tratăm bolile, să ne îngrijim de frumusețea corpului și sufletului nostru, cât mai sănătos. Cât mai... verde.

La toate
chioscurile
de presă

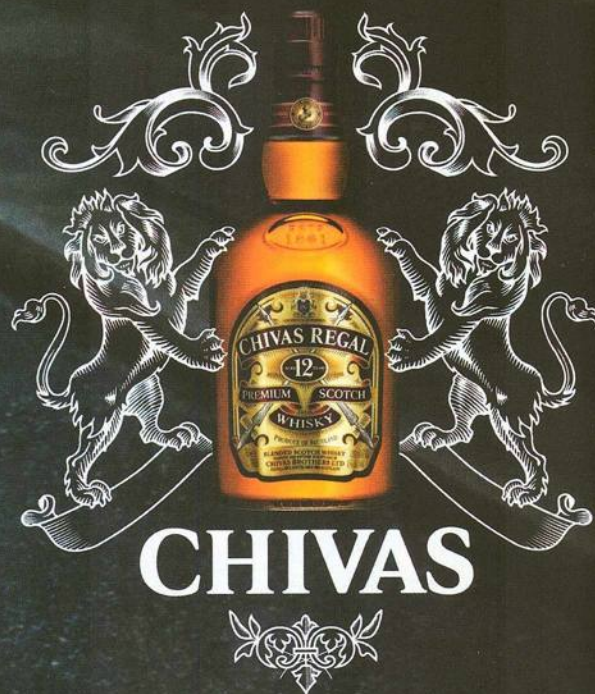
R T V omânia

Noi dăm știrea exactă!

TO GALLANTRY

A man in a dark suit and white shirt is adjusting the lapel of a woman in a red dress. They are standing on a city street at night, with a dark building and a bridge in the background. The man is looking at the woman, and she is looking towards the camera. The scene is lit with warm, low-key lighting, creating a romantic and sophisticated atmosphere.

PLEASE DRINK RESPONSIBLY

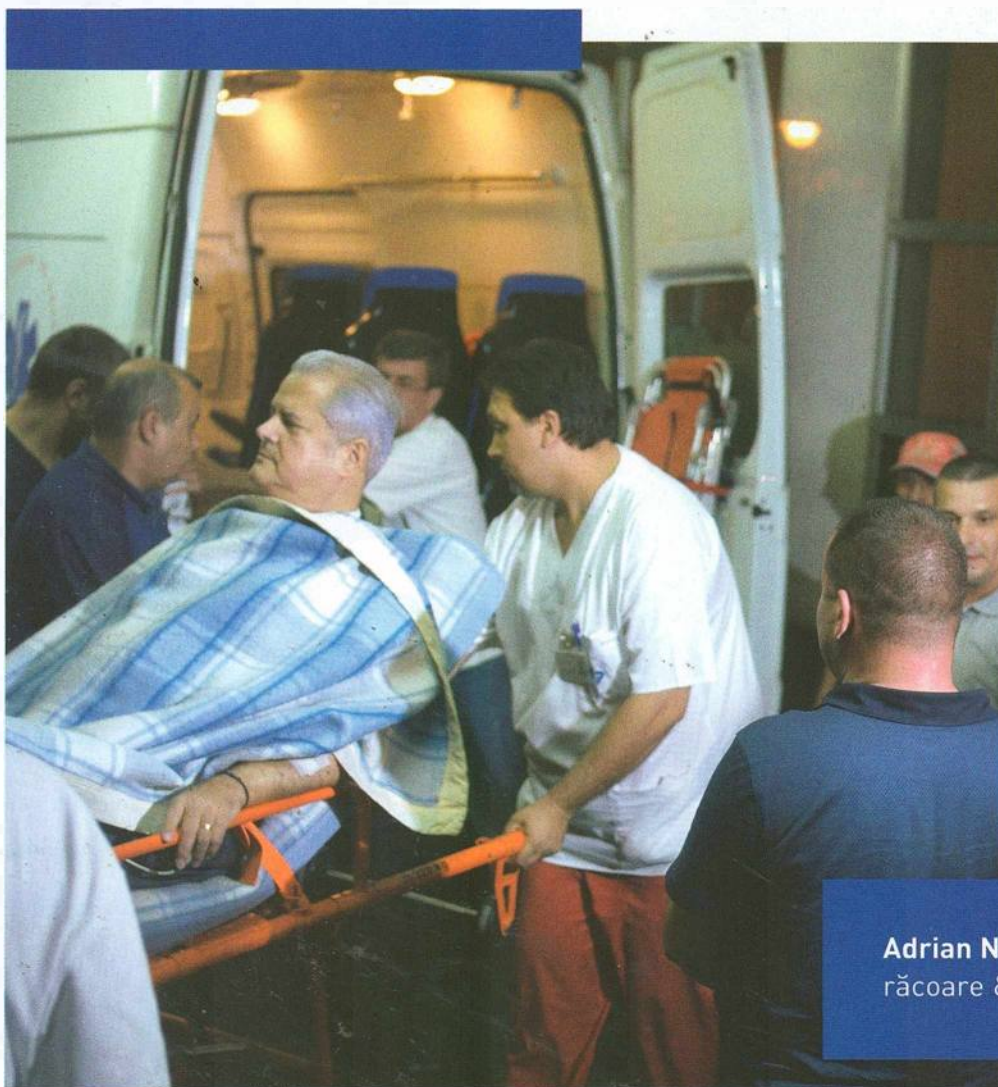
CHIVAS

LIVE WITH CHIVALRY

Adrian Năstase a fost, firește, nu un om, ci (chiar) evenimentul cel mai important al lunii politice care a trecut. A fost un thriller. Toată lumea s-a uitat la el cu sufletul la gură. În fața telenovelei Năstase, a pălit până și dramoleta Victor Ponta-Bruxelles-Traian Băsescu. În care premierul Ponta i-a luat-o înainte și i-a tras neve-ul, așa precum se spune între senatorii șuților de prin Ferentariul etern & fascinant.

text Mihail Gălățanu
foto Intact Images

Adrian Năstase pe patul de lebedă

Adrian Năstase a polarizat toată lumea în jurul lui. S-au format valuri, adeziuni pro și contra sinucidere. Semn că personajul Adrian Năstase *contează*. Unii au tunat împotriva lui. Alții l-au *căinat*. Au fost și voci care au vituperat. Liviu Dragnea, de exemplu, i-a luat, în mod constant, apărarea. În timp ce Șerban Brădișteanu a făcut aproape corp comun cu starea de urgență a ex-premierului din epoca baronilor. La fel au făcut și ziarele. Unele l-au apărât, s-au făcut platoșă / & fantoșă.

Fiul său, Andrei Năstase, a anunțat că își dedică întreaga viață demonstrației că tatăl său e nevinovat.

Baronii? Au ridicat din umeri și au plecat la PDL. Acum, îi putem regăsi pe toți acolo.

Până la urmă, Adrian Năstase a ajuns la secția de urgență a penitenciarului. Familia a venit la el cu primele ajutoare. Merita Adrian Năstase să ajungă acolo? Greu de spus. Cert

Adrian Năstase a ajuns într-un „ținut de răcoare & de meditație”.

Confruntările politice au trecut de faza „jocului de glezne”.

De la o simplă tablă de șah, s-a ajuns la un câmp de bătălie în toată regula. Între „victime”, Vasile Blaga și Roberta Anastase.

este că el a decontat nota de plată a partidului. Ion Iliescu, de exemplu, merita de infinit de mai multe ori să se afle în aceeași situație.

De ce nu a ajuns? Cineva l-a păzit, acolo sus. Și, dacă o să ne întrebe cineva de ce, o să murmurăm numai câteva cuvinte. Ba nu, cifre: 13, 15... Iunie, dacă trebuie să adăugăm și luni.

Era un plan pregătit de mult timp. Anunțat încă de la înscăunarea lui Victor Ponta ca premier. Încă de atunci, se prevedea eliminarea președintelui Traian Băsescu din instituția prezidențială. Știam, încă de la numirea lui Victor Ponta ca premier, că aceste două tabere se vor confrunta. Nu știam detaliile, deși, poate, chiar și ele erau previzibile. „Prezența la Bruxelles” a fost un simplu „joc de glezne”, așa, pentru încălzire.

Liderii USL au definitivat, în linii ample, planul politic menit să ducă la suspendarea lui Traian Băsescu. Există, la acest parcurs, UN ALGORITM de pași consumați accelerat – și care se continuă și în următoarele zile. **Primul pas** este înlocuirea Avocatului Poporului. **Pasul doi** cuprinde modificarea Legii Curții Constituționale a României printr-o Ordonanță de Urgență. **Al treilea pas** este înlocuirea a doi judecători de la Curtea Constituțională. **Apoi**, înlocuirea celor doi președinți PDL ai Senatului și Camerei Deputaților. **Faza finală** este inițierea procesului de suspendare a lui Traian Băsescu, posibilă din momentul în care Uniunea Social Liberală controlează Avocatul Poporului, Parlamentul și Curtea Constituțională a României. Crin Antonescu a fost deja numit președinte al Parlamentului.

Roberta Anastase a fost revocată din fruntea Camerei Deputaților.

Crin Antonescu a devenit noul președinte al Senatului prin revocarea – în forță – a „buldogului” Vasile Blaga. Cel din urmă a fost demis din funcție într-o ședință extraordinară a plenului. Ca al doilea om în stat, Crin Antonescu va deveni președinte interimar al României dacă Traian Băsescu va fi înlăturat. Vasile Blaga a calificat drept „lovitură de stat” acțiunea parlamentară. Tot el a anunțat că va depune o plângere penală pentru încălcarea Regulamentului Senatului.

Din partea PSD, domnul Ilie Sîrbu a spus că motivul pentru demiterea lui Blaga este faptul că Uniunea Social Liberală deține majoritatea.

Un alt membru PSD, Valeriu Zgonea, a declarat că „PDL poate să sesizeze și mama Curții Constituționale”. „Mama Curții Constituționale” n-a zis nimic.

Roberta Anastase a declarat, vădit supărată pe cele întâmplate: „S-au încălcat toate procedurile. Avem colegi la Senat care vor contesta această hotărâre și sperăm că va exista o decizie a Curții Constituționale a României care să așeze lucrurile în granițele constituționale.”

Președintele Traian Băsescu a ieșit și el la rampă, cu un mesaj dur.

Scena politică se radicalizează tot mai mult. Și, dintr-o tablă de șah, așa cum a arătat ceva mai înainte, a ajuns să pară un câmp de bătălie, prin care trece fumul șrapnelor – și șuiera gloanțele.

La închiderea ediției, deja se vorbea despre suspendarea președintelui Traian Băsescu.

„Nu opinia jurnalistului este esențială, ci opinia interviuatului”, spunea de curând Luca Niculescu, moderatorul emisiunii „24 într-o oră”, de la „Digi 24 HD”. De data aceasta, însă, opinia sa e importantă, el este interviuatul.

text Radu Pocovnicu
foto Octavian Tibăr

Luca Niculescu, un francofon inițiat de Pif și Rahan

Luca Niculescu este redactor-șef de 20 de ani la „rfi” România și moderator tv la „Digi 24.”

Îi propun lui Luca vreo câteva subiecte din agenda zilei. Îmi spune că se va pronunța rezervat, dar nici viața invizibilă a lui Luca Niculescu nu pare un subiect atrăgător pentru el. Ok, să pornim de undeva, totuși. Pentru început, subiectul Ponta și plagiatul. Dincolo de umorile politice și de stabilirea verdictului, pentru el, problema pare mai complicată. „Sunt mai multe paliere de lectură. Nu putem să ne pronunțăm înainte de verdictul unei comisii, care nu mai există sau care a fost invalidată. În plus, dacă vezi câte acuzații de plagiat au apărut, înțelegi că e o problemă mai largă a societății românești, care mută discuția dincolo de cazul Ponta. Instituția doctoratului în România riscă să se decredibilizeze aici. Cineva îmi spunea recent că toate doctoratele obținute din '95 încoace ar trebui să fie revalidate de niște comisii străine. Culmea, zilele trecute, tocmai citeam într-un ziar francez că România este pe primul loc în Europa, pe cap de locuitor, la doctorate.” O apreciere negativă, nu? „Dimpotrivă, pentru ziarul francez era un motiv de laudă. Însă modalitatea în care se obțin doctoratele e un efect al evoluției învățământului românesc în ultimii 20 de ani, cu aceste universități private, la care lumea politică e complice, dacă te uiți cine e profesor, cine e decan. Mă întreb până unde ar putea merge curățenia.” Înapoi, deci, la contextul politic. „E clar că e ceva politic. Primul care l-a numit doctor pe Victor Ponta e președintele Băsescu. Nu știam până atunci că premierul e și doctor. Dar când am văzut mai târziu ce s-a întâmplat, mi-am dat seama că apelativul fusese folosit cu un scop, de a atrage atenția. În acest plin scandal al plagiatelor, Elena Udrea declară, cu o fantastică nonșalanță, că lucrările ei de școală au fost făcute de colegi, de profesori, un fapt destul de grav, pentru că a fost totuși ministru. Nu e un doctorat, dar nu e mai puțin grav. Ce rost mai are să înveți, să treci prin facultate, dacă lucrările ți le fac alții? În același timp, trăim într-o societate în care ai parte în fiecare zi de câte un scandal. Scandalul de azi îl mătură pe cel de ieri. Gândiți-vă, tentativa de sinucidere a lui Adrian Năstase, plagiatul lui Victor Ponta, conflictul dintre premier și președinte pe tema reprezentării la Bruxelles, insolvența Hidroelectrica. S-ar putea ca acest scandal de plagiat să rămână fără nici un efect, și asta ar fi cel mai grav.

Un politician francez, cred că Poincaré, a spus la începutul secolului trecut: „România e țara în care se dau tot timpul lovituri, din fericire, nu lovituri mortale.” Nu suntem într-o logică diferită de ceea ce se întâmplă în perioada mandatului lui Călin Popescu Tăriceanu. Era și atunci un fel de scandal permanent. Partea proastă e această criză. Dacă în 2007

cearta politică nu prea conta pentru economie, acum suntem la limită. Ar trebui mai multă atenție pentru că riscul derapajelor în Europa și România se poate vedea acum în viața de zi cu zi. Dacă România e degradată, dacă se împrumută cu dobânzi mai mari, dacă nu vin investitori, asta nu e bine. Când ai așa o gâlceavă politică, oamenii ezită să mai vină aici.”

Apropo de lovituri mortale, Adrian Năstase a primit una, doi ani de închisoare. E o decizie istorică, în ce măsură va schimba modul de funcționare a justiției? „Asta vom vedea. În ceea ce privește sentința în sine, doi ani cu executare pentru un fost prim-ministru, rareori vezi așa ceva în Europa. Trebuie să te întorci în Italia anilor '90, a lui Bettino Craxi, pentru a mai descoperi un prim-ministru condamnat la închisoare cu executare. Oricum, Craxi nu a făcut nici o zi pușcărie, a plecat imediat din Italia. Cred că Năstase e primul fost prim-ministru european care ajunge la închisoare, și pentru ce? Pentru ceva care poate fi

asimilat cu finanțarea ilegală a unei campanii electorale. Or, astfel de procese au avut loc și în Franța, actualul prim-ministru a fost condamnat, pentru o speță asemănătoare, la șase luni închisoare cu suspendare. Ceea ce poate surprinde e că sentința a fost cu executare. E adevarat că se cerea de multă vreme o astfel de decizie pentru credibilizarea justiției în lupta împotriva corupției.” Și tentativa de suicid? Înscenarea suicidului, așa cum s-a vehiculat în presă? „E o dramă personală, iar raportul parchetului notează tentativă de suicid. Ca jurnalist nu pot să cred decât în lucruri palpabile. Dau iar un exemplu din Franța, un ministru care s-a sinucis în '93, după ce i s-a reproșat că s-ar fi împrumutat de la un prieten fără dobândă. N-a suportat presiunea și s-a sinucis. Cred că nimeni nu poate înțelege presiunea atunci când primește o astfel de condamnare.”

Să lăsăm un pic umorile politicianilor români pentru treburi mai serioase, de perspectivă. Îl întreb pe Luca în ce direcție crede că se va îndrepta relația dintre România și Franța, cu Hollande la putere? „Mă uitam azi în *Le Monde*, pe prima pagină e o poză cu Hollande și Ponta. E o fotografie mare, sunt amândoi zâmbitori. Mi se pare semnificativă apariția premierului român alături de președintele francez. Între socialiștii francezi și social-democrații români există relații destul de bune și, în plus, sunt politicieni francezi care cunosc foarte bine România. Important este că, în ciuda crizei, nici o firmă mare franceză nu s-a retras din România.” Mai există însă ceva în spiritul acestei relații care a făcut din România una dintre cele mai reprezentative țări ale francofoniei: capitalul simbolic. Recent, la Sala Dalles a avut loc o expoziție iar românii și-au putut aduce aminte de revistele în vogă în anii '80, *Pif* și *Rahan*. „Eu cred că, dacă România e în continuare țara cea mai francofonă din această regiune a Europei, este și grație lui *Pif* și *Rahan*. Noi,ăștia, care suntem între 35 și 55 de ani, nu aveam benzile desenate de acum, iar *Pif* și *Rahan* au făcut atât de multe pentru francofonia din România încât ar trebui să ia câte o

„Cred că trebuie să ascuți foarte mult înainte până să-ți dai cu părerea ca moderator.”

medalie. Sunt oameni care au învățat franceza după aceste reviste. Habar n-aveam că erau scoase de o editură apropiată Partidului Socialist Francez și că secretarul general al Partidului Comunist Francez își făcea vacanțele în România, iar în felul acesta 10 mii de exemplare ajungeau și la noi. Întotdeauna când vorbim despre francofonie, noi vorbim de perioade istorice, dar pentru generația adultă de azi, cred că francofonia reprezintă *Pif* și *Rahan*. A fost cel mai bun atu al său pentru copii în România în anii '70, '80. Țin minte că bunicul meu, care vorbea bine franceza, ne făcea prima lectură. N-aș fi reținut la matematică sau română, dar țineam minte perfect toată traducerea pe care o făcea bunicul. Erau colegi de-ai mei care credeau că eu știam franceza. Nu știam, rețineam doar textele din reviste pe dinafară..."

Ocupat în timpul zilei cu *rfi*, iar seara cu emisiunea de la *Digi 24*, Luca se trezește dimineața pe la 8.00, în jur de 9.00 e la *rfi*, până pe la orele 18.00, apoi trage o fugă acasă să se primească pentru emisiunea de la *Digi 24*. În sfârșit, pleacă de la muncă pe la 23.00-23.30, iar ziua se încheie pe la ora 1.00 noaptea, cu o carte în mână. „Eu lucrez mult și pentru *rfi*, postul francez, dar colaborez și cu ziare din Franța, radiouri... Și pentru ei subiectele din România din ultima vreme au fost interesante, așa că am avut de muncă.” Și te deconectezi vreodată de toată agitația asta? „În weekend las deoparte activitățile din timpul săptămânii. Atunci mă recreez, mai citesc și literatură, nu doar cărți politice”. Am aflat că ai avut și niște probleme de sănătate. „Da, am avut probleme cu inima, dar au trecut. Dar n-aș vrea să vorbesc despre asta.” Nu pot să-mi alung un gând: chiar și pentru unul dintre cei mai echidistanți jurnaliști din România, inima mai dă rateuri. Cine știe ce zbucium se află în spatele echilibrului aparent. Îmi aduc aminte de începutul întâlnirii cu Luca, vorbind despre reportofonul cu care înregistrez. Are și el unul identic, dar nu l-a folosit niciodată pentru această funcție, n-a știut că scula și înregistrează. Îl folosește ca radio, după ce i-a fost oferit în dar când era în spital (atunci când a avut probleme cu inima?), în Franța. E de prisos să-l întreb unde își face vacanțele? Da, este. „În general plec la Paris. Nu sunt capabil să-mi organizez nimic, mă tre-

zesc că trebuie să plec pe 15 iulie undeva, dar toate locurile sunt deja pline de oameni, și atunci te duci la un prieten, iar cei mai mulți prieteni ai mei sunt în Franța. A, anul trecut am fost în Olanda”, zâmbește Luca, confirmând excepția, pentru că Franța revine mereu în evocările sale, Franța și legăturile noastre cu ea, născute cu două secole în urmă, în spiritul emancipării politice și a afinităților culturale și literare de mai târziu... Literatură franceză? „Citesc, dar nu neapărat literatură franceză. Mă simt apropiat mai mult de scriitori englezi și americani, ei sunt preferații mei. Cred că știu să spună povești mai bine decât alții.”

Simt că nu-i o întrebare care să mă ducă prea departe, dar totuși i-o pun: te-ai gândit vreodată să lași România și să pleci definitiv la Paris? „Nu m-am gândit niciodată serios. E mai ușor și mai interesant pentru mine să fiu în România, decât în Franța. În România am realizat lucruri până la 40 de ani, pe care n-aș fi putut să le fac în altă parte. Societatea franceză e mult mai bine ierarhizată. Aș fi un jurnalist străin care sigur ar găsi să lucreze, dar nu la nivelul asta. Plus că România e țara mea, mi se pare mai interesant să povestesc despre România, decât să fiu în Franța și să povestesc românilor despre Franța.”

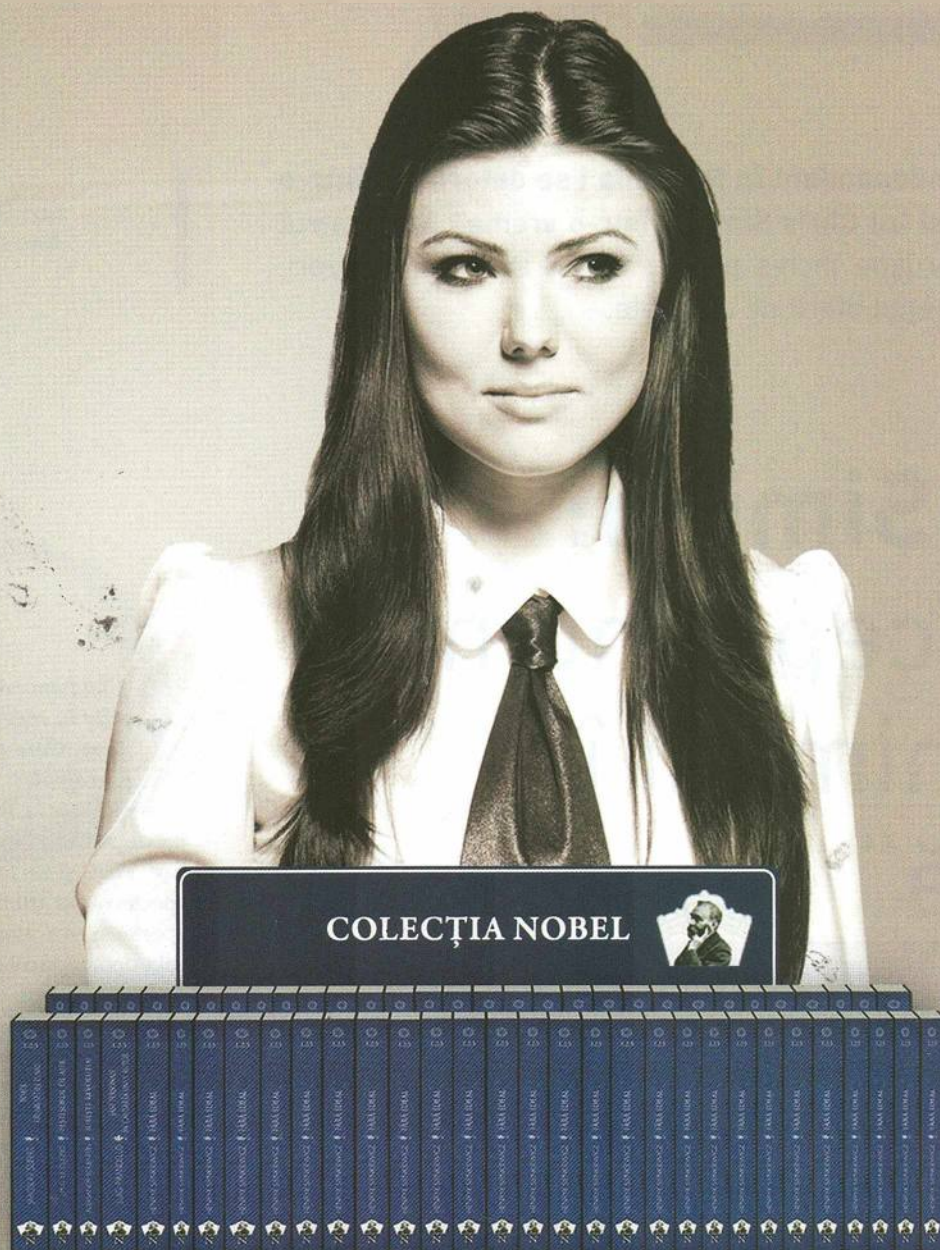
Recent, Luca Niculescu a primit o distincție din partea Casei Regale. „Nu mă așteptam să primesc această medalie. Culmea e că primisem un plic care a rămas mai multe zile nedescăcut pe birou. Nu aveam timp să-l deschid, credeam că e o invitație la un eveniment al Casei Regale, și când am văzut că urma să primesc această distincție, am fost destul de emoționat. Am participat la o ceremonie simplă, fără fast, cu toată familia mea, mama, cei

doi frați și sora mea. Sunt mai multe mențiuni pentru care am primit această medalie, în principal pentru valorile pe care le promovez și în care crede și Regele Mihai, nu pentru că aș fi monarhist. Nu despre asta era vorba, oricum nu mi-aș declara niciodată public convingerile politice, că sunt monarhist sau republican, face parte din intimitatea mea.” Loialitate, imparțialitate, eleganță, obiectivitate. Modele care fac din Luca un jurnalist destul de atipic într-o breaslă care reacționează de cele mai multe ori epidermic. „Aș spune că e prea multă opinie în țara asta, de multe ori fără să aibă acoperire în fapte. Reacționăm imediat, sărim de la o extremă la alta, fără moderație. Cu cât e mai radicală opinia, cu atât e mai ascultată. Cred că forma spre care evoluează presa românească îndeamnă spre acest tip de jurnalism și, din păcate, nu știu dacă mai există în Europa o țară cu șapte, opt televiziuni de știri și atât de puțină presă scrisă de bună calitate. E o presă care are prea puțină deschidere pentru ceea ce se întâmplă în afară. Participarea României la Summitul de la Bruxelles a avut ca subiect conflictul Ponta-Băsescu, dar care sunt deschiderile României, perspectivele ei, n-a interesat. Cred că e un cerc vicios, fiind atâtea televiziuni, singurul criteriu e legat de audiență. O concurență mare care generează o luptă și mai mare pentru audiență, iar subiectele sigure nu sunt cele care au conținut pe termen lung. Presa trece prin mari schimbări. Până acum, ziarele erau formatori de opinie, dar acum, când toată lumea a devenit formator de opinie, apare o întrebare esențială: cine mai generează opinia?”

Îmi aduc aminte un citat din Charles Dickens, din *Povestea despre două orașe*. „Trăim în cea mai bună și mai proastă dintre lumi, în care totul e posibil, fie în bine, fie în rău.”

„În ce mai constă azi atașamentul față de francofonie? Franța e o cultură atât de mare, de la gastronomie la istorie, un întreg univers care-ți poate plăcea sau nu.”

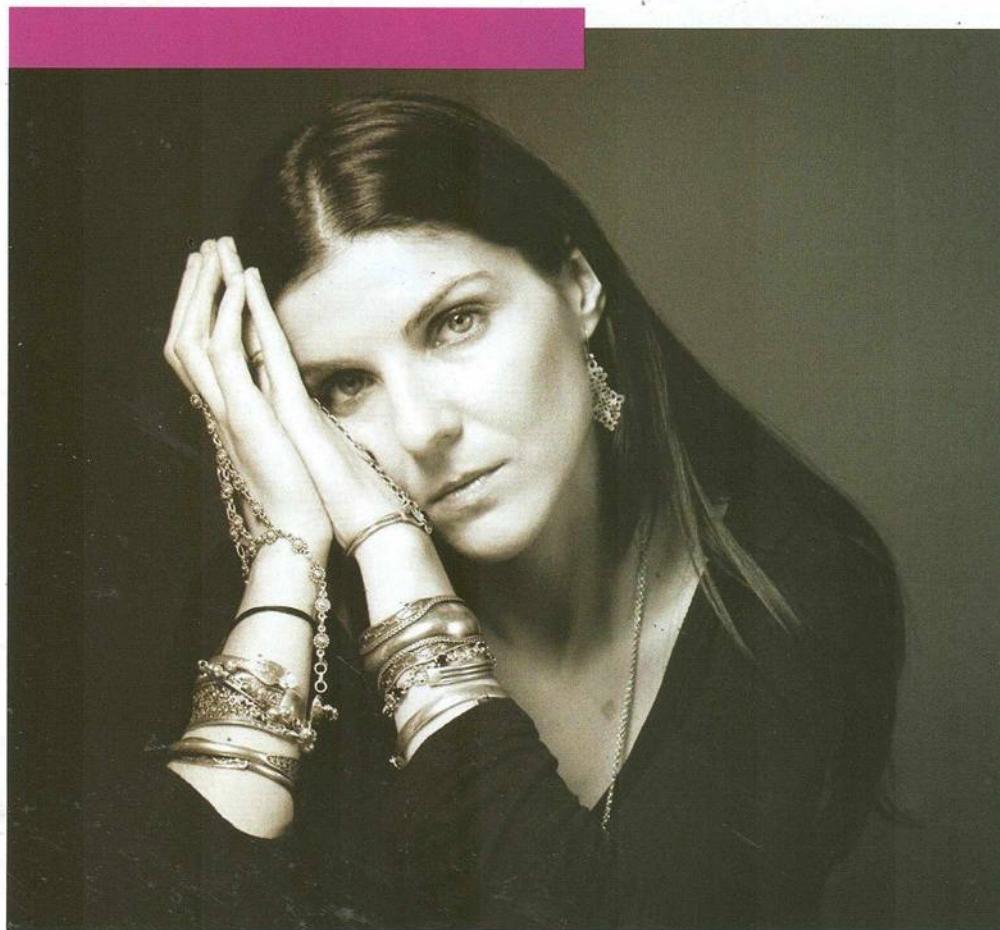

Colecția Nobel
în fiecare miercuri
numai cu **JURNALUL**
NĂȚIONAL

Apariția teatrului independent în România i se datorează, într-o oarecare măsură, și lui **Chris Simion**. Într-o vreme când teatrul instituțional era aproape închis pentru tinerii actori și regizori, alternativa a fost spațiul oferit de cafenele.

Chris Simion: „La început nu mă băga nimeni în seamă”

La sfârșitul anilor '90, Chris Simion, împreună cu scriitorul francez Pascal Bruckner, a fondat compania de teatru „D'aya”.

text Radu Pocovnicu
foto Alex Gâlmeanu

C Când am vorbit ultima dată, spuneai că ești în repetiții, la lectură cu *Domnul Goe*. Care e viziunea despre schița lui Caragiale?

– Regizez la Teatrul Ion Creangă un spectacol după trei schițe scrise de Caragiale: *Domnul Goe*, *Vizita* și *Un pedagog de școală nouă*. Va fi un spectacol pentru toate vârstele. Cei care vin la spectacol vor avea o surpriză. Când intră în sala de spectacol, intră de fapt în clasa pedagogului Marius Chicoș Rostogan unde toți spectatorii devin elevi, alături de Goe (din *Domnul Goe*) și Ionel (din *Vizita*). E un spectacol fidel lui Caragiale ca epocă, dar asta nu înseamnă că pe scenă o să se joace ca pe vremea lui Birlic. Păstrez limbajul pe o interpretare firească, simplă, modernă, fără nimic exagerat. Este primul Caragiale pe care îl montez și, înainte de această propunere pe care am primit-o, eram convinsă că nu o să montez niciodată vreun text de Caragiale. Caragiale este atât de bun, de mare, de contemporan încât tu, ca regizor, nu ai de făcut decât să îl servești, să nu aberezi, să nu fii pe lângă text. Îți dă cu lingurița. Trebuie doar să vezi asta.

Cât din actualitatea pieselor sale crezi că ține de geniu și cât de faptul că, de 100 de ani de la moartea sa, românii s-au schimbat prea puțin?

– Geniul lui a constat exact în faptul că a surprins în esență caracterul nostru, s-a dus la bază, în profunzime, ca orice vizionar. De aceea timpul nu o să îi ucidă opera.

In afară de a fi o alternativă la sistem, teatrul independent a fost și o șansă de a juca un nou repertoriu, de a se adresa unui public diferit?

– La început a fost gura de oxigen. Nu mă băga nimeni în seamă și era singura modalitate de a mă exprima. Aveam texte mult prea moderne pentru gustul directorilor de teatru

de la începutul anilor 2000. Nu sunt genul care să mă lupt cu prejudecățile oamenilor sau cu gusturile lor. Prefer să îmi găsesc propria insulă și să mă joc pe ea. Nu am încercat să schimb pe nimeni, mi-am văzut de treabă, am făcut spectacole în tot felul de spații care mai de care mai alternative, publicul a fost prima mea sursă de încredere și sprijin căci m-a urmat permanent în tot ceea ce am făcut, în sensul în care mereu aveam (și să nu vorbesc la trecut, să zic am, la prezent) săli pline. Între timp lucrurile s-au schimbat, au venit cei din breaslă în control, unora le-a plăcut, altora nu. Am început să montez și în teatrul de stat din 2007 și, cu ajutorul lui Dumnezeu, până acum, am montat doar ce texte am propus eu. Nu mi s-a impus nimic. Din 1997, de când am avut primul spectacol, până în 2007, am montat numai în spațiul independent. Teatrul independent are avantajul că îți dă libertatea deplină și dezavantajul că nu este organizat și te constrânge prin spațiile de care dispune, prin aparatura tehnică minimalistă. Poți să faci producții independente mari și să închiriezi sala de teatru și să joci în condiții decente, dar îți permiți? Rar.

■ Care e cea mai dură experiență legată de teatru cu care te-ai confruntat în toată această perioadă?

– Dacă sunt în viață și în teatru, înseamnă că nu am avut nici o experiență atât de dură încât să mă marcheze și să o trec la categoria „așa nu”. Ceva care la început m-a durut, iar apoi a devenit sursa mea de umor a fost plictiseala celor din breaslă. Atunci când nu au ce face... oamenii inventează tot felul. Despre mine au spus, de exemplu, că am succesul pe care îl am pentru că sunt fiica lui Eugen Simion. După ce ani de zile am zis pe unde am putut că nu am nici o treabă cu fostul Președinte al Academiei Române, la un moment dat am obosit și am zis „ok, dacă vreți să fiu... sunt fiica lui Eugen Simion”. Despre relația mea secretă cu Pascal Bruckner nu ai aflat? Era din aceeași categorie!

■ Ți-a fost frică vreodată că nu vei reuși în tot ceea ce ți-ai propus?

– Nu mi-am propus să obțin niciodată mai mult decât am. Nu sunt la o competiție, nu are de ce să îmi fie frică în acest sens. Nu m-am gândit niciodată la final, la efect. Nu fac teatru și nu scriu cărți pentru succes. Se întâmplă însă ca tot ceea ce fac să le fie de folos oamenilor, să le fie necesar. Mi-e frică de responsabilitatea pe care o am în fața spectatorilor, în fața actorilor, în fața sufletului meu.

■ Ce importanță are repertoriul pentru publicul de teatru independent?

– Pot să vorbesc despre repertoriul meu. Nu în general. Montez doar textele care mă ard, care îmi spun ceva vital, fără de care ar fi altfel, mai gol, mai sărac.

Spre deosebire de teatrul de stat, teatrul independent se autofinanțează. Are nevoie de sponsori, organizarea se face pe orizontală, traseul proiectului unui spectacol e mai scurt, mai dinamic.

■ Cât de spectaculos mai poate fi teatrul în spațiile limitate oferite de scenele neconvenționale din cafenele?

– Teatrul nu trebuie să fie neapărat spectaculos. Teatrul trebuie să fie adevărat, simplu și atunci ajunge la oameni. Spectaculos este dacă îți este necesar și dacă ai buget să te duci în acest sens.

■ Ai monta din repertoriul clasic într-o cafenea?

– Dacă s-ar justifica regizoral, da. Dar să montez doar că nu am unde, nu. Niciodată.

■ Ce se câștigă și ce se pierde în această trecere de la teatrul instituțional, la teatrul de cafenea?

– Se câștigă un anumit tip de public, se pierde rigoarea, îți trebuie multă luciditate ca să te menții curat, să nu te duci după public. Asta în general. La spectacolele mele vin mulți oameni care consumă teatru de toate felurile, nu numai teatru de cafenea. Să zic că sunt privilegiată, nu?

■ E deranjant că se mănâncă și se bea în timpul unui spectacol?

– În spațiile de cafenea în care am jucat eu, în timpul spectacolelor mele nu se mănâncă, nu e deschisă bucătăria, nu se servește nici o băutură în timpul spectacolului. Înainte sau după se face asta. Asta e prima regulă pe care o impun. Când se joacă spectacolul am nevoie să recreez liniștea unui spațiu de teatru, să-mi respect actorii, să-mi respect munca.

■ Odată ce ai intrat în vizorul presei mondene, ajungi uneori și subiect de bârfă. Eterna bârfă. Cum procedezi?

– Ignor. Prima facultate pe care am terminat-o, înainte de regie, este teatrologia. Știu cum se scrie o cronică de teatru, cum se apreciază sau cum se desființează un spectacol și mai știu și cât de ușor poți să cumperi un cronicar cu o bere. Și atunci în ce critică/presă să cred? Totul e subiectiv, ține de relații personale în presa noastră, din păcate. Nu mai avem cronicari reper, care să însemne ceva cu adevărat. Totul e o făcătură, nimeni nu e sincer cu adevărat. Și mă întreb câți dintre cei care ar putea să fie onești, au instrumente, au habar despre cum se scrie o cronică?

■ Care sunt primele trei lucruri legate de garanția succesului unui spectacol?

– Să faci un spectacol pe bune, necesar, cu ce mijloace ai, dar să nu-ți furi căciula singur, să nu te minți. Când nu te arde, când nu devine vital, se vede și ajunge la public exact implicarea ta.

■ Simți că există o solidaritate între regizorii de teatru români?

– Nu.

J. Madison Davis este prozator, eseist, profesor de „creative writing” la Universitatea din Oklahoma și președintele „International Association of Crime Writers”. La sfârșitul lunii iunie a fost prezent la „Mystery&Thriller Festival” de la Râșnov. Cu acea ocazie am purtat cu domnia-sa un dialog pentru „Flacăra”.

Interviu realizat de George Arion
traducere George Arion Jr.
foto Octavian Tibăr, Bogdan Hrib

J. Madison Davis: „Toți știu tot despre toți”

Domnule J. Madison Davis, care este importanța studiilor de specialitate și a culturii în formarea unui autor de romane polițiste?

– Este o întrebare dificilă; cred că există scriitori care au pur și simplu talent în a spune povești, iar acesta e, probabil, cel mai important aspect. Dar pentru crearea unei situații verosimile este deosebit de util să ai informații din cât mai multe domenii. Poate că abilitatea de a înțelege, la nivel psihologic, comportamentul oamenilor, și abilitatea de a crea povești interesante sunt mai importante decât cultura, cu siguranță mai importante decât erudiția. Unii sunt atât de bine școliți încât nu sunt scriitori buni, știu prea multe. Cred că, într-un fel, asta poate ascunde adevărurile umane simple la care încercă să ajungă.

Deci, e ceva mai important să înțelegi lumea decât să fii erudit.

– Da, e mai mult vorba despre înțelegerea oamenilor și a frământărilor lor. Personajele complet pozitive sau complet negative nu sunt foarte interesante. Ele, probabil, nici nu există. Până și cea mai haină persoană are aspecte interesante; asta nu o absolvă, nu o face mai bună, dar o face mai interesantă, câtă vreme o înțelegem. Un prieten mi-a spus cândva că oamenii nu fac rău crezând că fac rău, fac rău crezând că fac bine, iar acesta e cel mai interesant aspect: găsesc justificări mereu. Jefuiesc banca pentru că nu-mi pot hrăni copilul, ucid pe cineva pentru că nu-mi pot hrăni copilul, jefuiesc o casă pentru că s-a uitat cineva urât la mine – infractorii găsesc mereu justificări, iar eu cred că, în literatura polițistă, înțelegerea părții întunecate a personajului pozitiv și a părții pozitive, umane, a personajului negativ este foarte importantă pentru a oferi realism și e mai importantă decât un detaliu științific concret.

Sunteți scriitor, profesor, eseist și președintele IACW. Cum faceți față atâtor preocupări și ce ipostază preferați?

– O, nu știu dacă le fac față cu brio tuturor. Important este să nu încerci să le faci față dintr-o dată, ci pe rând. Dar cel mai mult îmi place scrisul. Când mă gândesc la mine mă gândesc ca la un scriitor. Sunt un scriitor care predă, un scriitor care face una sau alta.

Deci, toate celelalte persoane din lumea voastră sunt scriitori la rândul lor.

– Da, așa e, pentru că într-acolo mă poartă imaginația. Mă duceți, de pildă, pe Calea Victoriei din București, iar eu mă uit la case și încerc să-mi imaginez ce se află în ele; e un obi-

Pe J. Madison Davis l-am întâlnit pentru prima oară la începutul lunii iunie, la Toronto, la „Bloody Words XII”, Canadian Conference. La sfârșitul aceleiași luni, în drum spre Râșnov, a făcut un popas în redacția „Publicațiilor Flacăra”.

cei, așa îmi funcționează mintea. Restul... Fiind profesor, mi-e foarte bine să fiu și scriitor, trebuie să ai ce să pui pe masă, iar postul ți le oferă într-un mod care te încurajează să scrii. Există o zicală americană despre universități, cum că sunt organizate pe politica de „publish or perish” (publică sau dispare) – ce poate fi mai bine pentru un scriitor? Mi se spune „trebuie să publici” – perfect! Sigur!

Faceți ce trebuie să faceți.

– Da, exact, exact.

Literatura a suferit schimbări dramatice în secolul XX, în toate genurile literare. Ce părere aveți despre cele înregistrate de literatura de suspans? Încotro se îndreaptă ea acum?

– Mă gândesc intens la asta. Cred că trecem printr-o perioadă foarte dificilă, nu știm încotro se îndreaptă, încă încercăm să ne dăm seama. Romanul s-a schimbat drastic în secolul XIX, s-a metamorfozat și mai mult în secolul XX. În secolul XXI se lucrează cu tot felul de medii electronice, se pun cărți pe Kindle, se pot procura electronic etc., iar asta va schimba felul în care sunt scrise romanele și conținutul lor.

Cum?

– De exemplu, ar putea să fie mai scurte. Cert este că vor fi afectate. Cred că ne aflăm în vâltoarea unor evenimente despre care încă nu realizăm cât de mult vor schimba romanul. Se pare că unul dintre lucrurile făcute de e-book e acela că tot mai mulți oameni citesc.

Oare?

– Nimeni n-ar fi prezis asta acum 20 de ani, părea că toată lumea o să se uite la filme, iar acum se downloadează cărți. Pe de altă parte, probabil că mediul în sine are anumite caracte-

ristici mai confortabile în acea formă decât pe hârtie. Când stau la computer, mereu simt nevoia să clickez și să mă duc din loc în loc. Oare și acest ecran mic are același efect, te face nerăbdător? Cred că un lucru care o să se întâmple este revenirea în forță a povestirilor scurte. De asemenea, bănuiesc că într-un format electronic o carte lungă pare pur și simplu prea lungă. Dacă te apuci de o carte mare în format pe hârtie, ajungi la un anumit punct din roman și spui „uite cât am citit din el!”. Cu un e-book, dacă ai citit 500 de pagini din el, nu știi unde e sfârșitul, ești doar la o pagină oarecare și s-ar putea să începi să-ți spui „vai, nu se mai termină, e plictisitor, o să fac altceva”. Nu știi ce să zici.

■ Totuși, ce ziceți?

– Dacă oamenii cumpără o povestire scurtă cu 99 de cenți, mai puțin de un dolar, o citesc și le aduce plăcere, e un lucru bun. Cert este că nuvela va reveni. În America se spunea că nuvela era un manuscris de 120 de pagini pe care nimeni nu urma să-l publice – revistele nu vroiau să-l publice pentru că era prea lung, editorii de carte nu vroiau să-l publice pentru că volumul ar fi fost prea mic. Era pierdere de timp să scrii nuvele, aproape că nu puteai să le publici dacă nu erai premiant Nobel. Pe e-book, pentru 2 dolari, cred că genul va reînflori.

■ M-ar bucura.

– Povestirile scurte și revistele aproape că au dispărut din cauza cheltuielilor de tipar etc.; e scump și se încearcă umplerea spațiului liber mai degrabă cu multe reclame decât cu texte. Nu multă lume mai citea povestiri. Apoi, dintr-o dată, a apărut e-book. Cred că e o situație imprevizibilă; a citi un e-book e diferit de a citi o carte normală. Nu e neapărat vreo inferioritate, e pur și simplu diferit. Într-o carte normală te poți întoarce, dacă e prea complicată poți sări peste câteva pagini. În e-book ar trebui să te întorci folosind cursorul și probabil că nu o să te chinui să faci asta. Cred că trecem printr-o perioadă de schimbări revoluționare și nu înțelegem încotro se îndreaptă literatura. Am niște idei, dar nu sunt sigur.

■ 11 septembrie 2001 a schimbat modul în care se scrie un thriller?

– Povestile se schimbă mereu cu trecerea timpului pentru că lumea e atrasă de alte idei, dar există și unele evenimente istorice care fac

unele idei să pară ridicole sau irelevante. Ca să dau un exemplu extrem, nimeni nu o să mai scrie azi un roman despre un tată care n-o lasă pe fiica lui să se mărite cu un anume tip. Asta era o problemă importantă acum câteva secole, acum e o problemă moartă. Astfel de schimbări culturale se întâmplă, nu se mai poate scrie despre căsniciile forțate, asta e. Și apoi s-au schimbat și altele. Chiar în secolul XX se poate observa, în America și probabil și în restul lumii civilizate, ce s-a întâmplat cu detectivul „hard-boiled” – în anii '60 acel tip de bărbat a început să pară ridicol. Brusc, nimeni nu mai vroia să citească despre astfel de indivizi, așa că o vreme nu s-au mai publicat cărți cu ei. Au reapărut mai târziu, din nostalgie sau așa ceva, dar timp de o vreme erau aproape comice – categoria Philip Marlowe, s-au făcut filme-parodii despre ei, erau o glumă, concepția despre bărbat era dusă în derizoriu.

■ Totuși, revenind la 11 septembrie...

– Nu sunt foarte sigur ce s-a întâmplat după 11 septembrie, în afară, poate, de faptul că lumea a devenit mult mai conștientă că există atâtea aparate electronice și de supraveghere. Ce descopăr în multe dintre romanele și lucrurile pe care le citesc e un fel de paranoia, te simți supravegheat, ai impresia că ești urmărit, că-ți

J. Madison Davis printre
autori români de
mystery & thriller.

citesc mailurile... Te întrebi de ce fac asta, crezi că n-au nici un motiv să-ți facă asta exact ție, dar există senzația că *ar putea* s-o facă, că toată lumea știe totul despre tine, că nu mai există intimitate; într-un fel, cred că 11 septembrie a dat un semnal de alarmă, că te afli într-o bază de date undeva și că se știe tot ce faci sau se poate afla destul de ușor. Am remarcat că în romanele americane instituțiile statului aproape niciodată nu mai apar într-un rol pozitiv.

■ Într-adevăr.

– FBI-ul ascunde secrete și pune ceva la cale, avem polițistul bun, apoi FBI-ul vine și dă totul peste cap. În copilăria mea, FBI-ul era perfect, FBI-ul făcea totul bine, venea, rezolva crime, îi ajuta pe săraci. O parte din imaginea aceasta i se datora propagandei lui J.E. Hoover, dar acum imaginea e complet opusă. În orice film de azi, FBI-ul vine, strică totul și cred că există sentimentul că Guvernul pune ceva la cale, cel puțin în cărțile americane. În anii '60 marile corporații erau cele care făceau asta, ele se ascundeau, ele făceau rău... Acum e vorba mai puțin de corporații și mai mult de Guvern în general. Mă face să cred că sentimentul kafkian regăsit în cărțile est-europene e vital acum mai mult decât oricând. Deși s-a simțit în anii '20 și '30, s-a crezut că era vorba despre altă parte a lumii. Realitatea este că nu există intimitate. Toți știu tot despre toți. Lumea pare să meargă pe această direcție.

■ Cum vă explicați această înflorire a genului *mystery & thriller*?

– Sunt mai multe aspecte. Primul ar fi acela că romanele „literare” nu au mai spus povești, sau au făcut-o tot mai puțin. Erau scriitori ca John Hawkes, în anii '60, care susțineau că „acțiunea și personajele sunt inamicii ficțiunii”, că întorsăturile de situație și alte lucruri de genul asta erau demodate și evidente și stângace și că lucrul cu adevărat interesant era studierea formelor. Dar e o teorie atât de abstractă și intelectualistă încât nu cred că mulțumește publicul, nu îi oferă ce își dorește – o poveste. Genul *mystery & thriller* oferă povești mereu. Există o problemă și rezolvarea acelei probleme. Multă lume spune că în America mulți adulți citesc cărți pentru tineri pentru că ele încă sunt axate masiv pe poveste.

■ Interesant!

– Într-un fel e paradoxal, dar motivul pentru care se întâmplă asta e existența poveștii: avem un protagonist, un personaj negativ, ai toată satisfacția confruntării și o rezolvare a ei. Și genul *mystery & thriller* asigură aceste lucruri, nu au finaluri deschise, nu te plimbă de la un personaj la altul. Nu povestește despre un individ care locuiește în suburbie și e nemulțumit de viața lui, povestește despre un individ care locuiește în suburbie și e urmărit de către niște criminali, deci automat e mai interesant. Dacă ne uităm la best-

J. Madison Davis este un domn afabil, tobă de carte și bun prozator. Nu face paradă de calitățile sale.

seller-urile tradiționale din anii '30 și '40 vedem că erau foarte orientate spre poveste, iar apoi, prin anii '60, s-au aplecat mai mult asupra calităților abstracte. Cred că de aceea oamenii care vroiau să citească s-au distanțat treptat. În același timp, cred că operele de *mystery & thriller* au devenit mult mai bune.

■ Asta e și impresia mea!

– Multe dintre romanele polițiste din anii '50 sunt destul de proaste, sunt și unele bune dar sunt și o mulțime de cărți proaste, și asta pentru că scriitorii buni scriau romane „literare”. Cred că acum scriitorii „literari” tind să se transforme într-un grup universitar. E la fel ca și cu poezia în S.U.A.: sunt foarte puțini poeți, sunt foarte puțini cititori de poezie, poezia nu vinde bine, e ceva de domeniul universitar. Romanele „literare” ajung în același loc, în timp ce oamenii caută divertisment în altă parte, iar acesta e doar un aspect. Probabil că ține și de viziunea mai întunecată asupra lumii. Ce alte genuri mai fac asta? Romanele de dragoste tind să fie repetitive, westernurile – nimeni nu le mai crede... Nu știu dacă vă răspund la întrebare, dar încerc.

■ Există o dispută în Europa, în România, poate, în mod special, dacă literatura crime este sau nu literatură.

– Nici în S.U.A. nu e Paradisul, nu toată lumea consideră literatura *crime* ca fiind literatură, recenziile încă se fac pe pagini diferite față de creațiile „literare”. A apărut un fel de antipatie față de ficțiunea „literară”, și o să vă dau un exemplu din lumea filmului: dacă un film a câștigat „Palme d'Or” la Cannes, distribuitorii de filme nu vor să mai menționeze asta în reclame, pentru că americanii n-or să meargă să-l vadă...

■ Chiar așa?

– ... ar spune „a, iarăși o chestie artistică, nu vreau să văd asta”. Mulți oameni reacționează la fel și față de așa-zisa „literatură bună”. Mai sunt încă mulți oameni care susțin că *mystery*-ul e bun tocmai pentru că nu e literatură, ceea ce este o afirmație ciudată, dar ideea că toată ficțiunea „literară” e bună și că toată ficțiunea *crime* e proastă sau de duzină este absolut ridicolă. Cele mai multe ficțiuni „literare” nu sunt foarte bune, cele mai multe ficțiuni *crime* nu sunt foarte bune, dar ambele operează la același nivel, iar o parte din problemă vine din marketing. Dacă apare o carte și se decide să fie comercializată ca ficțiune *crime*, ea devine ficțiune *crime*, deși ar putea foarte bine să nu fie diferită de un roman comercializat ca ficțiune „literară”. Dacă un roman *crime* e scris de către un anumit autor, e vândut ca ficțiune „literară” deși are aceleași elemente ca un roman *crime* veritabil, așa că aceste distincții sunt artificiale și, cred, inutile. Cele mai multe cărți, picturi, filme nu sunt atât de bune, asta e realitatea, cele care sunt bune – sunt așa pur și simplu pentru că sunt bune, nu pentru că sunt ficțiune „literară” sau ficțiune *crime*.

librărie & cafenea

LA
PIS
GAI

PREȚURI
PĂRĂ
FIOR

CULTURĂ

Râșnov – Mistere și fiori

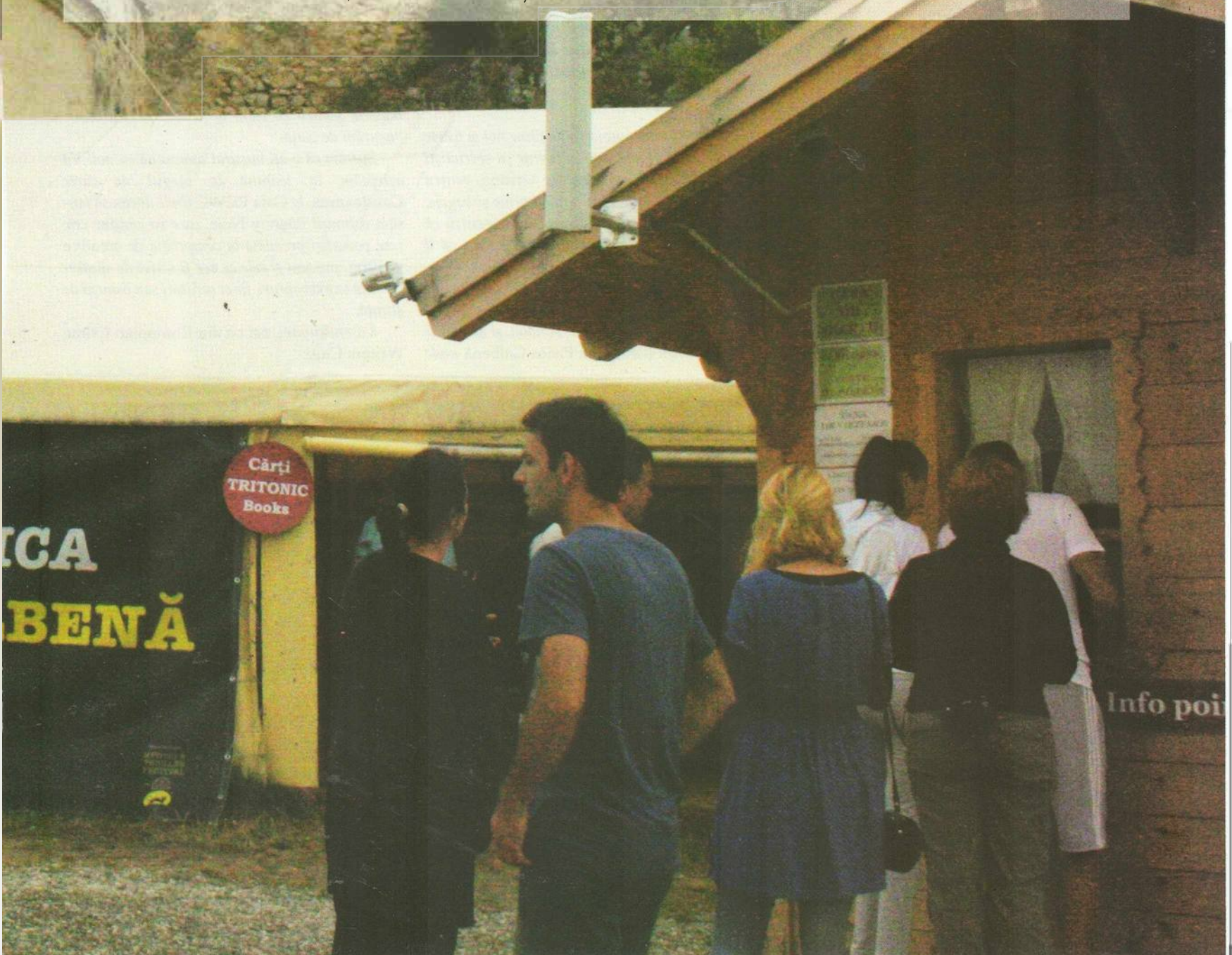
FESTIVAL

Între zile caniculare și ploi torențiale, grupuri de copii însetați de sucuri dulci și apă minerală și mai puțin de cultură, vizitatori străini cu ghiduri și program, turiști români derutați de pisica noastră când galbenă (cea a librăriei), când neagră (sigla și mascota festivalului), scriitorii consacrați, cei mai tineri și debutanții cursanți au reușit să discute, să scrie, să citească, să povestească la cea de-a doua ediție (prima la Râșnov!) a „Mystery & Thriller Festival”.

Filme noi nouțe și cărți la reduceri, conferințe și prezentări pe viu, toate au fost instructive, picante și dense... Sau dese. Ar mai fi de bârfit pe la colțuri că s-au băut cafele și bere „Silva Dark”? Desigur, cum altfel, când sponsorul nostru a fost peste tot prezent...

Să mai adaug că și poliția a fost cu noi! Nu chiar toată, doar cea de la Brașov.

Să ne vedem cu bine în 2013, la următoarea ediție.

Festivalul, zi cu zi

De ce un festival Mystery & Thriller la Cetatea Râșnov? Chiar așa, de ce?

(scrisoare deschisă și citită cu voce tare!)

Pentru că în 2012 se aniversează 150 de ani de la apariția romanului în două volume: Mistere din București, pentru că George Arion este președintele Romanian Crime Writers Club, pentru că Lucia Verona, Stelian Țurlea, Oana Mujea, Bogdan Teodorescu, Monica Ramirez, Bogdan Ficeac, Andra Pavel, Bogdan Hrib și alți câțiva scriu Crime Fiction, pentru că proiectul editorial Crime Scene are deja peste 70 de titluri,

pentru că avem cititori și fani și pentru că festivalul este la ediția a doua (după cea de anul trecut de la Palatul Șutu din București) și pentru că orașul Râșnov ne-a primit cu brațele deschise și ne-a pus la dispoziție cetatea și cinematograful și casa de cultură...

Nu ajunge?

Pentru că avem proiecții de filme noi și foarte tari, pentru că organizăm conferințe cu specialiști în medicină legală sau creative writing, pentru că poliția din Brașov e cu noi, cu arme și bagaje, cu criminaliști și serviciul pirotehnic, pentru că avem dezbateri și lansări de carte, pentru că îl aducem în România pe J. Madison Davis, președintele International Association of Crime Writers, pentru că avem concerte cu Mihai Mărgineanu și Ovidiu Scridon, și airsoft și pentru că avem librăria La Pisica Galbenă unde

expunem peste 500 de titluri de mystery & thriller de la Crime Scene, Humanitas, Litera, Tritonic, Mioritics, și câte și mai câte...

Tot nu ajunge?

Pentru că mai avem chef de citit și de scris, de un pic de istorie și de mistere, pentru că ascultăm muzică, pentru că stăm de vorbă, pentru că ne bucurăm de viață.

Sperăm că v-ați bucurat împreună cu noi! Vă așteptăm la toamnă la târgul de carte Gaudeamus, la Gala RCWC unde dorim să lansăm volumul Râșnov Noir, care va conține cele șase povestiri premiate la competiția de creative writing, precum și cele ce vor fi scrise de speakerii de la workshop-uri, fie ei scriitori sau oameni de știință...

Vă mulțumim, noi cei din Romanian Crime Writers Club.

Întâlnirea de bun venit cu George Arion, Monica Ramirez și Bogdan Hrib în sala de festivități a Casei de Cultură.

Luni 18 iunie

Ediția a doua a *Mystery & Thriller Festival* s-a lansat la viteză maximă. După un intro al scriitorilor Monica Ramirez și Bogdan Hrib, adresat cursanților sosiți din toate colțurile țării pentru a participa la tabăra de *creative writing*, a urmat președintele *Romanian Crime Writers Club*, George Arion. Mesajul său a fost clar și direct: primul thriller românesc a apărut în 1862. *Mistere din București*, un roman uriaș din două volume, semnat de I.M. Bujoreanu, a pus România pe harta mondială a genului. Acum 150 de ani.

Marți 19 iunie

Profesorul Octavian Buda, șeful catedrei de istorie a medicinei de la UMF Carol Davila din București a convins cursanții că prima comandă vocală a omenirii a fost *Ucide!* Au urmat polițiștii criminaliști de la IPJ Brașov cu valizele lor pline de gadgeturi științifice și mai puțin fantastice. Adică un fel de *CSI: BV!*

La București o echipă mobilă îl aștepta pe Jim Madison Davis, președintele *International*

**Monica Ramirez
și Tony Mott – două
eroine despre eroi!**

**Octavian Buda,
un psihiatru pentru
dumneavoastră**

Association of Crime Writers. A fost luat pe sus, deși a încercat să se ascundă sosind cu o cursă mai târzie. Dus la hotel și la masă și sfătuit să se odihnească pentru a doua zi.

Miercuri 20 iunie

Scriitoarea Monica Ramirez le-a vorbit cursanților despre elementele de bază ale unui roman, părțile componente ale unei povești, crearea personajelor, dialog, precum și dezvoltarea acțiunii. O rețetă pentru un viitor bestseller. Apoi polițiștii Serviciului de Intervenție Rapidă de la IPJ Brașov au prezentat live activitățile pe care le desfășoară zi de zi, precum și aparatura, echipamentele și armele din dotare de care dispun luptătorii SIR. O mulțime de puști și mitraliere și povestea celor mai teribile acțiuni. Ba chiar și un roboțel de la Serviciul Pirotehnic.

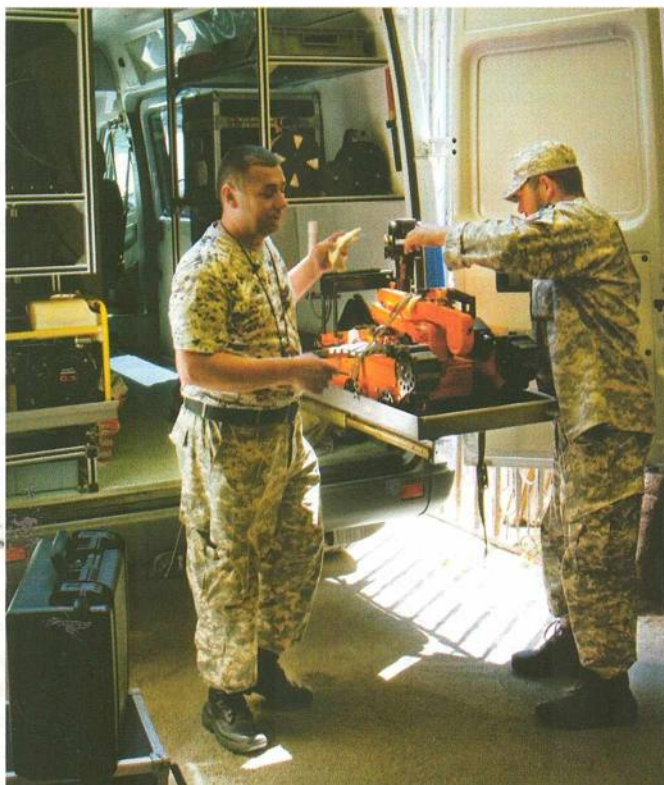
Între timp, la București, Jim Madison Davis înfruntă, în direct, *Texte și pretexte* cu Răzvan Dolea și Valentin Protopopescu la *Radio România Cultural*. Cei doi președinți, Jim și George Arion se reîntâlnesc la Muzeul de Artă Contemporană, apoi fuga-fuga în Centrul Vechi, pentru interviuri și o întâlnire cu cei din comunitatea literară *Semne Bune*, moderată de Ciprian Burkovski. Se lasă cu discuții aprinse. La final, după lupte seculare, se mai bea o bere și se face pace.

Joi 21 iunie

Scriitoarea Tony Mott a prezentat motivațiile criminalilor în serie din punct de vedere statistic, apoi a povestit cum a sărit de la romanul *Roșu la Doi*. Scriitorul, scenaristul și publicistul Bogdan Ficeac a lămurit drumul unei cărți de la *Cărturești* la Hollywood, împletind experiența personală din volumul de eseuri *România captivă* și romanul polițist à la Chandler, *Vremea hienelor*, cu rețetele unui scenariu bun. Și să nu uităm documentarea, absolut necesară pentru un roman de suspans cu adevărat bun.

Serviciul
Pirotehnic de
la IPJ Brașov
în acțiune:
robotul
pleacă la
lucru!

Discuții
cu Tony Mott
și cursanții în
sala de
ședințe a
Primăriei
Râșnov.

Vineri 22 iunie

Invitații surpriză la rampă. Nicolae Pepene, directorul cetății, povestește despre mistere medievale și epopeea recuperării cetății, din mâinile investitorului străin... O adevărată poveste cu suspans. Apoi e rândul lui Jim Madison Davis, care din Oklahoma la Brașov explică cum și de ce se scrie *Crime Fiction* și cât de liber este scriitorul să-și aștearnă gândurile, dacă nu e mulțumit agentul și editorul... Brrr, te trec fiorii.

La prânz, sus în cetate, la librărie, autorii, sub stindardul *Brothers in Crime*, întăriți de prezența lui Stelian Țurlea și a lui Răzvan Dolea, dezbate viitorul romanului de aventuri.

Pe seară, la răcoare, în Valea Cetății, concertul Ovidiu Scridon – Silvan Stâncel se desfășoară în bună și convenită ordine în pofida zvonurilor despre o iminentă furtună.

Cursanții predau lucrările și pentru cei din juriu urmează o noapte lungă.

Sâmbătă 23 iunie

E ziua cu „plouă sau nu plouă”... După mult așteptată furtună, vremea s-a răcorit. Lucia Verona și Oana Mujea – *Sisters in Crime*, alături de Monica Ramirez, povestesc la o cafea și chiar mai multe despre romane și dramaturgie și fantasy și câte și mai câte...

Concertul lui Mihai Mărgineanu e în pericol. Ploaia nu se oprește. Spectatorii se adăpostesc sub corturile inscripționate *Silva*. Dar sunt prea departe de scenă. Atunci le mută mai aproape... Minunat. Un mini-concert pe ploaie.

Gala laureaților se desfășoară în oraș, în sala cinematografului. Diplome, discursuri și fotografii de grup. Zâmbete.

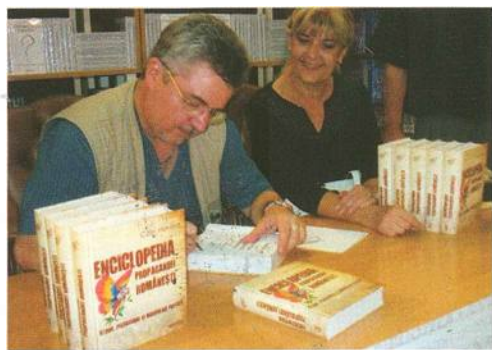
Duminică 24 iunie

Se apropie clipele de despărțire. Lacrimi și batistuțe fluturânde? Nicidecum. Se schimbă e-mailuri și se completează fișele de evaluare. Promisiuni de revedere la anul viitor sau între timp...

Întâlnirea de final tot la o bere *Silva Dark*. Cam atât.

Premianții, de la stânga la dreapta: **Eugenia Crainic**, Arad – Premiul pentru cea mai bună reflectare a Râșnovului; **George Arion Jr.**, București – Premiul pentru cea mai bună povestire; **Eugen Lenghel**, București – Premiul pentru cea mai originală idee; **Victor Ciobanu**, Brașov – Premiul pentru abordare postmodernă; **Doina Popescu-Brăila**, Brăila – Premiul pentru respectarea tradiției genului; **Diana Roman**, București – Premiul pentru cea mai amuzantă povestire.

Enciclopedia propagandei românești

La Editura *Adevărul* a apărut prima enciclopedie dedicată propagandei românești. Autorul acestui volum este ziaristul Călin Hentea care, începând cu anul 2000, a scris mai multe cărți dedicate istoriei militare și fenomenului propagandistic atât din România cât și din SUA. Călin Hentea a publicat inclusiv în revista *Flacăra* câteva articole având ca temă propaganda în țara noastră și peste Ocean. *Enciclopedia propagandei românești. 1948-2009. Istorie, persuasiune și manipulare politică* oferă în 742 de pagini informații detaliate cu privire la istoria propagandei, conceptele, evenimentele, instituțiile și personalitățile care au luat parte de-a lungul timpului la propaganda românească. Volumul conține nu doar informații, ci și ilustrații alb-negru sau color. Autorul își justifică în cuvântul introductiv al lucrării poziția imparțială față de propagandă, adesea privită cu dispreț de românii trecuți prin anii propagandei comuniste: „Deși majoritatea românilor nu ar fi de acord cu această idee, cred că propaganda nu este neapărat un lucru rău, demonic, nefast sau ticălos. Resentimentele anti-propagandistice ale românilor sunt însă justificate de excesele unei jumătăți de secol de regimuri dictatoriale. (...) Mai puțini sunt cei care știu că propaganda generației pașoptiste în Occident, de la mijlocul secolului trecut, pentru Unirea Principatelor, a fost benefică și indispensabilă formării statului român, tot așa cum la fel de necesară a fost și propaganda instituțională pentru intrarea României în NATO, din a doua jumătate a anilor '90.”

(A.G.)

Portul Cărilor Deschise

În seara zilei de miercuri, 4 iulie, 2012, la orele 19:00, bucureștenii au avut ocazia de a servi cina în cadrul unui eveniment inedit. În atmosfera cochetă și intimă a Restaurantului *The Harbour*, scriitorul George Arion, acompaniat de curiosul Sherlock Holmes, s-a aflat la dispoziția fanilor pentru a răspunde la întrebări și a-și prezenta ultimele apariții editoriale, purtând apoi discuții libere cu împătimitii genului *mystery & thriller*. Seara s-a încheiat cu o sesiune de autografe și extragerea marelui câștigător la tombola *Suspense in the Harbour*, premiul constând într-o cină în valoare de 100 de Roni. Participanții au putut răsfoi și cumpăra romanele oferite de Editura *Crime Scene*, organizatorul acestui eveniment. Vestea bună este că acest gen de acțiune nu va rămâne unic în peisajul literar bucureștean. În prima zi de miercuri a fiecărei luni, Editura *Crime Scene* și Restaurantul *The Harbour* vor organiza astfel de întâlniri într-o serie intitulată *Portul Cărilor Deschise*, un concept original care urmărește să-i aducă împreună la o masă rotundă pe autorii români de gen și pe cititorii pasionați de romanele *mystery & thriller*.

(M.R.)

„Scholar-Leaders” pentru România

Opt studenți talentați din România și-au făcut intrarea oficială în rețeaua regională a câștigătorilor programului *Scholar-Leaders* al Fundației GE. Scopul programului de burse universitare este dezvoltarea abilităților de lider ale studenților participanți și contribuirea la crearea unei noi generații de lideri competitivi la nivel internațional în regiunea Europei Centrale și de Est care să poată aduce beneficii comunităților din care fac parte. În urma participării universităților din România, Polonia, Republica Cehă și Ungaria, rețeaua regională a bursierilor din programul *Scholar-Leaders* al Fundației GE s-a extins anul acesta cu încă 32 de studenți în total.

Anul acesta, premiile *Scholar-Leaders* au fost înmânate de Cristian Colteanu, Președinte și CEO al GE pentru România, Bulgaria și Moldova, în cadrul unei ceremonii care a avut loc la București. Printre vorbitori s-au numărat și Robert Gatehouse, Vice-consul, Ambasada SUA, Anca Hărăsim, Director Executiv Camera de Comerț Româno-Americană, Rodica Mihăilă, Director Executiv Comisia Fulbright Româno-Americană și Agnes Vajda, Director Interimar, IIE Europa. Finanțat de Fundația GE și organizat de *Institute of International Education* (IIE), programul filantropic de burse a dat până acum posibilitatea unui număr de 430 de studenți din universități de pe teritoriul Europei Centrale și de Est să își dezvolte abilitățile de lider în ultimii zece ani. Studenții, selectați pe baza unor criterii stricte de către IIE, primesc o bursă anuală în valoare de 1.500 euro timp de doi ani și participă la Programul regional de dezvoltare a abilităților de lider.

(A.G.)

text Andrei Ichim

Prometheus

Pentru mine, Ridley Scott reprezintă tot ceea ce are mai bun Hollywood-ul. Filmele lui sunt scumpe, dar și grandioase, cu substanță. Să enumerăm doar o parte dintre filmele sale care au făcut istorie: *Blade Runner*, *Alien*, *American Gangster*.

Prometheus seamănă întrucâtva cu *Alien*, dar nu foarte mult. Sunt câteva elemente vizuale comune, mai ales că înfățișarea lui Giger a supraviețuit. Dar nu se mai pune accentul pe confruntarea cu extraterestrul, cât mai degrabă pe întrebarea existențială, care a chinat de atâta timp omenirea: cine ne-a creat? de unde venim? Mai mult, este analizată și relația om-creator. Și nu doar aici. Chiar și robotul, creație a omului, își pune aceeași problemă pe care și-o pune și omul. În *Prometheus* sunt relu-

ate o parte dintre temele prezente în *Blade Runner*. Jocul actoricesc este fără cusur, iar castingul este excepțional: Michael Fassbender (*Hunger*, *Shame*), Noomi Rapace (seria *Millennium*), Charlize Theron, Guy Pearce și interesantul Sean Harris (*Harry Brown*), pe care sper să-l vedem mai des. Filmul a fost proiectat în 3D și, deși de obicei am o problemă cu acest tip de proiecție, de data asta efectele sunt minime și apar doar atunci când contează. Aici se vede măiestria tehnică a regizorului. Ridley Scott este un credincios. Asta se vede destul de limpede în *Prometheus*. Într-un fel, viziunea lui nu diferă de cea a lui Terrence Malik, deși filmele lor sunt atât de diferite în formă. *Prometheus* are multă acțiune, explozii și violență. Într-un univers în care lupta pentru supraviețuire se intensifică (atenție, între „rude”), mai este loc și pentru credință. De asta îmi și place Scott. Filmul este un pic împrăștiat, dar nu îl pot taxa prea tare, mai ales că a reușit și de data aceasta să facă ceva special.

Recomandare: Vizionați un clasic, cum ar fi „*Blade Runner*”, în varianta refăcută „*BluRay*”.

Regizor: **Ridley Scott**

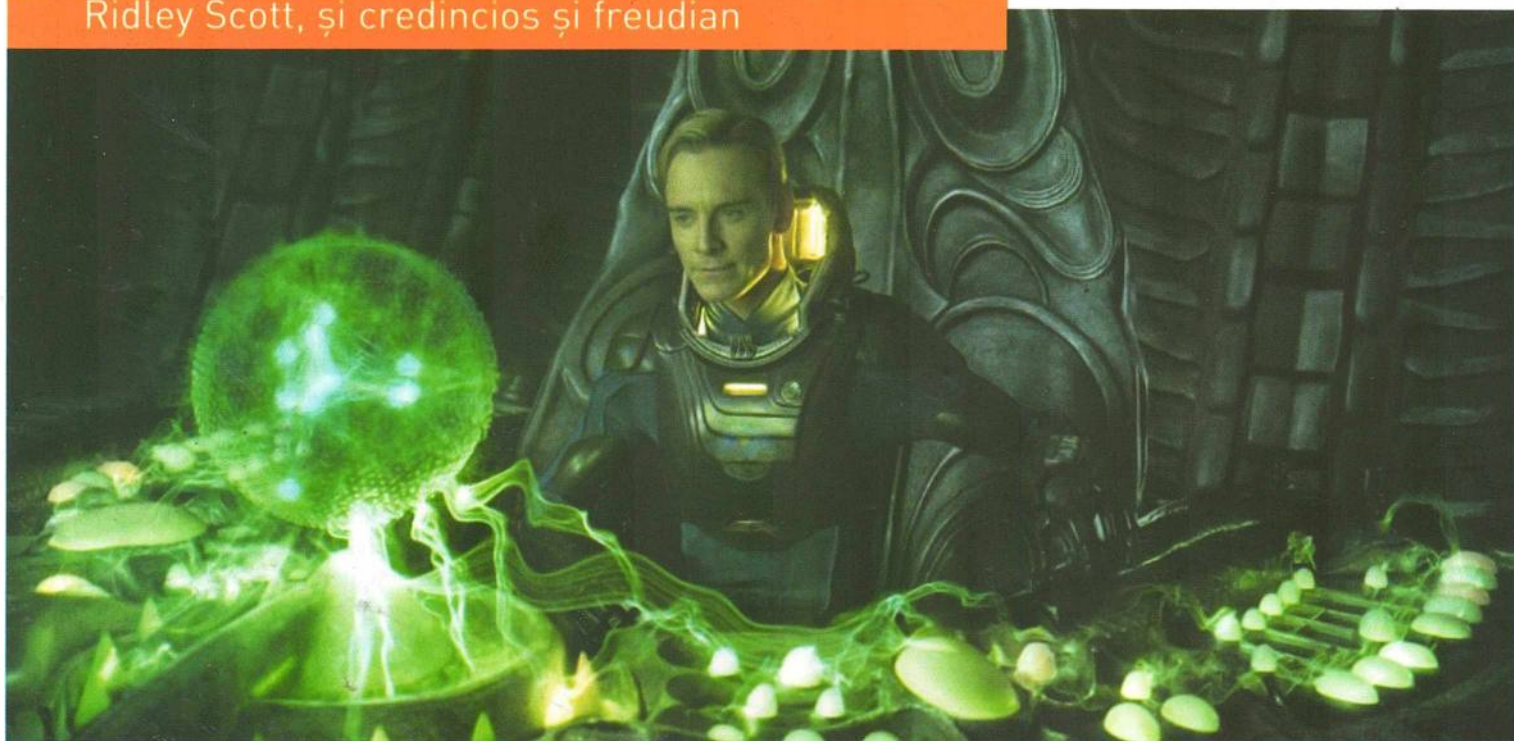
Actori: **Michael Fassbender,**

Noomi Rapace

Durată: **124 de minute**

Brandywire Productions, SUA

Ridley Scott, și credincios și freudian

Iron Sky. Invazia

Nordul exuberant

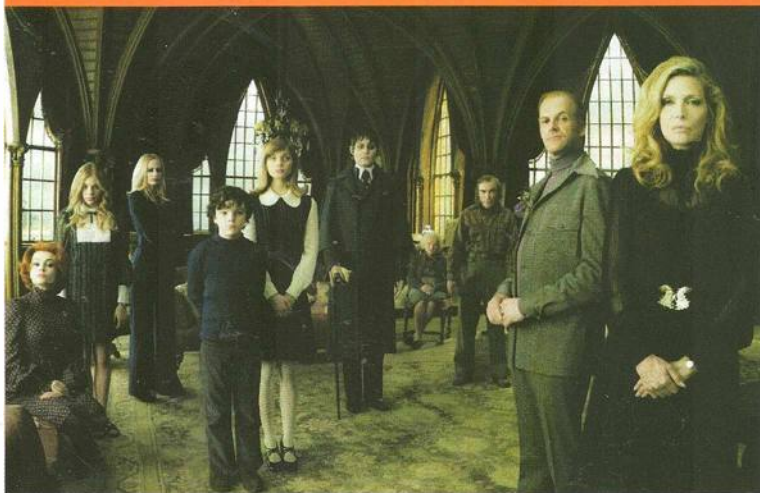
Regizor: **Timo Vuorensola**
Actori: **Udo Kier, Julia Dietze, Peta Sergeant**
Durată: **93 de minute**
Blind Spot Pictures Oy, Finlanda

Recomandare: Am mai făcut această recomandare, dar filmul merită promovat cu tărie: „Let the Right One In”.

De câțiva ani, țările nordice ne oferă numeroase filme de gen (polițiste, horror, parodii etc.). În numerele anterioare am avut recenzii despre aceste filme, cum ar fi seria *Millennium*, dar mai sunt multe altele. În cazul lui *Iron Sky* nu mai este vorba despre un film polițist, ci despre o comedie/parodie finlandeză. Trebuie spus din capul locului: *Iron Sky* nu este un film cu un subiect serios, ba din contră, lucrurile sunt luate în bășcălie. Să ne uităm doar la premisă: naziștii s-au ascuns pe partea întunecată a Lunii și, în momentul în care americanii trimit astronauți pe corpul ceresc, ei declanșează o invazie terestră. Sunt o serie de referințe care vor fi înțelese de cinefilii versați în filmele de gen: prezența lui Udo Kier în rolul Führerului, actor care a jucat în filmele unui Dario Argento și Lars von Trier, un om de știință care ne aduce aminte de Dr. Strangelove. Alte glumițe vor fi înțelese și de ceilalți: președintele SUA (de data asta, o femeie), care este obsedat de reelegere, *Iphone*-ul care poate porni o mașinărie complexă. Cum cred că v-ați dat seama deja, nu avem de-a face cu un film care să ridice pretenții, dimpotrivă. Pe de altă parte, jocul actoricesc lasă mult de dorit; poate că nici nu ar trebui să surprindă într-o parodie, iar povestea este harcea-parcea, fără nici un fel de noimă. Oricum, pelicula poate fi ușor recomandată celor care caută acest gen, dar și celor care vor să vizioneze ceva nou. Ne putem gândi la *Iron Sky* ca la o alternativă față de producțiile americane.

Umbre întunecate

Un Tim Burton năuc

Regizor: **Tim Burton**
Actori: **Johnny Depp, Eva Green, Michelle Pfeiffer**
Durată: **113 minute**
Warner Bros Pictures, SUA

Recomandare: „Sleepy Hollow”, filmul din 1999 al lui Tim Burton.

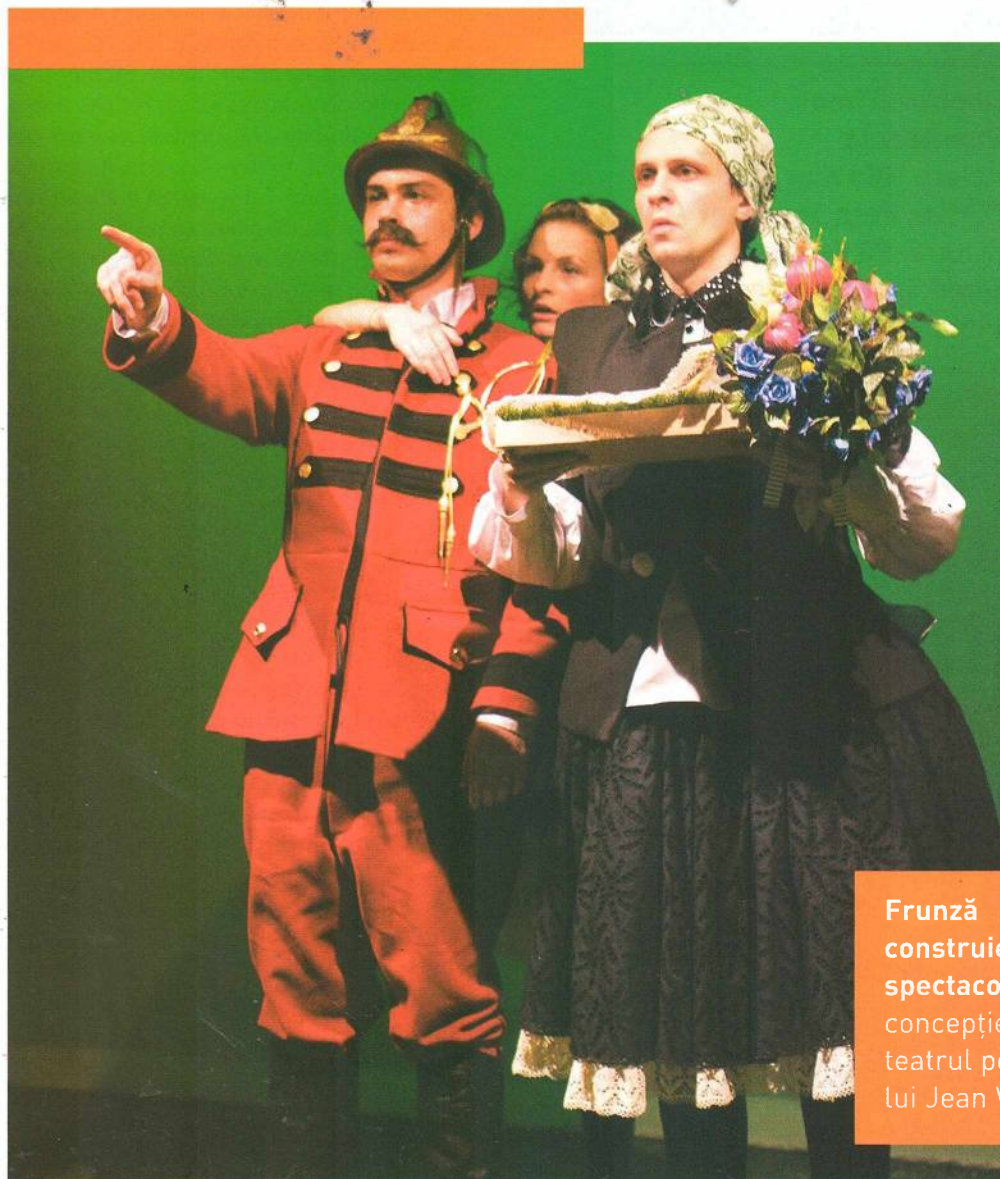
Filmele lui Tim Burton sunt, de cele mai multe ori, spectaculoase: adună la un loc imagini fabuloase, umor, dar și personaje pline de tragism. Într-un fel, sunt adevărate basme moderne. Pentru unii, filmul lui cel mai bun este *Edward Omul-Fearfece*, dar pentru mine rămâne în continuare *Ed Wood*.

În *Umbre întunecate*, Burton continuă colaborarea cu Johnny Depp, care joacă aici rolul unui om înstărit din Anglia, a cărui familie se stabilește în America. Acesta este blestemat de către menajeră, pentru că o părăsește pentru o fată de rangul lui, familia lui moare, iar el ajunge vampir. Câteva sute de ani mai târziu, scapă din coșciugul în care fusese ținut de localnici și se trezește într-o lume nouă, America anilor '60. De aici provine cea mai mare parte a umorului, din inadvertența vampirului, cu maniere britanice, în această lume nouă plină de hipioți. Mai ales că încearcă să-i readucă pe urmașii lui la gloria de altă dată, pe care familia lui o avusese cu secole în urmă. Spuneam mai sus ce au special peliculelele lui Tim Burton. Și aici regăsim aceste elemente, doar că ele nu funcționează.

Centrul Cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” propune un nou spectacol important: „Familia Tót”, sub direcția de scenă a lui Victor Ioan Frunză.

text Radu Pocovnicu
foto arhivă Centrul Cultural
UNESCO și TNB

Familia Tót

Frunză
construiește un
spectacol potrivit
concepției despre
teatrul popular a
lui Jean Vilar.

Povestea dramaturgului Örkény István spune că un maior vine într-un concediu de două săptămâni acasă la familia Tót, trimis de fiul lor de pe front. Maiorul are nevoie urgentă de o pauză și crede că-și va rezolva problemele sale psihice, în cadrul natural liniștit al comunității unde trăiesc aceștia, departe de zgomotul războiului. Sperând că maiorul i-ar putea ușura fiului viața de pe front, cei trei – tată, mamă și fiică – încearcă să-l mulțumească, supunându-se capriciilor lui. În nebunia sa, ofițerul instaurează cel mai ciudat regim de teroare posibil, iar familia Tót cedează încet și sigur, până la asuprirea completă. A face cutii de carton devine distracția perfectă a maiorului, așa că nu durează mult până când scena se umple de cutii și forme din carton. Scenele comice sunt construite atent de Victor Ioan Frunză, care exploatează toate nuanțele textului, realizând cu *Familia Tót* un nou spectacol de referință. Fără a avea nevoie de un buget extravagant sau de decoruri impresionante – colaborează și de această dată cu scenografa Adriana Grand, soția sa – Victor Ioan Frunză se bazează pe o echipă de actori pe care o cunoaște. A mai lucrat cu ei, actorii se cunosc și ei bine între ei, echipa s-a consolidat. Iar asta se vede în relațiile filigranate dintre personaje, atât în acțiunile cât și în tăcerile lor în ritmul și atmosfera spectacolului. *Familia Tót* durează mai bine de două ore, iar pe alocuri e un spectacol care curge nu lent, ci într-o lentoare necesară pentru a-și consuma povestea cum trebuie. Aceasta cred că este cea mai mare realizare a directorului de scenă, și anume că, propunând un spectacol cu un ritm special – un ritm la care de regulă te plictisești – reușește să te țină în priză. Este, cred, meritul său de a face un tip de teatru care-l apropie în spirit de ceea ce enunța cu vreme în urmă Jean Vilar despre teatrul popular. Un gen de spectacol care să placă și publicului obișnuit, dar și celui cunoscător, și de care iată că nici Victor Ioan Frunză nu e străin.

„Familia Tót”, de Örkény István

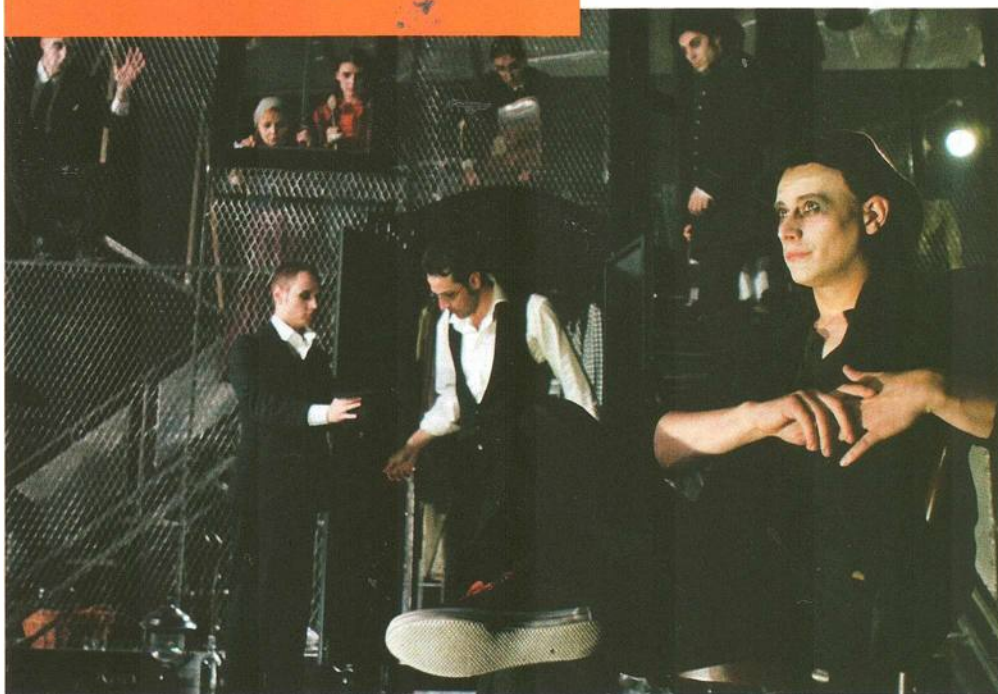
Cu: George Costin, Adrian Nicolae, Sorin Miron, Nicoleta Hâncu...

Regia: Victor Ioan Frunză

Teatru: Centrul Cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu”

TNB are deja pregătit un spectacol Caragiale pentru această stagiune: „Două loturi”, o dramatizare după nuvela lui Ion Luca Caragiale, în regia lui Alexandru Dabija.

Două loturi

Două loturi, de Ion Luca Caragiale
Cu: Marius Manole, Ana Ciontea, Gavril Pătru...

Regia: Alexandru Dabija
Teatru: TNB

Dabija propune la TNB o comedie horror.

Primele trei reprezentații au avut loc la finele stagiunii trecute, în cea mai nouă sală a Teatrului Național, Sala Mică, o sală într-adevăr nu foarte spațioasă, dar modernă din punct de vedere tehnic. *Două loturi* spunea povestea lui Lefter Popescu, care și-a cumpărat două bilete de loterie cu bani împrumutați de la căpitanul Pandele. Acesta îl anunță că biletele au ieșit câștigătoare, dar, spre disperarea lui, Lefter nu le mai găsește. După ce răscolește toată casa, își amintește că le-a pus în jacheta cenușie de vară, dar află că soția lui a vândut jacheta unei țigănci pe niște farfurii. Ajuns la țigănci, Lefter recuperează jacheta, dar nu găsește nici un bilet. În cele din urmă și după o lungă agonie, Lefter Popescu găsește biletele câștigătoare la serviciu, într-un dosar, motiv pentru care își dă demisia. Însă când merge să-și încaseze câștigurile, află că numerele biletelor fuseseră inversate. Revenind la spectacolul de la TNB, Dabija continuă seria de dramatizări după texte clasice românești. Îi place să sape în adânc, acolo se află esența poveștii. A făcut asta cu textele lui Ion Creangă, realizând câteva dintre cele mai savuroase comedii ale teatrului românesc din ultimii ani, iar acum cu nuvela *Două loturi*, a lui Caragiale. Publicul obișnuit să râdă la spectacolele regizorului a fost un pic surprins: Dabija le-a oferit o comedie, dar una neagră. A-ți încerca norocul poate fi tentant. Dar a-ți încerca norocul când știi că ești nu doar ghinionist, ci și slab de înger, și apoi a da greș, frizează diabolicul, aducându-te în pragul nebuniei. Aceasta este și premisa de la care se pare că a plecat regizorul în lectura textului caragialesc, montând o comedie în cheie horror. Nu știi dacă să râzi, sau să plângi, sentimentele oscilează rapid, sunt contradictorii. Accentele sunt puse în atmosfera sumbră a spectacolului, cu acțiuni succesive decupate precis, în decorul imaginat de Helmuth Sturmer, o construcție metalică cu nivel, montată pe o turnantă, unde se joacă, pe rând, când un interior, când un exterior.

Visul scriitorilor este să creeze opere literare care să reziste în timp. Din nefericire, foarte puțini și-au împlinit acest vis. Cei mai mulți compun texte epigonice, friabile, destinate de la început trecutului, nu viitorului.

Ce rezistă și ce nu rezistă

Secolul 20 a fost, din punct de vedere literar, agitat. S-a contestat tot ce s-a făcut în secolul 19, promovându-se fragmentarismul în locul construcției monumentale, absurdul în locul logicii, antiliteratura în locul literaturii. După acest război de o sută de ani, apare un poet care scrie calm, surâzător, exact ca în secolul nouăsprezece...

Poetul se numește Ionel Câmpeanu și a publicat nu demult o carte, *Viscole în azur*, care pare opera lui Vasile Alecsandri:

„Colo-n zare/ Pe cărare,/ Raiul munților
răsare,/ Bat vânturile grele/ Frumoasă toamnă
unde te duci?”;

„Spre zori/ O căprioară rătăcită/ Culege-
un fir de iarbă/ Din marile zăpezi,/ / Un stol
de păsărele ciripes/ Spre mugurii noi”

Din când în când se face auzit și sunetul
poeziei lui Eminescu:

„Ți-am șoptit/ Codrule ție,/ Lasă zorile-n
pustie/ Dorul nostru/ Cine-l știe./ / Plânge-
mă codru cu dor,/ Doina frunzelor în zbor/
Răsăritul munților/ Curgerea poienelor”

În general, însă, tonul este voios, de pionier
al poeziei românești. Simțindu-se singur, fără
concurență, poetul scrie tot ce-i trece prin
minte, așa cum alții cântă în baie.

S-a demonstrat, de multă vreme, că perso-
nificarea este una dintre figurile de stil căzute
în desuetudine. Ionel Câmpeanu tocmai perso-
nificarea o cultivă cu insistență, ceea ce face ca
versurile sale să aibă deopotrivă ceva vetust și
pueril:

„Vânturile cu buze de muguri/ Suflă în flu-
ierele codrului”;

„Mi-a povestit poiana,/ Stejarii mi-au cântat”;

Unii autori, neînțeleși de contemporani, se
consolează cu gândul că scriu pentru posterita-
te. Abia generațiile viitoare – își închipuie ei –
vor fi capabile să-i înțeleagă și să-i aprecieze.

Ionel Câmpeanu procedează exact invers.
El scrie pentru cititorii de acum o sută și ceva
de ani.

Romanul *Oțel și pâine*, publicat de Ion
Călugăru în 1951, pleacă de la o dogmă a pro-
pagandei comuniste: proprietatea de stat este
sacrosanctă. În mod curios, tocmai adepții mar-
xism-leninismului, care priveau cu dispreț pro-
prietatea particulară, considerând-o expresia
unei lăcomii patologice, dădeau o importanță
mistică proprietății de stat. Din punctul lor de
vedere, era întrutotul justificat ca oamenii să
facă sacrificii ca să apere, în situații extreme,
avutul obștesc. Lor nu li se părea exagerat ca
un muncitor să-și dea și viața pentru a împie-
dica pierderea unui tractor sau a unei sonde de
petrol.

În romanul *Oțel și pâine*, scris într-o limbă
română nesigură, cu spontaneități populare
simulate fără grație stilistică, autorul încearcă
să facă o epopee din activitatea într-o uzină
siderurgică. La un moment dat, dușmanii regi-
mului sabotează activitatea uzinei, înlocuind
rezervorul de aer comprimat cu un tub de oxi-
gen și declanșând astfel un incendiu. Iată, însă,
că muncitorii, conduși pas cu pas de comuniști,
se aruncă în foc și, riscându-și viața, salvează o
mare parte din utilaje.

Un tânăr muncitor, Mihai Vezetiu, este
grav rănit în timpul intervenției și își pierde
cunoștința. Dar când își revine primul lui gând
este ce s-a întâmplat cu fabrica. Iată scena, de o
falsitate care frizează prostul gust:

„Când ridicară greutatea tubului și grinda

de pe pieptul lui ars, însângerat, Mihai Vezetiu
se deșteptă: scoase un suspin, deschise ochii.
Peste dânsul stătea aplecată Irina.”

(Irina este iubita lui.)

„– Ce-ai făcut? Erai să te prăpădești. Eu
cum rămâneam?

– Ce să fac? Trebuia să dau ajutor la scos
tuburile...”

„Îl văzu și pe Pavel aplecându-se.

(Pavel este activistul de partid.)

Lui Mihai i se umeziră ochii.

– N-a ars fabrica?

Înghiți saliva amestecată cu funingine, cu
sânge încheagat. Pavel îl mângâie pe frunte.

– S-a stins focul. Totu-i bine.”

Un muribund adus de puțin timp la viață
care se bucură că n-a ars fabrica – iată un mod
grotesc de a construi psihologia unui personaj
în scop propagandistic.

Teatrale și ridicole sunt și comentariile
făcute de Pavel și de alt activist, Moise:

„– Are o inimă de oțel băiatul ăsta! – zise ca
pentru sine Pavel.

– De oțel! Așa trebuie să fie inima furnalis-
tului! – răspunse Moise.”

Cartea este plină de oțel de la prima până la
ultima pagină. Dar aceasta n-o ajută să reziste.
Lipsită de viață, se sfărâmă la prima atingere.

text Alex. Ștefănescu
ilustrație Linu

TEATRUL NAȚIONAL DE OPERETĂ "ION DACIAN"

2011|2012

Director General: Răzvan Ioan Dincă

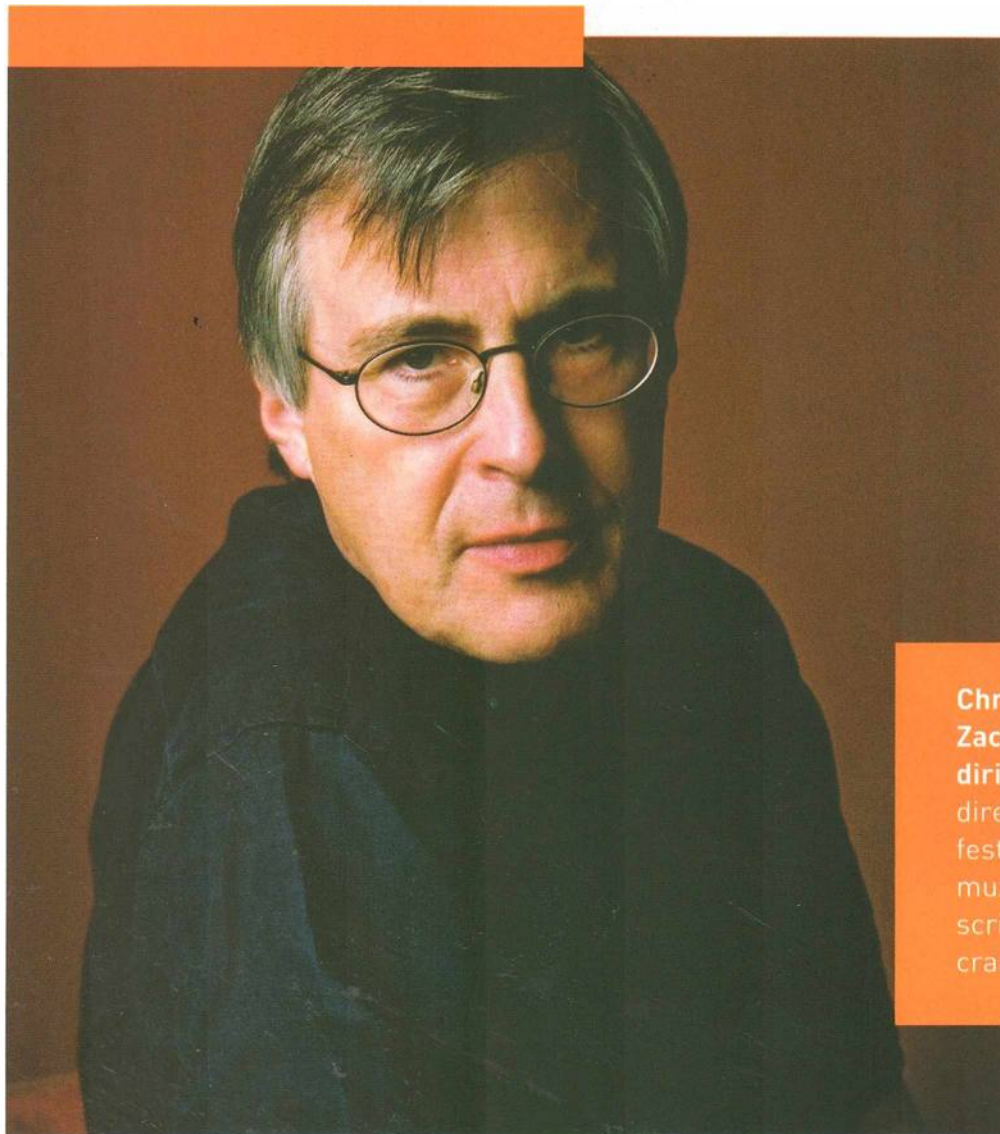

Teatrul Național de Operetă "Ion Dacian"
vă dorește vacanță plăcută
și vă așteaptă cu drag în noua stagiune!

Fidel participant la Festivalul Internațional „George Enescu”, charismaticul pianist și dirijor **Christian Zacharias** vine și anul acesta alături de melomanii bucureșteni.

text Corina Anghel
foto arhivă Christian Zacharias

Christian Zacharias, director artistic al Festivalului „RadiRo“

Vom avea și în acest an o toamnă muzicală, un regal oferit de marile orchestre naționale radio ale lumii, în cadrul primei ediții a Festivalului Ansamblurilor Radio *RadiRo*, eveniment organizat de Radio România și ARTEXIM, între 23 și 29 septembrie. Christian Zacharias va fi prezent atât pe scena noului festival, în calitate de dirijor sau solist, cât și în culisele acestuia, prin poziția sa de director artistic al evenimentului. Personalitate complexă artistic, Zacharias este nu doar unul dintre cei mai renumiți pianiști din lume, dar și un dirijor recunoscut pentru înțelegerea muzicală profundă, instinctul poetic ferm, empatia și capacitatea remarcabilă de comunicare. Tendința lui de a se îmbarca în lungi călătorii muzicale cu spirite înrudite se reflectă în întreaga sa carieră de dirijor. Din anul 2000, a fost dirijorul principal al Orchestrei de Cameră din Lausanne, la pupitrul căreia a realizat multe înregistrări aclamate de critici, ce includ lucrări de Mozart, Schumann, Chopin și Michael Haydn. Melomanii români n-au uitat incendiarele sale concerte de la miezul nopții, din precedentele ediții ale Festivalului Internațional *George Enescu*, și așteaptă să-l

Christian Zacharias:
dirijor,
director de
festival,
muzicolog,
scriitor și
crainic.

asculte și teoretizând, la conferința *Poetica spațiului muzical la Schubert*, pe care Christian Zacharias o va susține în 27 septembrie, la Sala Mihail Jora a Societății Române de Radiodifuziune. Festivalul *RadiRo* a fost gândit ca un eveniment cultural care să ofere iubitorilor de muzică și nu numai posibilitatea de a vedea și asculta artiști de nivel mondial, ca o completare la programul cultural național, în pauza dintre edițiile Festivalului Internațional *George Enescu*, desfășurat o dată la doi ani.

the cranberries

11 OCTOMBRIE 2012

ROMEXPO PAVILIONUL CENTRAL

BILETE: EVENTIM.RO, MAGAZINELE GERMANOS, ORANGE, VODAFONE,
LIBRĂRIILE HUMANITAS, CĂRTUREȘTI SAU ÎN RATE
PRIN CARDAVANTAJ LA SEDIUL EVENTIM.

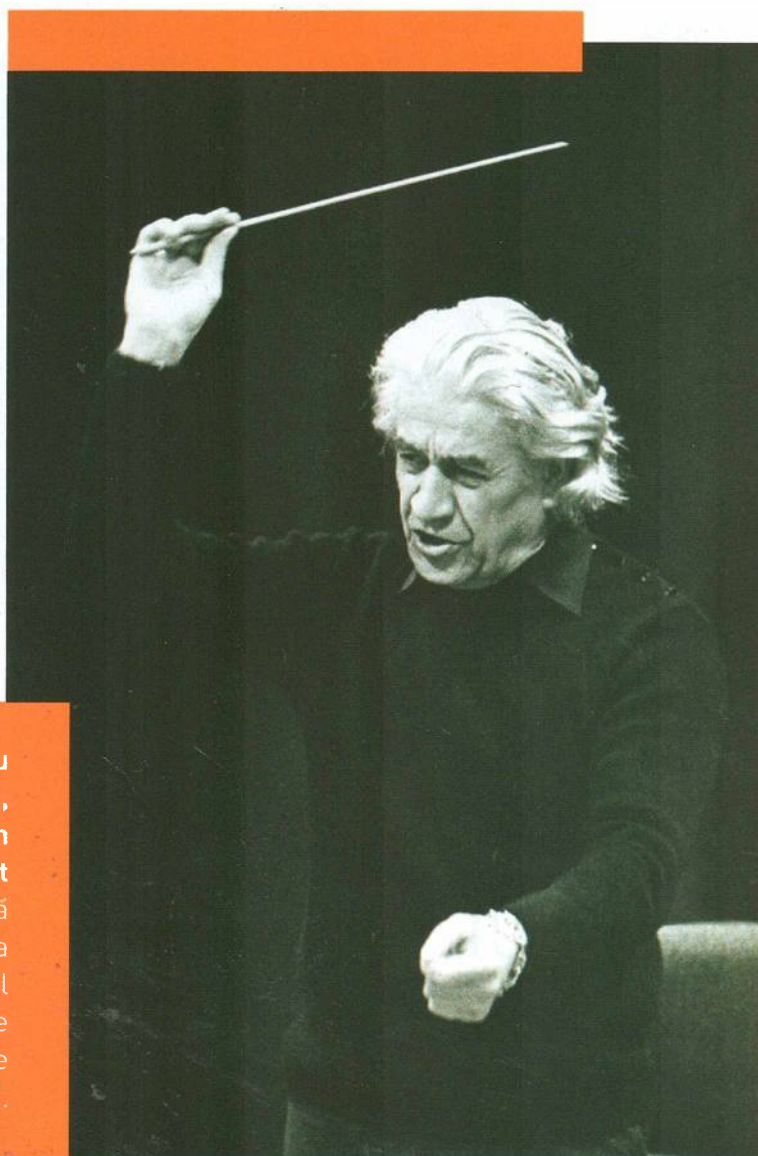
SPECTACOL ORGANIZAT DE:

În semn de recunoaștere a locului pe care îl ocupă celebrul dirijor în muzica universală, „UNESCO” a declarat 2012 An Aniversar Sergiu Celibidache.

text Corina Anghel
foto arhiva Fundația
Sergiu Celibidache

Sergiu Celibidache, înapoi acasă după 100 de ani

Pentru
Celibidache,
a asista la un
concert
însemna să
iei parte la
momentul
în care
„ia naștere
muzica”.

Centenarul Celibidache, aniversat în această vară, ni l-a adus din nou acasă pe reputatul muzician într-un mod în care el singur n-a reușit să o facă de-a lungul tumultuoasei sale vieți, oricât de mult și-a dorit. *Fundația Sergiu Celibidache*, condusă de fiul acestuia, Serge Ioan Celibidachi, a oferit românilor, în cadrul *Festivalului Sergiu Celibidache*, bucuria întâlnirii cu muzica și legendara personalitate a celui pentru care „să trăiești înseamnă să trăiești evoluția sunetului, evoluția stărilor afective, nu să le înțelegi”. Au avut loc *masterclass*-uri la care mari instrumentiști ai lumii au predat tinerilor muzicieni români, expoziții foto și lansări de carte inspirate din viața marelui dirijor, proiecția filmelor *Grădina lui Celibidache* (un documentar despre viața și activitatea maestrului, profesor și compozitor, realizat chiar de fiul acestuia), *Don't do anything, let it evolve* (film semnat Jan Schmidt-Garre despre geniul muzicii lui Sergiu Celibidache) și un documentar cu aceeași temă (un colaj din înregistrările aflate în arhiva TVR), lansarea unei monede aniversare de către Banca Națională a României. Firește, încununarea festivalului a fost seria de concerte jubiliare, deschisă cu compoziția lui Celibidache, *Grădina de buzunar*, suită pentru orchestră, dedicată copiilor, aflată în primă audiere la București și interpretată sub cupola Ateneului de Orchestra Română de Tineret sub bagheta maestrului Cristian Mandeal.

Sergiu Celibidache a cunoscut faima ca dirijor în întreaga lume, fiind cel care a condus Orchestra Filarmonică din Berlin și Orchestra Radio din Stuttgart, Orchestra Națională din Paris și Orchestra Simfonică Radio din Stockholm. În 1979, a primit funcția de director muzical general al orașului München și cea de dirijor permanent al orchestrei filarmonice din orașul german, pe care Sergiu Celibidache a reușit să o facă recunoscută ca una dintre cele mai bune orchestre simfonice din lume.

OPERA NAȚIONALĂ BUCUREȘTI

membre a organizației internaționale OPERA EUROPA

www.operanb.ro

Opera Națională București vă invită la

PROMENADA OPEREI!

concert în aer liber cu acces gratuit
1 septembrie 2012, esplanada Operei

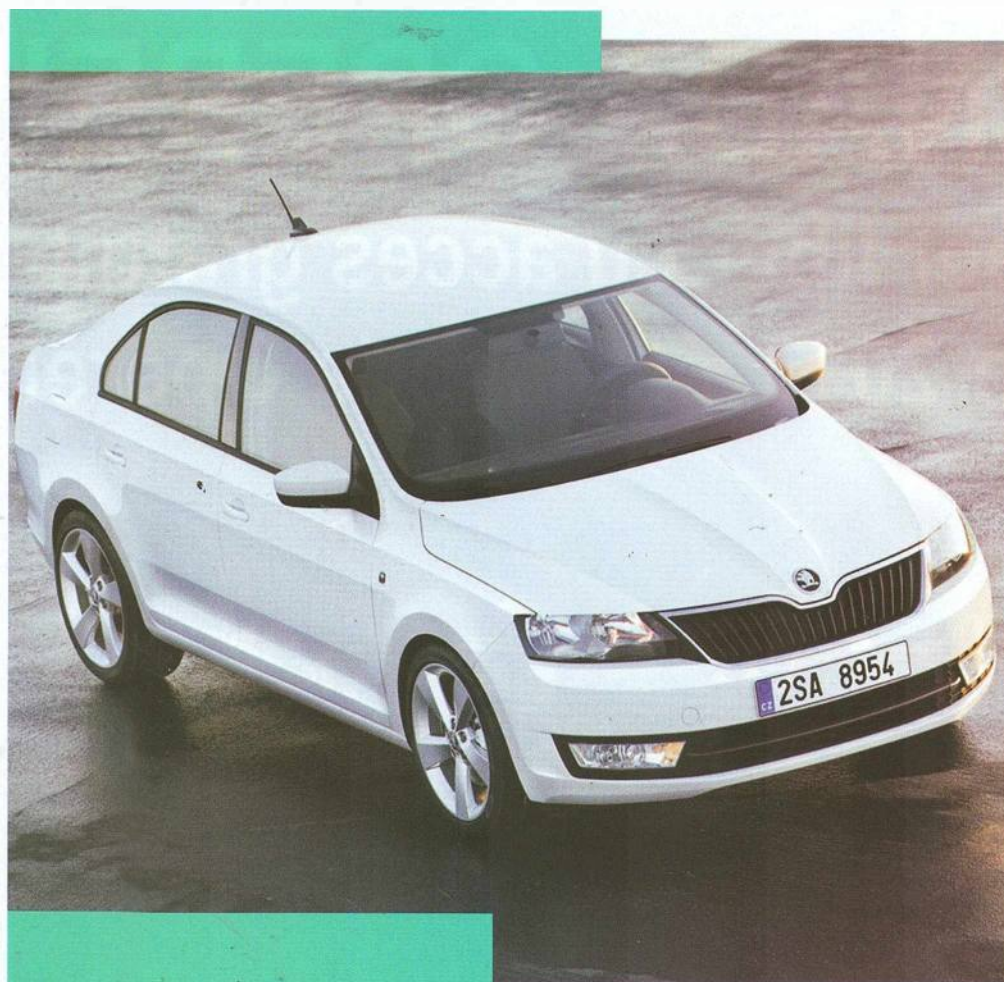

detalii pe www.operanb.ro

La 16 ani de la debutul modelului „Octavia“, cehii de la „Skoda“ vor lansa „Rapid“, un nou automobil care să concureze pe piața mașinilor ieftine și încăpătoare.

text Mugurel Mărgărit-Enescu

Skoda Rapid

„Skoda“ revine prin „Rapid“ la imaginea de care se îndepărtase în ultimii ani: o mașină fără pretenții, robustă și fiabilă, la un preț absolut decent.

În 1991, Skoda Automobile a fost privatizată printr-o negociere care a dat câștig nemților de la Volkswagen în dauna francezilor de la Renault. Aceștia din urmă au pierdut pentru că în acea perioadă nu erau atât de interesați de păstrarea numelui Skoda, cât de fabricarea modelului Twingo în Cehia.

Cu o evoluție încetă, dar constantă, Skoda a reușit să ridice calitatea produselor sale la nivelul impus de compania VW și chiar a depășit-o adesea în topurile de fiabilitate. Produsele sale au folosit mereu tehnologie VW, dar spre deosebire de Dacia, nu s-au păstrat la un nivel low cost. În zilele noastre nu este deloc dificil să configurezi Skoda Octavia la un preț de 24-26 mii de euro și să beneficiezi de aceleași tehnologii ca și cumpărătorii de VW.

Libertatea și tehnologia oferite de VW au permis formarea unei identități distincte în cadrul grupului, dar și concurența celorlalte produse VW și Seat.

Ei bine, această libertate pare să se apropie de sfârșit. La începutul acestui an, Skoda a lansat modelul Citigo. Acesta este identic din

punct de vedere tehnic cu alte două modele: VW up! și Seat Mii. Același lucru se pare că se va întâmpla și cu Skoda Rapid care va avea un frate geamăn în persoana lui Seat Toledo.

Această politică de modele comune permite grupului VW să crească oferta fără a crește excesiv și costurile, dar afectează identitatea fiecărei mărci.

Rapid se va vinde în Europa începând cu această toamnă și are un rol important în strategia de creștere a companiei din Cehia. Modelul impresionează prin spațiul oferit, un design serios și curat, o strategie de prețuri accesibile și o ofertă bogată de motoare. „Este o mașină care stabilește referința în segmentul berlinei compacte: Skoda Rapid este spațioasă, elegantă și totodată accesibilă pentru toată familia și impresionează prin soluțiile inteligente, tehnologia de ultimă generație și economia de carburant. Pe scurt, este o mașină care permite confort și mobilitate ca parte a unui pachet cu un preț rezonabil. Mașina potrivită la timpul potrivit”, spune Winfried Vahland, directorul general al Skoda.

Rapid se integrează în gamă între Fabia și Octavia și este destinată să se poziționeze în segmentul compactelor de volum. Acest segment acoperă în acest moment 36% din totalul vânzărilor la nivel mondial. Berlinele de tipul Rapid (deși are formă de berlină, Rapid are, de fapt, un portbagaj cu haion la fel ca la Octavia) acoperă cam 42% din acest segment. Experții din industrie estimează că acest tip de mașini va înregistra o creștere a vânzărilor la nivel mondial de 50% până în 2020. Creșterea este evident generată de piețe precum China și India care au un potențial uriaș pentru berline de acest tip.

Rapid este primul automobil Skoda care prezintă noul limbaj de design al mărcii: „Este o mașină care îți transmite mesajul designului încă de la prima vedere: clar, corect, proaspăt și emoțional”, spune Eckhard Scholz, responsabil cu dezvoltarea tehnică.

Partea frontală prezintă o abordare nouă

„Skoda” a ridicat calitatea produselor sale la nivelul impus de „Volkswagen”

a elementelor tipice de design Skoda. Logo-ul schimbat iese în evidență pe capota rotunjită, grila are un contur cromat și este formată din lamele verticale, iar farurile și proiectoarele mari completează un design cuminte, dar distinct.

Artificiile de design sunt rezervate mașinilor ceva mai scumpe, iar Rapid își dorește o poziționare într-o clasă unde prețul contează în primul rând. De aceea, față de conceptul prezentat inițial (MissionL la Frankfurt în 2011) Rapid a pierdut oglinzile cu semnalizator integrat, stopurile LED sau roțile de dimensiuni generoase. Ceea ce a rămas este o reinterpretare a design-ului clasic regăsit pe Skoda Octavia făcută suficient de bine încât să nu existe nici un risc de a confunda cele două mașini.

Impresia cea mai puternică o va lăsa spațiul interior rezervat pasagerilor și bagajelor care surprinde datorită dimensiunilor exterioare compacte. Rapid are o lungime de 4,48 m, cu aproape 10 cm mai mică decât Skoda Octavia, dar cu aproape 20 cm mai mare decât Dacia Logan. Mașina poate transporta confortabil 5 pasageri și bagajele acestora în portbagajul de peste 500 litri.

Cinci motoare pe benzină și două motoare diesel formează o ofertă impresionantă din care fiecare să-și poată alege în funcție de preferință și posibilități. Cei de la Skoda s-au ferit să spună care vor fi acestea, dar este clar că vorbim despre propulsoarele de până în 2 litri din oferta VW. Mai multe ne vor fi dezvăluite în această toamnă la Salonul Auto de la Paris, unde mașina de serie o să fie prezentată în premieră publicului.

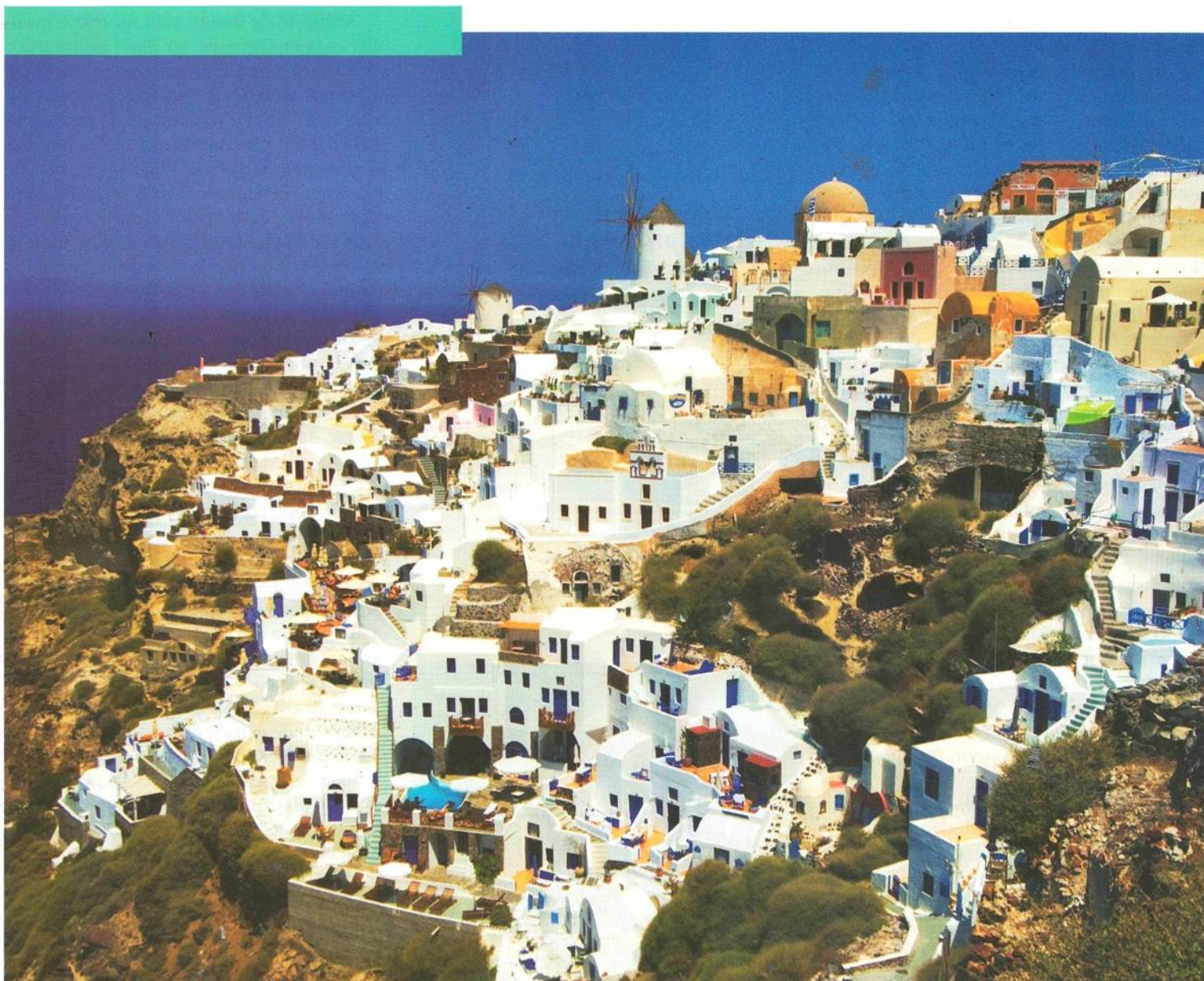
Rapid este un pas important în ofensiva VW pe piața automobilelor compacte de volum. Cu un preț care ar trebui să pornească de la 10.000 de euro, noul model Skoda ar putea să concureze viitorul Logan. Depinde doar de Renault dacă va reuși să producă o mașină modernă și să păstreze aceleași prețuri reduse.

Stațiunile Kamari și Perissa dețin ingredientele preferate ale vacanței: plaje unice, spectacole de teatru și film, precum și vinuri cu arome de fructe păstrate în crame unde se desfășoară expoziții de artă.

text Steluța Năstase
www.besttourism.ro

Stațiuni vestite în Santorini

D

Resortul Kamari își etalează frumusețea la numai 10 km de capitala Fira și își invită oaspeții pe faimoasa sa plajă cu nisip negru sau pe vestitul munte Mesa Vouno, care se ridică din marea turcoaz. Priveliștea este încântătoare, mai ales noaptea, când Mesa Vouno este luminat. Pe plajă, vânzătorii de fructe te îmbie cu struguri și pepene verde, iar maseuzele te invită la relaxare chiar pe șezlongul tău.

Străzile din Kamari se întind leneș de-a lungul plajei și abundă în taverna și restaurante. Este locul ideal pentru a bea o băutură tonică sau a servi un prânz sau o cină delicioasă. Îți recomandăm să vizitezi Biserica Panagia Episkopi, vinăria *Canava Roussos* și vinăria *Art Space*, care este și galerie de artă.

Panagia Episkopi este o bisericuță din secolul XI, construită în stil bizantin, cu fresce și icoane care păstrează patina vremii.

Canava Roussos are o terasă acoperită cu flori *bougainvillea*, unde poți gusta vinuri albe și roșii, precum și renumitul vin dulce *Vinsanto*, cu buchet de arome de smochine uscate, prune și nuci, caramel și note de vanilie. Alege-l pentru desert și combină-l cu nuci, prăjituri, fructe confiate și bucățele de ciocolată. Gazdele servesc și un prânz apetisant, cu homari și brânzeturi sărate, care merg de minune cu vinul de culoarea lămâii, cu arome de piersică, ananas și pere.

În apropiere de *Canava Roussos* se află vinăria *Art Space*, care găzduiește atelierele unor artiști locali, de fapt un labirint de peșteri. Unele dintre lucrările lor sunt numai pentru admirat, altele de vânzare. Nu lipsește vinul

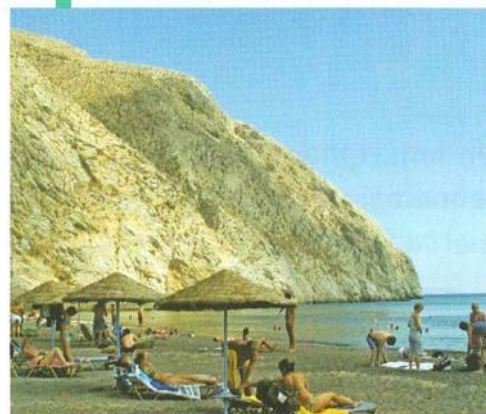
alb *Nykteri*, cu arome blânde de fagure de miere și vanilie, care se potrivește cu friptura bine rumenită pe grătar și cu delicioasele sosuri albe.

În vechea capitală Fira poți ajunge cu măgărușul, pe jos sau cu telefericul. Odată ce ai ajuns în vârf, poți spune că ai văzut Grecia. Adevărata Grecie, antică. Printre ruinele de piatră se află un impresionant amfiteatru, temple, o sală de gimnastică și un sanctuar dedicat eroului grec din Războiul troian, Ahile. La coborâre, nu uita bisericuțele, cafenelele, magazinele cu suveniruri. Serile le poți petrece la cinematograful *Cinekamari*, aflat în aer liber, într-o grădină chiar la intrarea în stațiune.

În timp ce Kamari este mai degrabă potrivită pentru turiștii mai comozi, Perissa este locul ideal pentru tineri. În acest sătuc, arhitectura e modernă, îndeosebi hotelurile, restaurantele și tavernele, dar Perissa a păstrat și construcțiile mai vechi, de valoare, cum e biserica Timios Stavros din secolul XIX. Este o construcție impresionantă, cu un turn de unde poți admira orice colțisor al stațiunii.

La capitolul gastronomie, Perissa nu se lasă mai prejos față de Kamari și îți oferă o aventură foarte... gustoasă; pe malul mării vei descoperi o gelaterie, unde înghețata proaspătă este preparată în fiecare dimineață, cu fistic, pepene galben și piersici. Specialități grecești găsești la *Bay Bees Grill*. Dacă îți place *pina colada* (un cocktail dulce care conține rom alb, cremă de nucă de cocos și suc de ananas), alege *Bob's Bar*, un local în aer liber, cu proprietari libanezi. Poți petrece după-amiezele la *waterpark*, unde sunt tobogane pentru toate vârstele, dar și o zonă de recreere cu baruri și restaurante.

Drumul spre vechea Fira, pornind din Perissa, este presărat cu locuri sfinte, printre care biserica Panagia Katefiani. Dacă vrei o plimbare pe Marea Egee, cea mai bună alegere este un taxi de apă pe care îl poți lua din apropierea stațiunii Kamari.

Waterpark-ul din Perissa este un refugiu ideal pentru distracție.

Parcul dispune de trei bazine de înot, umbreluțe și trei tobogane cu apă.

Plaja Kamari (sau Black Beach) este recomandată turiștilor care vin cu familia.

Oferte turistice

Christian Tour,
www.christiantour.ro,
tel. 021.369.98.35

Kamari, Hotel Argo 3*+ – de la 428 de euro / pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu mic dejun, asistență turistică.

Best Tourism,
www.besttourism.ro,
tel. 031.226.33.25

Perissa, Hotel Veggera 4* – de la 694 de euro / pers., transport cu avionul, transferuri, 7 nopți cazare cu mic dejun, asistență turistică.

Un smartphone Samsung, pe care și l-ar dori orice amator de tehnologie avansată, ultimul iPad de la Apple și un televizor marca Samsung, sunt gadgeturile acestei luni.

text Radu Pocovnicu

4,3" SUPER AMOLED Plus

Noțiunea de subțire are noi dimensiuni. GALAXY S II de la Samsung este în top datorită formei sale ultra subțiri de 8,49 mm, designului elegant și ușurînței cu care se ține în mână. GALAXY S II, unul dintre cele mai subțiri smartphone-uri, include și HyperSkin, oferind un aspect metalic deosebit, fără amprente și capac de baterie antiderapant. Control vocal. Trebuie doar să atingeți de două ori tasta și puteți controla Samsung GALAXY S II cu câteva cuvinte speciale. Preluati controlul și efectuați operațiuni majore cum ar fi apeluri telefonice, ascultarea de muzică sau scrierea mesajelor cu ușurința unei comenzi vocale. De asemenea, puteți să vă scrieți gândurile, să vă faceți notițe sau chiar să obțineți o traducere rapidă cu Google Traducere Vocală. Galaxy S II poate și să vă citească mesajele primite.

Televizor Samsung, Full HD

Un televizor cu o imagine mai bună, o conectivitate mai bună și o mai bună protecție. Samsung EH5000 Seria 5 LED TV oferă vizionare Full HD și conectivitatea HDMI. Vă puteți conecta la o unitate de stocare USB pentru a accesa filme, muzică și fotografii. Datorită Wide Color Enhancer Plus, care îmbunătățește calitatea imaginii, cu un algoritm avansat, veți vedea mai multe imagini vii și detaliate decât oricând. Nici condițiile de mediu nu vor strica plăcerea dumneavoastră, datorită protecției la trăsnet, căderi de tensiune și umiditate. Folosind un sistem avansat de îmbunătățire a calității imaginii, Samsung Wide Color Enhancer Plus îmbunătățește drastic calitatea și dezvăluie detalii ascunse. Tehnologia Wide Colour Enhancer Plus dispune de algoritmi complecși care fac culorile să fie mai realiste și redă tonuri și nuanțe altfel invizibile.

Tehnologia ConnectShare Movie va transforma televizorul într-un sistem Home Theater – pur și simplu conectați unitatea de memorie USB sau hard disk-ul pentru a rula filmele, fotografiile și muzica stocată. Televizoarele Full HD de la Samsung oferă o rezoluție dublă față de televizoarele HD TV standard, pentru imagini realiste, cu texturi îmbogățite, care vă captivează mintea și vă îmbogățesc experiența vizuală.

Noul iPad cu Wi-Fi

Cu ecranul Retină de ultimă generație, camera iSight de 5 megapixeli și conexiuni ultrarapide, noul iPad e mai captivant ca niciodată.

Navighează pe internet, verifică-ți e-mailul, vezi fotografii și filme, joacă jocuri, răsfoiește o carte sau o revistă. Mai mult, noul iPad îți oferă un mod mai inteligent, mai intuitiv, mai distractiv de a face lucrurile pe care le faci zilnic și, datorită celor 200.000 de aplicații disponibile în App Store, poți începe să faci lucruri la care nici măcar nu te-ai gândit.

Cu peste 3,1 milioane de pixeli, ecranul

Retină de ultimă generație îți schimbă modul în care privești lucrurile și face noul iPad mai captivant ca niciodată.

Organizat pentru prima oară în București, **semi-maratonul internațional a adus mii de oameni din zeci de țări.**

text Corina Anghel
foto arhivă

Maratonisti din toate țările, alergați-vă!

Pamela Lisoreng, Kenya,
a câștigat primul loc la
Internațional femeii.

Este îndemnul și sloganul neoficial al primei ediții a *Petrom Bucharest International Half Marathon* găzduit de Capitală, luna trecută. Peste 3.000 de oameni au luat startul în Piața Constituției, alergători din 27 de țări, între care: România, Spania, Suedia, Israel, Anglia, Irlanda, Italia, Ehtiopia, Kenya, Serbia, Germania, Belarus, Republica Moldova, Ungaria, Polonia, Austria, Croația, Franța, Cehia, Slovenia, Rusia, Bulgaria, Estonia, Australia, Olanda, Belgia, Ucraina. Kenya a luat aproape „tot”, cu Anthony Maritim, cronometrat la 21,097 km, internațional masculin, cu 1h 3 min 51 sec, urmat de conaționalii săi, Bartale Richard și Andrew Kiprop. La proba semi-maraton femeii, Pamela Lisoreng, tot Kenya, a câștigat primul loc, terminând cursa în 1h 12 min 46 sec. Pe poziție secundă a sosit Elena Daniela Cîrlan (România), care a câștigat în același timp primul loc la categoria națională semi-maraton femeii. Au fost oferite 50 de premii în bani, în valoare totală de 15.000 de euro, precum și sute de premii în produse oferite de sponsorii și partenerii evenimentului.

Parte din fondurile strânse au fost alocate pentru programele derulate de organizațiile asociate: *Viitor Plus* – Asociația pentru dezvoltare durabilă, *Hospice Casa Speranței*, *Little People*, *United Way*, *Light into Europe*.

Zeci de povești aromate din bucătăria orientală, mediteraneeană și din cea românească te îmbie zilnic la „Decameron“, fie pe terasă, sub umbreluțele în stil Gaudi, fie în restaurant. Rezistă, dacă poți!

text și foto
Alice-Claudia Gherman

Poveștile culinare „Decameron“

Iubitori de bunătați, delicatese și arome orientale, am descoperit o nouă locație: *Decameron*! Într-o casă veche de la începutul secolului XX, renovată și redecorată, un loc în care timpul se oprește, depeni amintiri, savurezi povești și scapi de căldură.

Antoni Gaudi a inspirat-o pe pictorița Alina Dumitrescu, care a vrut să imprime restaurantului și terasei *Decameron* un stil între curentul Art Nouveau și ideile celebrului arhitect catalan. Bucătăria mediteraneeană, cea orientală și cea românească (pește) l-au ajutat pe bucătarul Mirel Igescu să confere unicitate localului realizând un meniu deosebit. Când citești meniul *Decameron* nu te gândești doar la

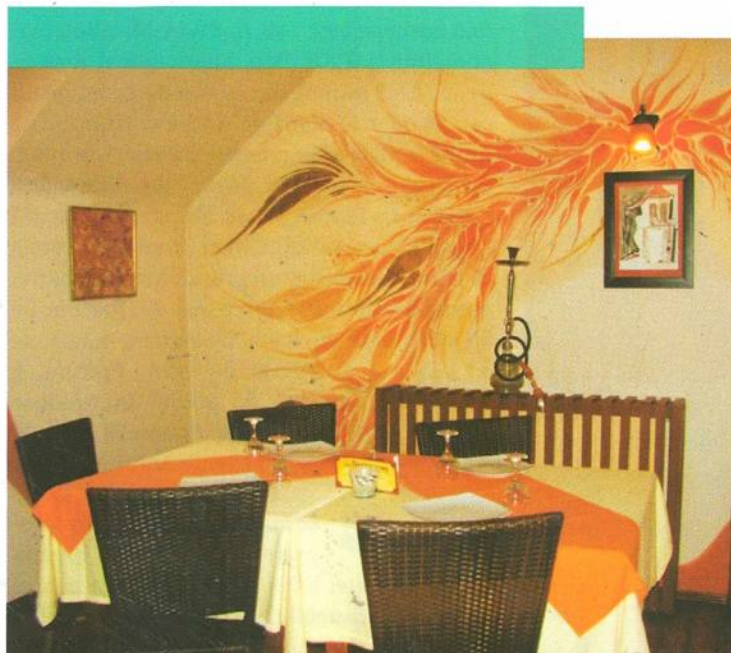
mâncare, ci la povești delicios de aromate. Poate că nu vei găsi cele 100 de povești desfășurate pe parcursul a zece zile ca în *Decameronul* lui Boccaccio – care, de altfel, au dat numele acestui local – dar, cu siguranță, vei descoperi zece specialități de vară, zece gustări, zece deserturi, zece feluri principale sau zece preparate apetisante pe bază de pește.

Apropo de pește! Aici, un păstrăv nu va fi niciodată doar un biet pește aruncat în tigaie alături de niște legume, ci va fi un *Păstrăv cherchelit* – păstrăv întreg, tras în vin, cu rondele de ceapă, măsline, capere, sos de roșii, busuioc și usturoi, o știucă nu o să se prezinte la masă fără costumație, ci va fi o *Știucă dichisită* – umplută cu orez legat cu legume, ciuperci, ulei de măsline și busuioc. Condiția este să faci comanda știucii cu trei ore înainte ca să aibă timp să se aranjeze. Și dacă nu îți place știuca,

poți să-l alegi pe domnul *Șalău pătimaș*, și el e un pic aburit în alcool și aseasonat cu capere, mentă, lămâie plus pătrunjel.

Dacă nu ești un adept al meniului pescăresc, poți lua parte la un *Bairam* în doi bazat pe frigărui de berbecuț, *Kafta* (pastramă turcească de berbecuț), cârnați condimentați, alături de orez *Bosfor* și murături orientale, totul servit cu o *Salată din iatac* (piept de pui, morcov, țelină, măr, sos roșu, vin ars, toate îmbrăcate în maioneză de casă). Cine își amintește că în *Decameronul* lui Boccaccio nu lipsesc amănuntele picante, cu tentă erotică, nu va ezita să comande *Pui afrodisiac cu orez* sau să ia *Urma lui Terente* (carne tocată de berbec, dar și de vită, frământată și condimentată oriental, cu adaos de muguri de pin), iar la desert va opta pentru, firesc, *Dansul cadânei* (înghețată și pandișpan copt în beza).

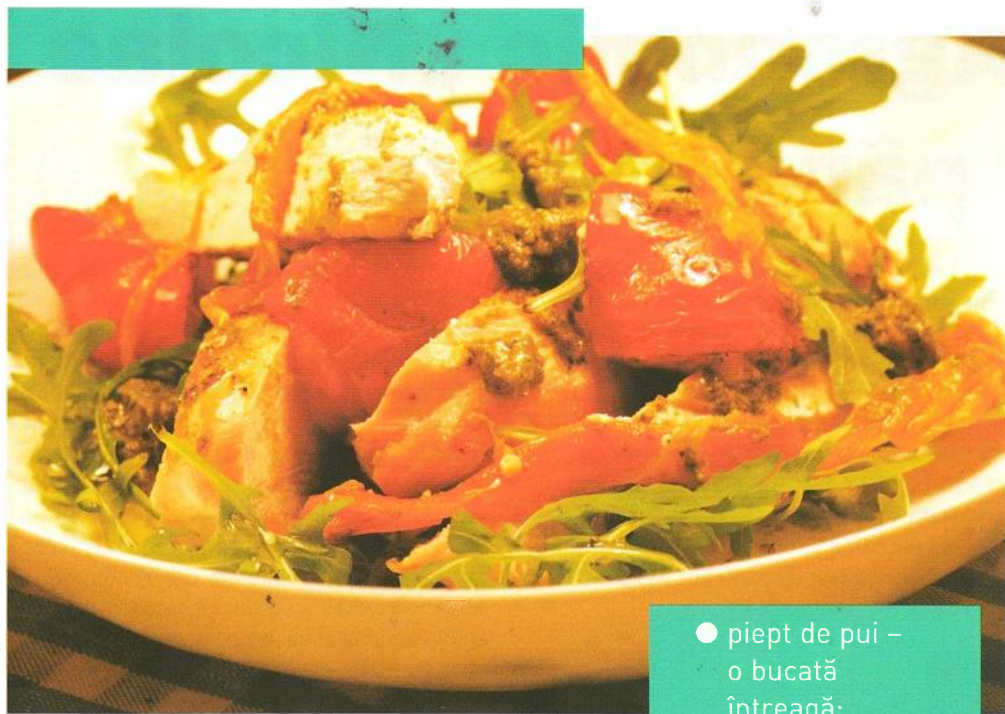
Iubitorii pastelor și amatorii de pizza nu vor fi nici ei dezamăgiți. Pentru cine iubește acest gen de preparate *Decameron* are o secțiune special dedicată.

La „Decameron“, pe lângă un vin rece, o bere sau orice altă băutură răcoritoare dorești, poți servi o cafea turcească preparată la nisip și te poți relaxa cu o narghilea ca la Istanbul.

rețetă Viorel Copolovici
www.pranzuldincaserola.ro
recomandare vin
Cosmin Zidurean

Piept de pui și roșii cu pesto coapte în cuptor

Merlot Rosé,
excelent pe
întreaga
durată a
mesei, de la
antreuri la
desert.

- piept de pui – o bucată întreagă;
- roșii – 4 bucăți, nu prea mari;
- un ardei iute;
- sos pesto – două lingurițe;
- frunze tinere de rucola – două mâini;
- oțet aromat – două linguri;
- ulei de măsline – două linguri.

La această rețetă s-ar cuveni asortat un rosé, proaspăt, fructos, rece, și mă gândesc la rosé-ul din Domeniile Vânu Mare 2011, care a și fost confirmat de o medalie de aur, la Rose du Monde de la Cannes. E un asamblaj de Merlot cu puțină Fetească neagră și o picătură de Pinot noir, care îi dau caracter crocant și condimentat.

Pasul 1. Speli pieptul de pui, îl scurgi și-l tai pe lung, în două. Speli roșiile și le tai în jumătăți. Despici ardeiul iute pe lung și îi scoți semințele. Speli frunzele de rucola și le lași să se scurgă bine.

Pasul 2: Pui sosul pesto într-un castron și-l amesteci cu oțetul și cu uleiul.

Pasul 3. Aprinzi focul. Cu o pensulă de bucătărie ungi cu pesto cele două bucăți de piept de pui. La fel faci și cu „emisferele” de roșii, apoi cu ardeiul iute.

Pasul 4. Pui o coală de hârtie de copt pe fundul unei tăvi pentru aragaz nu prea adânci și așezi puiul, roșiile și ardeiul iute destul de răsfirate. Pui tava în cuptor la foc puternic zece minute, apoi micșorezi focul și mai lași un sfert de oră.

Pasul 5. Când totul a fost copt, pieptul de pui pătruns fără a se usca, roșiile înmuiate cât să rămână întregi, ardeiul moale cât să-l culegi cu lingurița de pe coajă, porcezi la așezarea lor pe farfurie.

Pasul 6. Lași totul să se răcorească cinci minute după ce scoți tava din cuptor. Tai pieptul de pui în fâșii groase, roșiile în sferturi și ardeiul iute în fâșii lungi. Pui întâi o parte din frunzele de rucola pe farfurie, apoi câteva fâșii de pui combinate cu sferturile de roșie. Bucățelele de ardei iute deasupra. Mai amesteci puțin în restul de pesto din castron și-l pui din loc în loc, în farfurie. Amesteci ușor, ca să nu distrugi roșiile.

După înființarea Institutului Agronomic „Nicolae Bălcescu” în 1952, pentru facultățile care au intrat în componența acestei instituții de învățământ superior agronomic a început o altă etapă de dezvoltare. Au apărut noi specializări și discipline de studiat.

Institutul Agronomic „Nicolae Bălcescu” până în 1989

În perioada imediat următoare înființării Institutului Agronomic Nicolae Bălcescu și până în 1989, facultățile care au alcătuit institutul au cunoscut organizări, reorganizări și chiar desființări repetate, ceea ce demonstrează inconsecvența autorităților de atunci în a avea un plan coerent pentru învățământul agronomic românesc.

Începând din 1953, durata studiilor la **Facultatea de Agricultură** oscilează între patru și cinci ani și jumătate. Astfel, în perioada 1953-1955 erau necesari patru ani spre a absolvi această facultate, între 1956 și 1957 s-a trecut la patru ani și jumătate, între 1957 și 1959 durata studiilor era de cinci ani, din 1960 până în 1963 a ajuns la cinci ani și jumătate, apoi până în 1978 s-a revenit la cinci ani, ca din 1978 până în 1991 să se revină la o durată a studiilor de patru ani. Afară de ace-

te modificări, au existat multe altele care vizau programa de învățământ. Așa se face că, la Facultatea de Agricultură se schimbă raportul dintre orele de pregătire teoretică și pregătire practică, apar și dispar discipline din programa de învățământ. Din 1977 disciplinele sunt împărțite în discipline obligatorii, opționale și discipline cu caracter economic și legislativ, fiind introduse *Informatica* sau *Cultura plantelor tropicale*. O perioadă, în componența facultății intră Facultatea de Zootehnie – 1957, care devine secție, iar facultatea se va numi Facultatea de Agricultură și Zootehnie, până în 1962, când secția zootehnie se desființează. În 1986 Facultății de Agricultură i se alătură Facultatea de Horticultură și Facultatea de Îmbunătățiri Funciare, FA funcționând până în 1989 cu trei specializări: Agricultură, Horticultură și Îmbunătățiri funciare.

Odată cu 1971 se organizează în cadrul instituției de pregătire universitară agricolă cursuri postuniversitare, funcționând ca învățământ fără frecvență cu o durată de un an, cu grupe de studenți formate din șapte-zece cursanți.

În anul universitar 1953-1954, secția de economie agrară a FA devine **Facultatea de Economie Agrară**, care va funcționa cu învățământ de zi și fără frecvență, dar va cunoaște diverse transformări de titulatură și organizare în anii următori. Facultatea se va numi pe rând: Facultatea de Ingineri Economiști în 1957, Facultatea Tehnico-Economică în 1959, apoi va reveni ca secție la Facultatea de Agricultură între 1959 și 1961, pentru ca în anul următor să fie desființată.

Planul de învățământ intrat în vigoare în

Facultatea de Horticultură

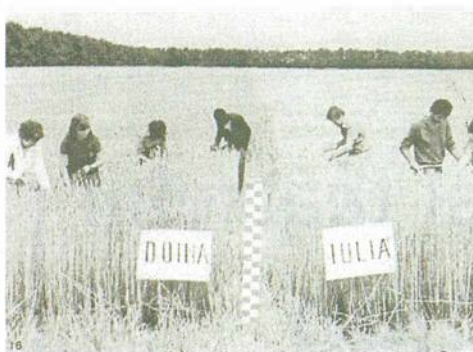

anul școlar 1977-1978 va acorda o atenție sporită activității practice a studenților. Astfel, practica studentescă se va efectua în stațiunile didactice Belciugatele, Băneasa și Moara Domnească, unități care s-au dezvoltat foarte mult între 1970 și 1989. Se făcea practică la mecanizare, legumicultură, viticultură, pomicultură, zootehnie, irigații, dar și de organizare, conducere a unităților agricole și contabilitate, funcție de anul de studiu.

Facultatea de Horticultură a funcționat între 1952 și 1956 cu două secții de specializare: horticultură și viticultură, durata cursurilor fiind de patru ani și jumătate. În aceeași perioadă se inițiază și învățământul fără frecvență cu durata studiilor de cinci ani. În 1957-1961, cele două secțiuni se unifică, durata studiilor fiind de cinci ani, cu câte două semestre de practică. Din 1971 se revine la sistemul secțiilor de specializare, organizându-se în acest sens patru grupe: cultura legumelor de câmp, cultura legumelor în sere și solarii, pomicultură și viticultură. Studenții vor avea cuprinse în programa de învățământ, pe lângă disciplinele obligatorii și activitățile practice desfășurate îndeosebi la stațiunea Băneasa, discipline facultative precum: horticultura tropicală și mediteraneeană, construcții horticole, microînmulțirea plantelor sau sociologia rurală. Din 1986, facultatea devine secție a Facultății de Agricultură.

Începând din 1951, **Facultatea de Medicină Veterinară** devenise parte a Institutului Agronomic Nicolae Bălcescu. Deși în facultate a fost introdusă și apoi scoasă secțiunea zootehnie, până în 1989 a existat mereu o linie clară și un interes sporit pentru medicina veterinară, specializare căreia îi erau dedicate cele mai multe discipline din programa școlară. Durata studiilor era de cinci ani, acordându-se o importanță deosebită activităților practice. În anul școlar 1977-1978, disciplinele erau grupate pe trei catedre: Catedra de Anatomie, Chirurgie și Obstetrică, Catedra de Microbiologie, Igienă și Boli Infecțioase și Catedra de Parazitologie și Medicală, care cuprindeau în total 31 de discipline. În 1985, prin sistematizarea zonei limitrofe Casei Poporului, facultatea a fost scoasă din propriul local, disciplinele preclinice fiind mutate în spații amenajate la Institutul Pasteur, iar din 1987, disciplinele clinice au fost instalate în sediul IANB din bd. Mărăști, alături de cămine, spital și bibliotecă.

Facultatea de Zootehnie, pe lângă modificările de structură și organizare cunoscute până în 1957, a devenit din acel an secție a Facultății de Agronomie, care – așa cum am

Lucrări în câmpul experimental de fitotehnie de la ferma Moara Domnească

menționat mai sus în articol – a primit denumirea de Facultatea de Agricultură și Zootehnie. În 1962 secția zootehnie se desființează, iar studenții se îndreaptă către Facultatea de Medicină Veterinară. Peste șase ani, în 1968, zootehnia se desprinde de Medicina Veterinară și formează din nou Facultatea de Zootehnie. Durata studiilor a variat în acest interval de timp de la cinci ani și jumătate la cinci, apoi patru ani, între 1975 și 1990. Între 1986 și 1989, Facultatea de Zootehnie s-a unit cu Facultatea de Medicină Veterinară formând împreună Facultatea de Medicină Veterinară și Zootehnie.

Facultatea de Îmbunătățiri Funciare a fost cuprinsă târziu în componența IANB, mai exact în 1970, când a fost organizată în două secții: secția de ingineri, cu durata de școlarizare de cinci ani, și secția de subingineri, cu durată de școlarizare de trei ani. Facultatea existase sub diverse forme (secțiuni) și anterior anului 1970, în cadrul altor facultăți. Neexistând un sediu propriu pentru Facultatea de Îmbunătățiri Funciare, aceasta a fost construit în cadrul IANB, în 1972, și dat spre folosință în 1974. În paralel cu clădirea principală a facultății, a fost construit un atelier școală de betoane și construcții metalice (580 mp incluzând platforma pentru mașini și utilaje). În 1986, facultatea a fost înglobată Facultății de Agricultură, funcționând ca specializare în cadrul acesteia până în 1989.

Facultatea de Mecanizare a Agriculturii a fost poate facultatea cu cea mai mare instabilitate organizatorică dintre toate facultățile care au alcătuit IANB până în 1989. De altfel, această instituție a făcut parte din Institutul Agronomic Nicolae Bălcescu doar între 1951 și 1955 când, de fapt, au existat două facultăți: Facultatea de Mecanizare a Agriculturii (specialiști în agricultură) și Facultatea de Construcții de Mașini Agricole (specialiști în industria de mașini agricole). Activitatea didactică și administrativă s-a desfășurat în clădirea Facultății de Agricultură, iar lucrările practice în atelierele aceleiași facultăți. Durata studiilor a fost de cinci ani sau chiar cinci ani și jumătate în 1955. Diploma de inginer se obținea în urma întocmirii proiectului de diplomă și a susținerii examenului de stat.

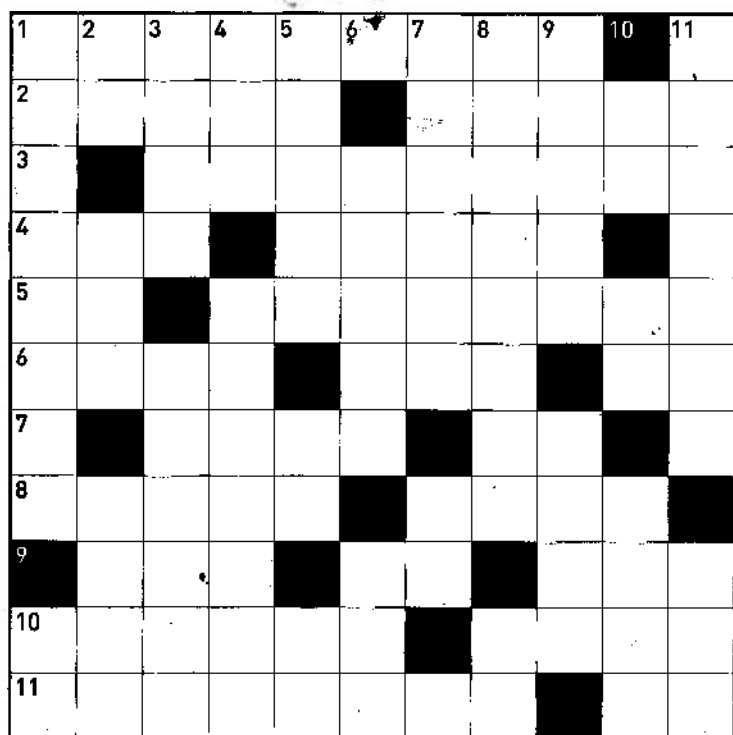
Cu toate aceste inconsecvențe de programă și de organizare a învățământului, Institutul Agronomic Nicolae Bălcescu a pregătit specialiști de mare clasă, care s-au exprimat atât în activitatea productivă propriu-zisă, cât și în institutele de cercetare și universitățile de profil.

Facultatea de Medicină Veterinară

careu realizat de Dan Popa

Altfel de chip al teatrului – Chris Simion

ORIZONTAL: 1) Oraș unde, la 20 august 1977, s-a născut scriitoarea și regizoarea Chris Simion. 2) Uzate – Plasă de tenis. 3) Sacadate. 4) Meandru – A cădea picătură cu picătură. 5) Karl Dimof – Roman de Mircea Eliade, pus în scenă sub bagheta regizorală a lui Chris Simion, la Teatrul *Bulandra*, premiera având loc la 4 iulie 2012. 6) Nună – Eden – Perioadă de 12 luni. 7) Grup de trei interpreți – Cuprins de trac! 8) De la saț – Cântec liric. 9) Slav estic – Mioare – Creangă. 10) Franc – Veche populație indiană din America Centrală. 11) Piesă de Eugen Ionesco, regizată de Chris Simion, având premiera în anul 2005 – În raid!

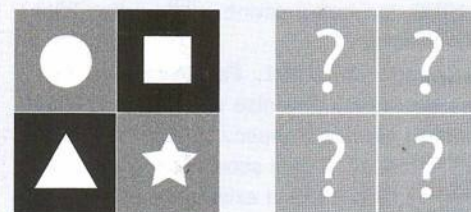
VERTICAL: 1) Romancier și eseist francez, președinte onorific al Companiei de Teatru *D'AYA*, înființată de Chris Simion împreună cu studenți și absolvenți

ai U.N.A.T.C. (Pascal) – Bis! 2) Final de duo! – Poezie care aduce elogii – Carte de danie. 3) Neprihănit – Coardă. 4) Porți – Profesor la a cărui clasă (alături de Mihai Manolescu), Chris Simion a absolvit în 2006 secția Regie Teatru din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică *I.L. Caragiale* București (Tudor). 5) A aduce profit – În vilă! – Pene! 6) Capitala egipteană unde, în 2004, în cadrul Festivalului de Teatru Experimental, România a fost reprezentată cu piesa *Scaunele* de Eugen Ionesco, în regia lui Chris Simion – Ceasuri. 7) A se strădui – Lei! 8) Publicări – Început de meci! 9) Nicovale (pop.) – A vântura. 10) În cete! – Capăt de yală! – Compania de teatru amintită mai sus, înființată de Chris Simion în 1999. 11) Preoți din minaret – Luna a cincea.

Dansul pătratelor

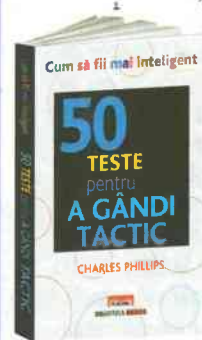
Aceste patru pătrate au fost rearanjate. Puteți să descoperiți noua secvență ținând cont de indiciile de mai jos?

1. Pătratul cu stea nu mai are latura verticală alături de pătratul cu triunghi.
2. Unul dintre pătrate nu a fost mișcat.
3. Pătratul cu stea este acum pe rândul de sus.
4. Steaua rămâne mai spre dreapta decât cercul.

cum să
gândim
INDICIU

Începeți
prin
deplasarea
pătratului
cu stea.

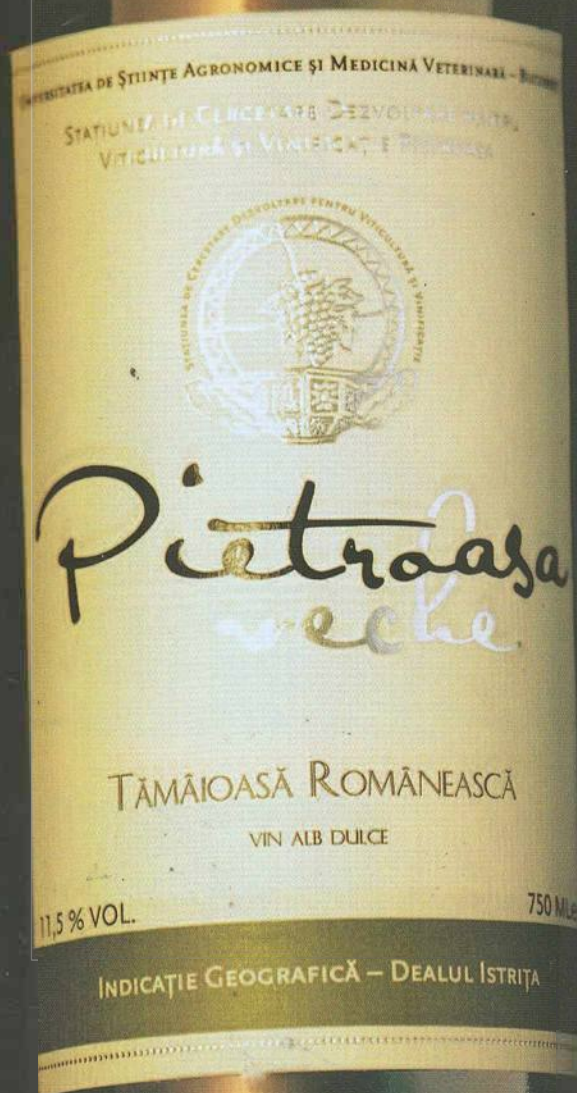
Seria de cărți CUM SĂ FII MAI INTELIGENT (teste pentru gândirea rapidă, creativă, logică, vizuală, tactică și laterală) se poate comanda on-line pe www.librariaflacara.ro

Pietroasa

Singurul vin... universitar din România!

Aromă de tezaur

UNIVERSITATEA DE ȘTIINȚE AGRONOMICE
ȘI MEDICINĂ VETERINARĂ – BUCUREȘTI

S.C.D.V.V. Pietroasa
Pietroasele – 127470, jud. Buzău
telefon +40(238)512317 fax +40(238)512318

www.usamv.ro

Card SMURD

**Raiffeisen
BANK**

Reușim împreună.

Și tu poți salva vieți!

**Ia-ți cardul și poți susține
Fundația pentru SMURD cu:**

- 0.5% din valoarea plăților efectuate cu cardul la comercianți și pe internet
- 50% din taxa anuală a cardului

 0800 802 02 02 www.raiffeisen.ro

Cardul Raiffeisen Bank SMURD este un card de debit ce poate fi atașat oricărui cont curent și poate fi utilizat ca orice card de debit normal.